

Sylabusy przedmiotów
Filozofia
I stopień (od 2 sem. specjalność teoretyczna)
profil ogólnoakademicki

Filozofia nowożytna: 10 ECTS; WY 45h, KW 60h

1	Nazwa	Filozofia nowożytna
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Wykład 45h, konwersatorium 60 h, 3,5 ECTS Konsultacje i egzamin 15h, łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 120h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 4 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 90h Przygotowanie się do egzaminu 90h łączna liczba godzin niekontaktowych 180h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 6 Sumaryczna liczba punktów ECTS 10
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin ustny W2, egzamin ustny, ocena aktywności na konwersatorium, udział w dyskusji, praca pisemna W3, egzamin ustny, ocena aktywności na konwersatorium, udział w dyskusji, praca pisemna W4, egzamin ustny, ocena aktywności na konwersatorium, udział w dyskusji, praca pisemna W5, egzamin ustny, ocena aktywności na konwersatorium, udział w dyskusji, praca pisemna W6, ocena aktywności na konwersatorium, udział w dyskusji, praca pisemna W7, ocena aktywności na konwersatorium, udział w dyskusji, praca pisemna U1, ocena aktywności na konwersatorium, udział w dyskusji, praca pisemna U2, ocena aktywności na konwersatorium, udział w dyskusji, praca pisemna U3, ocena aktywności na konwersatorium, udział w dyskusji, praca pisemna K1, egzamin ustny, ocena aktywności na konwersatorium, udział w dyskusji, praca pisemna K2, egzamin ustny, ocena aktywności na konwersatorium, udział w dyskusji, praca pisemna
7	Wymagania wstępne	wiedza z zakresu historii filozofii starożytnej i średniowiecznej.

8	Opis	Zagadnienia, które są podejmowane podczas kursu: • Filozofia Renesansu (XV-XVI w.) • Stulecie kartezjańskie (XVII w.) • Oświecenie (XVIII w.) • Niemiecka filozofia klasyczna (lata 80-te w. XVIII - 30-te w. XIX) • Pozytywizm (A. Comte, J. S. Mill, H. Spencer) • Filozofia egzystencji S. Kierkegaarda • Filozofia A. Schopenhauera • Filozofia L. Feuerbacha • Materializm dialektyczny K. Marksa i F. Engelsa
9	Literatura	• Z. Kuderowicz, Filozofia nowożytnej Europy, PWN, Warszawa 1989. • J. Migasiński, Filozofia nowożytna. Postacie. Idee. Problemy, Wydawnictwo Stentor, Warszawa 2011. • F. Copleston, Historia filozofii, Instytut Wydawniczy PAX, t. 3, Warszawa 2001, t. 4, Warszawa 1995, t. 5, Warszawa 1997, t. 6, Warszawa 1996, t. 7, Warszawa 1995, t. 8, Warszawa 1989 • Francis Bacon, Novum Organum, tłum. J. Wikarjak, PWN, Poznań 1961, Przedmowa oraz Ks. I. • Francis Bacon, O postępie nauk boskich i ludzkich, w: Kazimierz Leśniak, Bacon, WP, Warszawa 1961 s, 121-133. • René Descartes, Rozprawa o metodzie, tłum. W. Wojciechowska, Warszawa 1981, cz. I-IV. • René Descartes, Medytacje o pierwszej filozofii, tłum. M. i K. Ajdukiewiczowie, PWN, Warszawa 1958, Medytacja I, II. • Blaise Pascal, Myśli, tłum. T. Żeleński (Boy), PAX, Warszawa 1989, rozdz. I: Miejsce człowieka w naturze. Dwie nieskończoności, Dział II.3. Nieskończoność – nicość. Zakład. • Thomas Hobbes, Lewiatan, czyli materia, forma i władza państwa kościelnego i świeckiego, tłum. Cz. Znamierowski, PWN, Warszawa 1954, cz. I, rozdz. XIII, XIV, XV. • Benedykt Spinoza, Etyka, tłum. I. Myślicki, na nowo oprac. L. Kołakowski, PWN, Warszawa 2008, cz. I: O Bogu. • Gottfried Wilhelm Leibniz, Monadologia, w: tenże, Wyznanie wiary filozofa, tłum. S. Cichowicz i in., PWN, Warszawa 1969. • John Locke, Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego, tłum. B. Gawecki, przekład przejrzał Cz. Znamierowski, PWN, Warszawa 1955, ks. II. • Georg Berkeley, Traktat o zasadach poznania ludzkiego, tłum. J. Leszczyński, PWN, Warszawa 1956, Cz. I, pkt 1-38. • David Hume, Badania dotyczące rozumu ludzkiego, tłum. J. Łukasiewicz, K. Twardowski, PWN, Warszawa 1977, • Jean Le Rond d'Alembert, Wstęp do Encyklopedii, tłum. J. Hartwig, PWN, Warszawa 1954. • Denis Diderot, Wybór pism filozoficznych, tłum. J. Rogoziński, J. Hartwig, Warszawa 1953. • Jean Jacques Rousseau, Trzy rozprawy z filozofii społecznej, tłum. H. Elzenberg, PWN, Warszawa 1956.
10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu kolejne okresy filozofii nowożytnej: renesans, wiek XVII, oświecenie, filozofia XIX w. do lat 60-tych. K_W01, P6U_W, P6S_WG

		W2, zna w zaawansowanym stopniu terminologię filozoficzną: humanizm, renesans, racjonalizm, empiryzm, krytycyzm, monizm, dualizm, pluralizm, idealizm, materializm, pozytywizm. K_W02, K_W04, P6U_W, P6S_WG W3, zna w zaawansowanym stopniu i rozumie stanowiska filozoficzne w okresie nowożytnym, zwłaszcza trudności związane z podmiotowym punktem wyjścia w filozofii Kartezjusza. K_W03, P6U_W, P6S_WG. W4, zna w zaawansowanym stopniu i rozumie historyczną zmienność pojęć filozoficznych, np. rezygnację z metafizycznego rozumienia idei na rzecz epistemologicznego w myśli nowożytnej. K_W04, P6U_W, P6S_WG. W5, zna w zaawansowanym stopniu poglądy myślicieli renesansowych w kręgu platonizmu, arystotelizmu, stoicyzmu, epikureizmu, sceptycyzmu i patrystyki, przedstawicieli renesansowej filozofii przyrody i filozofii polityki, metodologię Bacona i Descartesa, systemy metafizyczne XVII w. (Descartes, Malebranche, Hobbes, Spinoza, Leibniz), reprezentantów oświecenia (Locke, Berkeley, Hume, d'Alembert, Diderot, Holbach, La Mettrie, Condillac, Wolff), filozofię krytyczną Kanta, pokantowskie systemy metafizyczne (Fichte, Schelling, Hegel, Schopenhauer), materializm (Feuerbach, Marks), pierwszy pozytywizm (Comte, Mill, Spencer), filozofię egzystencji Kierkegaarda. K_W01, K_W03, P6U_W, P6S_WG. W6, zna w zaawansowanym stopniu metody analizy i interpretacji tekstu filozoficznego. K_W06, P6U_W, P6S_WG. W7, zna w zaawansowanym stopniu zasady publikacji tekstu naukowego oraz zasady ochrony własności intelektualnej K_W12, P6U_W, P6S_WK. Umiejętności: U1, potrafi analizować teksty z zakresu filozofii nowożytnej. K_U02, P6U_U, P6S_UW. U2, potrafi merytorycznie argumentować, wykorzystując poglądy filozofów nowożytnych. K_U06, P6U_U, P6S_UK. U3, potrafi przygotować pracę pisemną z zakresu filozofii nowożytnej na podstawie źródeł i opracowań. K_U07, P6U_U, P6S_UW, P6S_UK. Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy filozoficznej oraz do jej uzupełniania i korekty. K_K01, P6U_K, P6S_KK. K2, jest gotów do uświadamiania sobie i innym europejskiego dziedzictwa kulturowego, zwłaszcza w dziedzinie filozoficznej. K_K02, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK
11	Praktyki zawodowe	–

Wykład

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin ustny W2, egzamin ustny W3, egzamin ustny W4, egzamin ustny W5, egzamin ustny K1, egzamin ustny K2, egzamin ustny
3	Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład problemowy
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• Z. Kuderowicz, Filozofia nowożytnej Europy, PWN, Warszawa 1989. • J. Migasiński, Filozofia nowożytna. Postacie. Idee. Problemy, Wydawnictwo Stentor, Warszawa 2011. • F. Copleston, Historia filozofii, Instytut Wydawniczy PAX, t. 3, Warszawa 2001, t. 4, Warszawa 1995, t. 5, Warszawa 1997, t. 6, Warszawa 1996, t. 7, Warszawa 1995, t. 8, Warszawa 1989 • Francis Bacon, Novum Organum, tłum. J. Wikarjak, PWN, Poznań 1961, Przedmowa oraz Ks. I. • Francis Bacon, O postępie nauk boskich i ludzkich, w: Kazimierz Leśniak, Bacon, WP, Warszawa 1961 s, 121-133. • René Descartes, Rozprawa o metodzie, tłum. W. Wojciechowska, Warszawa 1981, cz. I-IV. • René Descartes, Medytacje o pierwszej filozofii, tłum. M. i K. Ajdukiewiczowie, PWN, Warszawa 1958, Medytacja I, II. • Blaise Pascal, Myśli, tłum. T. Żeleński (Boy), PAX, Warszawa 1989, rozdz. I: Miejsce człowieka w naturze. Dwie nieskończoności, Dział II.3. Nieskończoność – nicość. Zakład. • Thomas Hobbes, Lewiatan, czyli materia, forma i władza państwa kościelnego i świeckiego, tłum. Cz. Znamierowski, PWN, Warszawa 1954, cz. I, rozdz. XIII, XIV, XV. • Benedykt Spinoza, Etyka, tłum. I. Myśliński, na nowo oprac. L. Kołakowski, PWN, Warszawa 2008, cz. I: O Bogu. • Gottfried Wilhelm Leibniz, Monadologia, w: tenże, Wyznanie wiary filozofa, tłum. S. Cichowicz i in., PWN, Warszawa 1969. • John Locke, Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego, tłum. B. Gawecki, przekład przejrzał Cz. Znamierowski, PWN, Warszawa 1955, ks. II. • Georg Berkeley, Traktat o zasadach poznania ludzkiego, tłum. J. Leszczyński, PWN, Warszawa 1956, Cz. I, pkt 1-38. • David Hume, Badania dotyczące rozumu ludzkiego, tłum. J. Łukasiewicz, K. Twardowski, PWN, Warszawa 1977, • Jean Le Rond d'Alembert, Wstęp do Encyklopedii, tłum. J. Hartwig, PWN, Warszawa 1954. • Denis Diderot, Wybór pism filozoficznych, tłum. J. Rogoziński, J. Hartwig, Warszawa 1953. • Jean Jacques Rousseau, Trzy rozprawy z filozofii społecznej, tłum. H. Elzenberg, PWN, Warszawa 1956.

6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu kolejne okresy filozofii nowożytnej: renesans, wiek XVII, oświecenie, filozofia XIX w. do lat 60-tych. K_W01, P6U_W, P6S_WG W2, zna w zaawansowanym stopniu terminologię filozoficzną: humanizm, renesans, racjonalizm, empiryzm, krytycyzm, monizm, dualizm, pluralizm, idealizm, materializm, pozytywizm. K_W02, K_W04, P6U_W, P6S_WG W3, zna w zaawansowanym stopniu i rozumie stanowiska filozoficzne w okresie nowożytnym, zwłaszcza trudności związane z podmiotowym punktem wyjścia w filozofii Kartezjusza. K_W03, P6U_W, P6S_WG. W4, zna w zaawansowanym stopniu i rozumie historyczną zmienność pojęć filozoficznych, np. rezygnację z metafizycznego rozumienia idei na rzecz epistemologicznego w myśli nowożytnej. K_W04, P6U_W, P6S_WG. W5, zna w zaawansowanym stopniu poglądy myślicieli renesansowych w kręgu platonizmu, arystotelizmu, stoicyzmu, epikureizmu, sceptycyzmu i patrystyki, przedstawicieli renesansowej filozofii przyrody i filozofii polityki, metodologię Bacona i Descartesa, systemy metafizyczne XVII w. (Descartes, Malebranche, Hobbes, Spinoza, Leibniz), reprezentantów oświecenia (Locke, Berkeley, Hume, d'Alembert, Diderot, Holbach, La Mettrie, Condillac, Wolff), filozofię krytyczną Kanta, pokantowskie systemy metafizyczne (Fichte, Schelling, Hegel, Schopenhauer), materializm (Feuerbach, Marks), pierwszy pozytywizm (Comte, Mill, Spencer), filozofię egzystencji Kierkegaarda. K_W01, K_W03, P6U_W, P6S_WG. Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy filozoficznej oraz do jej uzupełniania i korekty. K_K01, P6U_K, P6S_KK. K2, jest gotów do uświadamiania sobie i innym europejskiego dziedzictwa kulturowego, zwłaszcza w dziedzinie filozoficznej. K_K02, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK
7	Zakres tematów	- Filozofia Renesansu (XV-XVI w.). Odrodzenie platonizmu, arystotelizmu, stoicyzmu, epikureizmu, sceptycyzmu, patrystyki. - Renesansowa filozofia przyrody (H. Cardano, B. Telesio, T. Campanella, G. Bruno, L. da Vinci, G. Galileusz). Filozofia polityki (N. Machiavelli). Metodologia przyrodoznawstwa (F. Bacon). - Stulecie kartezjańskie (XVII w.). Podmiotowy paradygmat filozofowania (R. Descartes). Metoda. Kartezjańskie drzewo wiedzy. Ordo cognoscendi a ordo essendi. Dualizm metafizyczny. Porządek rozumu i porządek serca w filozofii Pascala. Zagadnienie metody i substancji w filozofii T. Hobbesa, B. Spinozy, N. Malebranche'a, G. W. Leibniza. - Oświecenie (XVIII w.). Empiryzm brytyjski (J. Locke, G. Berkeley, D. Hume. Deizm (J. Toland). Liberalizm (J. Locke). Sensualizm (E. B. de Condillac). Encyklopedia czyli słownik rozumowany nauk, sztuk i rzemiosł (wstęp – D'Alembert). Warianty materializmu (J. O. La Mettrie,

		D. Diderot, P. Holbach. C. A. Helvetius). Deizm i ateizm. Filozofia społeczna (Ch. Montesquieu, J. J. Rousseau). • Metafizyka dualistyczna (Ch. Wolff). Koncepcja procesu dziejowego (G. W. Lessing, J. G. Herder). Deizm i panteizm.
8	Metody i kryteria oceniania	egzamin ustny

Konwersatorium

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W2, ocena aktywności na konwersatorium, udział w dyskusji, praca pisemna W3, ocena aktywności na konwersatorium, udział w dyskusji, praca pisemna W4, ocena aktywności na konwersatorium, udział w dyskusji, praca pisemna W5, ocena aktywności na konwersatorium, udział w dyskusji, praca pisemna W6, ocena aktywności na konwersatorium, udział w dyskusji, praca pisemna W7, ocena aktywności na konwersatorium, udział w dyskusji, praca pisemna U1, ocena aktywności na konwersatorium, udział w dyskusji, praca pisemna U2, ocena aktywności na konwersatorium, udział w dyskusji, praca pisemna U3, ocena aktywności na konwersatorium, udział w dyskusji, praca pisemna K1, ocena aktywności na konwersatorium, udział w dyskusji, praca pisemna K2, ocena aktywności na konwersatorium, udział w dyskusji, praca pisemna
3	Metody dydaktyczne	wykład informacyjny, wykład problemowy, praca z tekstem, dyskusja
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• I. KANT (część I). Problem metafizyki, przewrót kopernikański, sądy, struktura podmiotu. I. Kant, Krytyka czystego rozumu, W-wa 1957, t. I, s. 7-90, 93-137. • I. KANT (część II). Zmysłowość a intelekt i jego czyste pojęcia. Jedność apercepcji i schematy wyobraźni transcendentalnej. I. Kant, Krytyka czystego rozumu, W-wa 1957, t. I, s. 138-183 oraz paragraf ze s. 420-450 + Prolegomena, W-wa 1993 - całość (dla łatwiejszego zrozumienia pierwszej Krytyki). • I. KANT (część III). Krytyka roszczeń rozumu teoretycznego, idee regulatywne, imperatyw kategoryczny i postulaty rozumu praktycznego – I. Kant, Krytyka czystego rozumu, W-wa 1957, t. II, s. 3-48, 539-576; I. Kant, Uzasadnienie metafizyki moralności, W-wa 1953, s. 3-50, 86-110; I. Kant, Krytyka praktycznego rozumu, W-wa 1972, s. 175-233. • J. G. FICHTE. Transcendentalizm jako metafizyka podmiotu. Problem wiedzy i wolności. J. G. Fichte, Teoria wiedzy, t. I, W-wa 1996, s. 467-499, 83-124, 269-314.

		• F. W. J. SCHELLING. Struktura Absolutu jako podstawy wiedzy i rzeczywistości. Rola oglądu intelektualnego. F. W. J. Schelling, System idealizmu transcendentального, tłum. K. Krzemieniowa, W-wa 1979, s. 37-57; F. W. J. Schelling, Ogląd intelektualny i Absolut, System tożsamości i miejsce w nim... (w:) R. Panasiuk, Schelling, W-wa 1987. • G. W. F. HEGEL (część I). Dialektyczny idealizm jako metafizyka absolutnego podmiotu. Nauka o doświadczeniach świadomości Ducha. G. W. F. Hegel, Fenomenologia ducha, t. I, W-wa 1963, "Przedmowa", s. 7-35. • G. W. F. HEGEL (część II). Logika jako metafizyka bycia Bytu. G. W. F. Hegel, Nauka logiki, t. I, W-wa 1967, s. 31-135. • G. W. F. HEGEL (część III). Duch obiektywny i wiedza absolutna jako kultura intelektualna człowieka. Wolność i historia. G. W. F. Hegel, Encyklopedia nauk filozoficznych, W-wa 1990, s. 495-556, s. 557-584; G. W. F. Hegel, Wykłady z filozofii dziejów, t. I, W-wa 1958, s. 3-119, 154-166. • LEWICA HEGLOWSKA (część I). A. Cieszkowski - filozofia czynu i elementy irracjonalne w ramach heglowskiej metody: Prolegomena do historiozofii, W-wa 1972, s. 3-31; L. Feuerbach - zagadnienie alienacji religijnej. Naturalizm i antropologia filozoficzna: O istocie chrześcijaństwa, W-wa 1959, s. 39-103; • LEWICA HEGLOWSKA (część II). M. Stirner - indywidualizm i egoizm, krytyka państwa i utylitaryzmu: Jedyny i jego własność, W-wa 1995, s. 3-15, 181-247, 435-440; K. Marks - interpretacja heglizmu: teoria alienacji pracy, rzeczywistość społeczna i jej świadomość: Przyczynek do krytyki heglowskiej filozofii prawa. Wstęp + Rękopisy ekonomiczno-filozoficzne z 1844: [Praca wyobcowana] (w:) K. Marks, F. Engels, Dzieła, t. I, W-wa 1962; Tezy o Feuerbachu, (w:) K. Marks, F. Engels, Dzieła, t. III, W-wa 1962. • A. SCHOPENHAUER. Wola i podmiotowe przedstawienie zjawisk świata. Wolność a sztuka i asceza. A. Schopenhauer, Świat jako wola i przedstawienie, W-wa 1994/95, t. I, s. 30-164; t. II, s. 629-640. A. Schopenhauer, O wolności ludzkiej woli (całość). • S. KIERKEGAARD. Stosunek do filozofii, podmiotowość ludzka i egzystencjalny paradoks wiary. Problem wolności. S. Kierkegaard, Okruchy filozoficzne, W-wa 1988, s. 44-65; Bojaźń i drżenie, W-wa 1982, s. 23-137. • A. COMTE. Program nowożytnej filozofii pozytywistycznej. Argumenty przeciwko metafizyce. A. Comte, Rozprawa o duchu filozofii pozytywnej, W-wa 1973, s. 4-54. Literatura uzupełniająca: • Z. Kuderowicz, Filozofia nowożytnej Europy, W-wa 1989. • O. Höffe, Immanuel Kant, W-wa 1995. • Z. Kuderowicz, Fichte, W-wa 1986. • J. Piórczyński, Wolność człowieka i Bóg. Studium filozofii F. W. J. Schellinga, W-wa 1999. • M. J. Siemek, Idea transcendentalizmu u Fichtego i Kanta, W-wa 1977. • M. J. Siemek, Wykłady z klasycznej filozofii niemieckiej, W-wa 2011. • R. Panasiuk, Schelling, W-wa 1987. • M. Żelazny, Hegłowska filozofia Ducha, W-wa 2000. • A. Kojève, Wstęp do wykładów o Heglu, W-wa 1999. • M. J. Siemek, Hegel i filozofia, W-wa 1998. • P. Sikora, Perspektywy filozofii Istnienia: Hegel - Heidegger, Toruń 2007.
--	--	---

		• R. Panasiuk, Feuerbach, W-wa 1981. • R. Panasiuk, Lewica heglowska, W-wa 1969. • L. Kołakowski, Główne nurty marksizmu, Londyn 1988, rozdz. 1-8. • A. Walicki, Marksizm i skok do królestwa wolności. Dzieje komunistycznej utopii, W-wa 1996. • J. Garewicz, Schopenhauer, W-wa 2000. • B. Skarga, Comte, W-wa 1977. • K. Toeplitz, Kierkegaard, W-wa 1980. • F. Copleston, Historia filozofii, t. VI, t. VII, W-wa 1995, 1996.
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W2, zna w zaawansowanym stopniu terminologię filozoficzną: humanizm, renesans, racjonalizm, empiryzm, krytycyzm, monizm, dualizm, pluralizm, idealizm, materializm, pozytywizm. K_W02, K_W04, P6U_W, P6S_WG W3, zna w zaawansowanym stopniu i rozumie stanowiska filozoficzne w okresie nowożytnym, zwłaszcza trudności związane z podmiotowym punktem wyjścia w filozofii Kartezjusza. K_W03, P6U_W, P6S_WG. W4, zna w zaawansowanym stopniu i rozumie historyczną zmienność pojęć filozoficznych, np. rezygnację z metafizycznego rozumienia idei na rzecz epistemologicznego w myśli nowożytnej. K_W04, P6U_W, P6S_WG. W5, zna w zaawansowanym stopniu poglądy myślicieli renesansowych w kręgu platonizmu, arystotelizmu, stoicyzmu, epikureizmu, sceptycyzmu i patrystyki, przedstawicieli renesansowej filozofii przyrody i filozofii polityki, metodologię Bacona i Descartesa, systemy metafizyczne XVII w. (Descartes, Malebranche, Hobbes, Spinoza, Leibniz), reprezentantów oświecenia (Locke, Berkeley, Hume, d'Alembert, Diderot, Holbach, La Mettrie, Condillac, Wolff), filozofię krytyczną Kanta, pokantowskie systemy metafizyczne (Fichte, Schelling, Hegel, Schopenhauer), materializm (Feuerbach, Marks), pierwszy pozytywizm (Comte, Mill, Spencer), filozofię egzystencji Kierkegarda. K_W01, K_W03, P6U_W, P6S_WG. W6, zna w zaawansowanym stopniu metody analizy i interpretacji tekstu filozoficznego. K_W06, P6U_W, P6S_WG. W7, zna w zaawansowanym stopniu zasady publikacji tekstu naukowego oraz zasady ochrony własności intelektualnej K_W12, P6U_W, P6S_WK. Umiejętności: U1, potrafi analizować teksty z zakresu filozofii nowożytnej. K_U02, P6U_U, P6S_UW. U2, potrafi merytorycznie argumentować, wykorzystując poglądy filozofów nowożytnych. K_U06, P6U_U, P6S_UK. U3, potrafi przygotować pracę pisemną z zakresu filozofii nowożytnej na podstawie źródeł i opracowań. K_U07, P6U_U, P6S_UW, P6S_UK.

		Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy filozoficznej oraz do jej uzupełniania i korekty. K_K01, P6U_K, P6S_KK K2, jest gotów do uświadamiania sobie i innym europejskiego dziedzictwa kulturowego, zwłaszcza w dziedzinie filozoficznej. K_K02, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK
7	Zakres tematów	• Empiryzm metodologiczny F. Bacona (teoria idoli, obserwacja, eksperyment, indukcja eliminacyjna). • Racjonalizm metodologiczny R. Descartesa (sceptycyzm metodyczny, intuicja intelektualna, dedukcja) • Zagadnienie substancji w filozofii R. Descartesa (res cogitans, res extensa, funkcja Boga w metafizyce i epistemologii). • Hierarchia wartości według B. Pascala. Zakład Pascala. • Koncepcja umowy społecznej według T. Hobbesa. • Deus sive natura w filozofii B. Spinozy. • Koncepcja monady w filozofii G. W. Leibniza. • Polemika J. Locke’a z natywizmem. Empiryzm genetyczny. • Przedmiot ludzkiego poznania według G. Berkeley’a. • Wątki sceptyczne w filozofii D. Hume’a. • Filozofia a nauki szczegółowe w ujęciu d’Alemberta. • Interpretacja natury w filozofii D. Diderota. • Stan natury i stan społeczny w ujęciu młodego J. J. Rousseau • Idealizm transcendentálny I. Kanta. Krytyka metafizyki dogmatycznej i perspektywy • metafizyki krytycznej (metafizyki przyrodoznawstwa i metafizyki moralności). • Filozofia J. G. Fichtego jako teoria wiedzy. • Filozofia F. W. J. Schellinga jako idealny realizm. • Idealizm dialektyczny (absolutny) G. W. F. Hegla. • Woluntarystyczna metafizyka A. Schopenhauera. • Materializm mechanistyczny L. Feuerbacha. • Materializm dialektyczny i historyczny (K. Marks, L. Engels. • Filozofia wiary S. Kierkegaarda. Fenomenologia stadiów życia. • Pozytywizm (A. Comte, J. S. Mill, H. Spencer).
8	Metody i kryteria oceniania	ocena aktywności na konwersatorium, ocena udziału w dyskusji, ocena pracy pisemnej

Szczegółowe sylabusy dla poszczególnych semestrów są dostępne w systemie USOS

Filozofia polska: 2 ECTS; WY 30h

1	Nazwa	Filozofia polska
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Wykład 30h, 1 ECTS Konsultacje i egzamin 3h, Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 33h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 1,1 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 15h Przygotowanie się do egzaminu 12h Łączna liczba godzin niekontaktowych 27h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 0,9 Sumaryczna liczba punktów ECTS 2
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin ustny na podstawie podanych zagadnień, dyskusja W2, egzamin ustny na podstawie podanych zagadnień, dyskusja W3, egzamin ustny na podstawie podanych zagadnień, dyskusja W4, egzamin ustny na podstawie podanych zagadnień, dyskusja W5, egzamin ustny na podstawie podanych zagadnień, dyskusja U1, egzamin ustny na podstawie podanych zagadnień, dyskusja U2, egzamin ustny na podstawie podanych zagadnień, dyskusja U3, egzamin ustny na podstawie podanych zagadnień, dyskusja K1, egzamin ustny na podstawie podanych zagadnień, dyskusja K2, egzamin ustny na podstawie podanych zagadnień, dyskusja
7	Wymagania wstępne	Brak
8	Opis	Celem wykładu jest syntetyczne zaprezentowanie polskich orientacji filozoficznych i ich powiązań z myślą europejską. Po historycznym przeglądzie stanowisk i wskazaniu na ich kontynuację przyjęty jest problemowy tok wykładu. Szczególna uwaga zwracana jest na prekursorskie wątki obecne w polskiej myśli (konceptcja prawa natury, problemy twórczości i tolerancji, rola socynianizmu w kulturze europejskiej). Maksymalizm filozoficzny pierwszej połowy XIX wieku omawiany jest w kontekście myśli niemieckiej i francuskiej, wskazane jest jego znaczenie dla polskiej kultury. Podkreślana jest rola Kazimierza Twardowskiego i utworzonej przez niego szkoły lwowsko-warszawskiej. Pluralizm stanowisk w okresie dwudziestolecia międzywojennego omawiany jest na tle przemian instytucjonalnych (nowe ośrodki uniwersyteckie, czasopisma i zjazdy filozoficzne). Orientacje okresu powojennego (marksizm, warszawska szkoła historyków idei, filozofia analityczna, fenomenologia, neotomizm, poznańska szkoła metodologiczna, Elzenberg i kontynuatorzy) zaprezentowane są w kontekście przemian społeczno-politycznych. Wspomniane są zjazdy filozoficzne, czasopisma i działalność towarzystw naukowych. Wykład kończy się krótkim przedstawieniem lubelskich filozofów i wskazaniem na problemy, wobec których stoi filozofia XXI wieku.

9	Literatura	• Ryszard Palacz, Wybór tekstów filozofów polskich, Zielona Góra 2002. • Witold Mackiewicz, Wprowadzenie, w: Polska filozofia powojenna, red. tenże, t.. 1, Warszawa 2001, s. 41-74. • Zofia Majewska, Autoportrety Polaków i automodele filozofii polskiej w wiekach od XV do XIX, w: Duch filozofii, red. Honorata Jakuszko, Jadwiga Mizińska, Lublin 2005, s. 113-132. • Zofia Majewska, Przyczynek do dziejów pojęcia twórczości w filozofii polskiej, "Lumen Poloniae", nr 1, 2009, s. 27-40. • Zofia Majewska, Filozofia słowiańska jako filozofia uniwersalna, "Wschodni Rocznik Humanistyczny", t. VI, 2009, s. 199-216. • Jan Skoczyński, Jan Woleński, Historia filozofii polskiej, Kraków 2010, rozdz. IX, X, XII. • Encyklopedia filozofii polskiej, t. 1-2, Lublin 2011 • Markowski M, Burydanizm w Polsce w okresie przedkopernikańskim,, Wrocław 1971 • Filozofia w Polsce, Słownik pisarzy, Wrocław 1971 • Głąbik Cz, Człowiek i historia. Studium koncepcji filozoficznej Stefana Pawlickiego, Warszawa 1973 • Janeczek S, Edukacja oświeceniowa a szkoła tradycyjna, Lublin 2008 • Janeczek S. Portrety polskich filozofów i historyków filozofii XX wieku, Lublin 2005
10	Efekty uczenia się	W1, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce filozofii polskiej w systemie nauk, a jednocześnie jej specyfikę przedmiotową i metodologiczną K_W01 P6U_W P6S_WG, P6S_WK W2, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawową terminologię filozoficzną charakterystyczną dla filozofii polskiej K_W02, P6U_W P6S_WG W3, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu główne kierunki oraz najważniejsze stanowiska filozoficzne w filozofii polskiej, w zasadniczych okresach jej funkcjonowania K_W03 P6U_W P6S_WG W4, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu najważniejsze koncepcje, teorie, terminologię i metodologię z zakresu filozofii polskiej K_W05 P6U_W P6S_WG W5, zna i rozumie filozoficzne podstawy kultury polskiej oraz rolę idei filozoficznych w powstawaniu dzieł i instytucji kultury polskiej, K_W10 P6U_W P6S_WK Umiejętności: U1, potrafi analizować teksty z zakresu filozofii polskiej K_U02, P6U_U P6S_UW U2, potrafi poprawnie stosować poznaną terminologię filozoficzną oraz adekwatnie definiować pojęcia K_U03, P6U_U P6S_UW U3, potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, a także rozwijać swoje umiejętności badawcze, K_U09 P6U_U P6S_UW

		Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do uświadamiania sobie i innym europejskiego i polskiego dziedzictwa kulturowego, szczególnie w sferze dorobku intelektualnego, a także wpływu tegoż dziedzictwa na wydarzenia społeczne i kulturalne w Polsce K_K02 P6U_K P6S_KO, P6S_KK K2, jest gotów do przekazywania innym wiedzy z dziedziny filozofii wraz z informowaniem o korzyściach związanych poznawaniem filozofii i filozofowaniem K_K04, P6U_K P6S_KO, P6S_KK
11	Praktyki zawodowe	–

Wykład

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, zaliczenie ustne na podstawie podanych zagadnień, dyskusja W2, zaliczenie ustne na podstawie podanych zagadnień, dyskusja W3, zaliczenie ustne na podstawie podanych zagadnień, dyskusja W4, zaliczenie ustne na podstawie podanych zagadnień, dyskusja W5, zaliczenie ustne na podstawie podanych zagadnień, dyskusja U1, zaliczenie ustne na podstawie podanych zagadnień, dyskusja U2, zaliczenie ustne na podstawie podanych zagadnień, dyskusja U3, zaliczenie ustne na podstawie podanych zagadnień, dyskusja K1, zaliczenie ustne na podstawie podanych zagadnień, dyskusja K2, zaliczenie ustne na podstawie podanych zagadnień, dyskusja
3	Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• Ryszard Palacz, Wybór tekstów filozofów polskich, Zielona Góra 2002. • Witold Mackiewicz, Wprowadzenie, w: Polska filozofia powojenna, red. tenże, t.. 1, Warszawa 2001, s. 41-74. • Zofia Majewska, Autoportrety Polaków i automodele filozofii polskiej w wiekach od XV do XIX, w: Duch filozofii, red. Honorata Jakuszko, Jadwiga Mizińska, Lublin 2005, s. 113-132. • Zofia Majewska, Przyczynek do dziejów pojęcia twórczości w filozofii polskiej, "Lumen Poloniae", nr 1, 2009, s. 27-40. • Zofia Majewska, Filozofia słowiańska jako filozofia uniwersalna, "Wschodni Rocznik Humanistyczny", t. VI, 2009, s. 199-216. • Jan Skoczyński, Jan Woleński, Historia filozofii polskiej, Kraków 2010, rozdz. IX, X, XII. • Encyklopedia filozofii polskiej, t. 1-2, Lublin 2011 • Markowski M, Burydanizm w Polsce w okresie przedkopernikańskim,, Wrocław 1971 • Filozofia w Polsce, Słownik pisarzy, Wrocław 1971 • Głąbik Cz, Człowiek i historia. Studium koncepcji filozoficznej Stefana Pawlickiego, Warszawa 1973 • Janeczek S, Edukacja oświeceniowa a szkoła tradycyjna, Lublin 2008 • Janeczek S. Portrety polskich filozofów i historyków filozofii XX wieku,

		Lublin 2005
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce filozofii polskiej w systemie nauk, a jednocześnie jej specyfikę przedmiotową i metodologiczną. K-W01; P6U-W; W2, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawową terminologię filozoficzną charakterystyczną dla filozofii polskiej, K-W02, P6-UW W3, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu główne kierunki oraz najważniejsze stanowiska filozoficzne w filozofii polskiej, w zasadniczych okresach jej funkcjonowania, P6-UW W4, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu najważniejsze koncepcje, teorie, terminologię i metodologię z zakresu filozofii polskiej, KW_05, P6_UW W5, zna i rozumie filozoficzne podstawy kultury polskiej oraz rolę idei filozoficznych w powstawaniu dzieł i instytucji kultury polskiej, K_W10, P6_10 Umiejętności: U1, potrafi analizować teksty z zakresu filozofii polskiej, K_U02, P6U_U U2, potrafi poprawnie stosować poznaną terminologię filozoficzną oraz adekwatnie definiować pojęcia K_U03, P6U_U U3, potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, a także rozwijać swoje umiejętności badawcze, K_U09, P6U_U Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do Uświadamiania sobie i innym europejskiego i polskiego dziedzictwa kulturowego, szczególnie w sferze dorobku intelektualnego, a także wpływu tegoż dziedzictwa na wydarzenia społeczne i kulturalne w Polsce, K-K02, P6_UK K2, jest gotów do przekazywania innym wiedzy z dziedziny filozofii wraz z informowaniem o korzyściach związanych poznawaniem filozofii i filozofowaniem, K_K04, P6_UK
7	Zakres tematów	• Od Witelona Ślężaka do Mikołaja Kopernika • Znaczenie polskiej myśli politycznej i koncepcja prawa narodów (Stanisław ze Skarbimierza, Pawle Włodkowic) • Polskie ośrodki Uniwersyteckie i Akademickie od średniowiecza do czasów współczesnych • polskie spory z husytyzmem • Komisja Edukacji Narodowej • mesjanizm polski • filozofia czynu • polska myśl etyczna • szkoła Lwowsko-Warszawska • fenomenologia polska

		współczesne nurty filozofii polskiej
8	Metody i kryteria oceniania	Zaliczenie ustne

Filozofia starożytna: 5 ECTS; WY 30h, KW 30h

1	Nazwa	Filozofia starożytna
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Wykład 30h, konwersatorium 30h, 2 ECTS Konsultacje i egzamin 15h, łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 75h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 2,5 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 45h Przygotowanie się do egzaminu 30h łączna liczba godzin niekontaktowych 75h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 2,5 Sumaryczna liczba punktów ECTS 5
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin ustny W2, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, śródsesemestralne pisemne testy kontrolne W3, egzamin ustny W4, egzamin ustny W5, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, śródsesemestralne pisemne testy kontrolne W6, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, śródsesemestralne pisemne testy kontrolne U1, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, śródsesemestralne pisemne testy kontrolne U2, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, śródsesemestralne pisemne testy kontrolne K1, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, śródsesemestralne pisemne testy kontrolne
7	Wymagania wstępne	Znajomość historii starożytnej Grecji.
8	Opis	Wykłady prezentują powstanie i rozwój systemów filozoficznych myślicieli greckich (m.in. Sokratesa, Demokryta, Platona, Arystotelesa, Plotyna) w okresie starożytności (od VII/VI w. przed Chr. do III w. po Chr.) w sposób uwzględniający ważne spory filozoficzne (np. spór o: tworzywo świata; ruch i byt; wartości etyczne; spór o źródła wiedzy; uniwersalia...). Chronologiczny układ materiału eksponuje całościowe ujęcie filozofii starożytnej; pozwala także odślonić różnice pomiędzy antycznymi a współczesnymi sposobami myślenia

9	Literatura	• Reale G., Historia filozofii starożytnej, t. I - V. • Russell, Mądrość Zachodu, przeł. W. Jacórzyński, M. Wichrowski, Warszawa 1995. • Russell, B., Dzieje zachodniej filozofii, przeł. T. Baszniak, A. Lipszyc, M. Szczubiałka, Warszawa • Gajda J., Pitagorejczycy, Warszawa 1996. • Mrówka K., Jedna tylko droga. Parmenides. Fragmenty, przekład, komentarz, Szczecin 2003. • Mrówka K., Heraklit. Fragmenty. Nowy przekład, komentarz, Warszawa 2004. • Gajda J., Sofiści, Wiedza Powszechna, Warszawa 1989. • Guthrie W. K. C., Sokrates, przeł. K. Łapiński, S. Żuławski, Warszawa 2000. • Tymura D., Sokrates Ksenofonta, Lublin 2017. • Leśniak, K., Platon, Warszawa 1993. • Leśniak, K., Arystoteles, Warszawa 1989. • Hadot P., Filozofia jako ćwiczenie duchowe, przeł. P. Domański, Warszawa 2003. • Dembińska-Siury D., Plotyn, Wiedza Powszechna, Warszawa 1995. • Russell, B., Dzieje zachodniej filozofii, przeł. T. Baszniak, A. Lipszyc, M. Szczubiałka, Warszawa 2012.
10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu znaczenie filozofii starożytnej w procesie kształtowania się filozofii jako nauki - od kosmologii presokratyków, poprzez nurt humanistyczny i klasyczne koncepcje filozofii w ujęciu Platona oraz Arystotelesa do szkół hellenistycznych i neoplatońskich K_W01, P6U_W, P6S_WG, P6S_WK W2, zna w zaawansowanym stopniu podstawową terminologię filozofii antyku z zakresu ontologii, epistemologii, etyki oraz antropologii K_W02, P6U_W, P6S_WG W3, zna w zaawansowanym stopniu główne kierunki oraz najważniejsze stanowiska filozoficzne i szkoły okresu starożytności od okresu presokratycznego do hellenistycznego, ze szczególnym uwzględnieniem sokratyzmu, platonizmu oraz arystotelizmu, K_W03, P6U_W, P6S_WG W4, zna w zaawansowanym stopniu zagadnienia związane z kształtowaniem się głównych idei filozofii antycznej z zakresu ontologii, epistemologii, etyki oraz antropologii K_W04, P6U_W, P6S_WG W5, zna w zaawansowanym stopniu podstawowe metody analizy i interpretacji najważniejszych filozoficznych tekstów starożytnych Heraklita z Efezu, Parmenidesa, Gorgiasza z Leontinoi, Ksenofonta, Platona, Arystotelesa oraz Plotyna, K_W06, P6U_W, P6S_WG W6, zna wpływ praktycznej filozofii antyku na życie człowieka oraz jej powiązania z problemem życia: cynizm, cyrenaizm, epikureizm, stoicyzm K_W09, P6U_W, P6S_WK Umiejętności: U1, potrafi analizować teksty filozoficzne autorów starożytnych: Heraklita z Efezu, Parmenidesa, Gorgiasza z Leontinoi, Ksenofonta, Platona,

		Arystotelesa oraz Plotyna K_U02, P6U_U, P6S_UW U2, potrafi poprawnie stosować poznaną terminologię filozoficzną z zakresu filozofii antycznej oraz adekwatnie definiować jej najważniejsze pojęcia, K_U03, P6U_U, P6S_UW Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy z zakresu filozofii starożytnej oraz ustawicznego jej uzupełniania, K_K01, P6U_K, P6S_KK
11	Praktyki zawodowe	–

Wykład

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin ustny W2, egzamin ustny W3, egzamin ustny W4, egzamin ustny
3	Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• Reale G., Historia filozofii starożytnej, t. I - V. • A. Krokiewicz, Zarys filozofii greckiej. • Copleston F., Historia filozofii, t. I (Grecja i Rzym). • Tatarkiewicz W., Historia filozofii, t. I • Hadot P., Czym jest filozofia starożytna, przeł. P. Domański, Warszawa 2000. • Russell, Mądrość Zachodu, przeł. W. Jacórzyński, M. Wichrowski, Warszawa 1995. • Russell, B., Dzieje zachodniej filozofii, przeł. T. Baszniak, A. Lipszyc, M. Szczubińska, Warszawa 2012.
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu znaczenie filozofii starożytnej w procesie kształtowania się filozofii jako nauki - od kosmologii presokratyków, poprzez nurt humanistyczny i klasyczne koncepcje filozofii w ujęciu Platona oraz Arystotelesa do szkół hellenistycznych i neoplatonistycznych K_W01, P6U_W, P6S_WG, P6S_WK W2, zna w zaawansowanym stopniu podstawową terminologię filozofii antyku z zakresu ontologii, epistemologii, etyki oraz antropologii K_W02, P6U_W, P6S_WG W3, zna w zaawansowanym stopniu główne kierunki oraz najważniejsze stanowiska filozoficzne i szkoły okresu starożytności od okresu presokratycznego do hellenistycznego, ze szczególnym uwzględnieniem sokratyzmu, platonizmu oraz arystotelizmu, K_W03, P6U_W, P6S_WG W4, zna w zaawansowanym stopniu zagadnienia związane z kształtowaniem się głównych idei filozofii antycznej z zakresu ontologii, epistemologii, etyki oraz antropologii K_W04, P6U_W, P6S_WG

7	Zakres tematów	• Początki myśli filozoficznej w Jonii (Tales, Anaksymander, Anaksymenes) i Wielkiej Grecji (Pitagoras i pitagorejczycy). • Zagadnienie zmiany (Heraklit i eleaci: Parmenides, Zenon, Melissos). • Systemy pluralistyczne, czyli jak pogodzić stałość bytu ze zmiennością zjawisk (Empedokles, Anaksagoras, Demokryt). • Nurt humanistyczny (sofiści, Sokrates). • Klasyczne koncepcje filozofii - systemy Platona i Arystotelesa. • Systemy epoki hellenistycznej (sceptycy, stoicy, epikurejczycy). • Filozofia w funkcji religii (Plotyn, szkoły neoplatońskie).
8	Metody i kryteria oceniania	egzamin ustny

Konwersatorium

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W2, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, śródsesestralne pisemne testy kontrolne W5, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, śródsesestralne pisemne testy kontrolne W6, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, śródsesestralne pisemne testy kontrolne U1, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, śródsesestralne pisemne testy kontrolne U2, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, śródsesestralne pisemne testy kontrolne K1, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, śródsesestralne pisemne testy kontrolne
3	Metody dydaktyczne	Objaśnienie, wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• Reale G., Historia filozofii starożytnej, t. I - V. • Russell, Mądrość Zachodu, przeł. W. Jacórzyński, M. Wichrowski, Warszawa 1995. • Russell, B., Dzieje zachodniej filozofii, przeł. T. Baszniak, A. Lipszyc, M. Szczubiatka, Warszawa • Gajda J., Pitagorejczycy, Warszawa 1996. • Mrówka K., Jedna tylko droga. Parmenides. Fragmenty, przekład, komentarz, Szczecin 2003. • Mrówka K., Heraklit. Fragmenty. Nowy przekład, komentarz, Warszawa 2004. • Gajda J., Sofiści, Wiedza Powszechna, Warszawa 1989. • Guthrie W. K. C., Sokrates, przeł. K. Łapiński, S. Żułowski, Warszawa 2000. • Tymura D., Sokrates Ksenofonta, Lublin 2017. • Leśniak, K., Platon, Warszawa 1993. • Leśniak, K., Arystoteles, Warszawa 1989. • Hadot P., Filozofia jako ćwiczenie duchowe, przeł. P. Domański, Warszawa 2003. • Dembińska-Siury D., Plotyn, Wiedza Powszechna, Warszawa 1995.

6	Efekty uczenia się	Wiedza: W2. zna w zaawansowanym stopniu podstawową terminologię filozofii antyku z zakresu ontologii, epistemologii, etyki oraz antropologii K_W02, P6U_W, P6S_WG W5. zna w zaawansowanym stopniu podstawowe metody analizy i interpretacji najważniejszych filozoficznych tekstów starożytnych Heraklita z Efezu, Parmenidesa, Gorgiasza z Leontinoi, Ksenofonta, Platona, Arystotelesa oraz Plotyna, K_W06, P6U_W, P6S_WG W6. zna wpływ praktycznej filozofii antyku na życie człowieka oraz jej powiązania z problemem życia: cynizm, cyrenaizm, epikureizm, stoicyzm K_W09, P6U_W, P6S_WK Umiejętności: U1. potrafi analizować teksty filozoficzne autorów starożytnych: Heraklita z Efezu, Parmenidesa, Gorgiasza z Leontinoi, Ksenofonta, Platona, Arystotelesa oraz Plotyna K_U02, P6U_U, P6S_UW U2. potrafi poprawnie stosować poznaną terminologię filozoficzną z zakresu filozofii antycznej oraz adekwatnie definiować jej najważniejsze pojęcia, K_U03, P6U_U, P6S_UW Kompetencje społeczne: K1. jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy z zakresu filozofii starożytnej oraz ustawicznego jej uzupełniania, K_K01, P6U_K, P6S_KK
7	Zakres tematów	• Geneza, charakter oraz główne problemy filozofii starożytnej. • Koncepcje zasady (arche) w ujęciu jońskiej filozofii przyrody. • Filozofia Pitagorejczyków. • Zagadnienie zmiany (Heraklit i eleaci: Parmenides, Zenon, Melissos). • Systemy pluralistyczne, czyli jak pogodzić stałość bytu ze zmiennością zjawisk (Empedokles, Anaksagoras, Demokryt). • Sofiści. • Filozofia Sokratejska. • Sokratycy mniejsi. • Platońska koncepcja filozofii. • Nauka o ideach Platona. • Platońska koncepcja idealnego państwa. • Metafizyka Arystotelesa. • Etyka Arystotelesa. • Grecka filozofia praktyczna okresu hellenistycznego. • Filozofia w funkcji religii (Plotyn, szkoły neoplatońskie).
8	Metody i kryteria oceniania	Zaliczenie końcowe na podstawie zdobytej wiedzy w trakcie zajęć

Filozofia średniowieczna: 5 ECTS; WY 30h, KW 30h

1	Nazwa	Filozofia średniowieczna
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Wykład 30h, konwersatorium 30h, 2 ECTS Konsultacje i egzamin 15h, Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 75h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 2,5 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 30h Przygotowanie się do egzaminu 45h Łączna liczba godzin niekontaktowych 75h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 2,5 Sumaryczna liczba punktów ECTS 5
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć W2, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć W3, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć U1, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć U2, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć U3, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć K1, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć
7	Wymagania wstępne	Znajomość filozofii starożytnej.
8	Opis	W ramach wykładu są przedstawione związki filozofii starożytnej i średniowiecznej oraz zarys rozwoju filozofii na przestrzeni w epoce średniowiecza. Aczkolwiek przez filozofię średniowiecza rozumie się systemy, które powstały od renesansu karolińskiego (koniec VIII w.) a końcem XIV wieku, to wykład obejmuje także wybrane wątki z myśli patrystycznej (wschodniej i zachodniej, czyli takich myślicieli jak Grzegorz z Nyssy, św. Augustyn). W ramach wykładu prezentuje się najważniejsze problemy filozofii średniowiecznej, między innymi stosunek teologii do filozofii (w tym określenie statusu filozofii przez św. Tomasza) próby zrozumienia wiary (w myśl zasady "credo ut intelligam"), rozumienie człowieka na tle wszechświata i w relacji do Boga. Obok średniowiecznych racjonalistów wykład prezentuje postaci mistyków średniowiecznych i ich poglądy. Wykład przedstawia fazy, przez które przechodziła filozofia średniowieczna i omawia najbardziej reprezentatywnych ich przedstawicieli, mających szczególne znaczenie ze względu na treść własnej myśli oraz ze względu na to, że ilustrują pewien typ filozofii lub etap jej rozwoju

9	Literatura	• Albert K, Studia o historii filozofii, Warszawa 2006 • Augustyn, O nauce chrześcijańskiej, Warszawa 1989 • Augustyn, Państwo Boże, Kęty 1998 • Augustyn, Wyznania, - wiele wydań • Boecjusz, O pocieszeniu jakie daje filozofia, • Bohner Ph., Gilson E., Historia filozofii chrześcijańskiej od Justyna do Mikołaja Kuzańczyka., Przeł. S. Stomma, Warszawa 1962 • Bugaj, R, Hermetyzm, Wrocław-Warszawa-Kraków 1991 • Cahill Th., Jak Irlandczycy ocalili cywilizację, Poznań 1999 • Chanu M-D, Święty Tomasz z Akwinu i teologia, Kraków 1997 • Copleston F., Historia filozofii. Tom II, Warszawa 2000 • Evans G R, Filozofia i teologia w średniowieczu, Kraków 1996 • Gilson E., Byt i istota, Warszawa 1963 • Gilson E., Tomizm, Warszawa 1998 • Grzegorz z Nyssy, O stworzeniu człowieka, Kraków 2006 • Kowalewska M., Bóg - Kosmos - Człowiek w twórczości Hildegardy z Bingen, Lublin 2007, 2014 • Kuksewicz Z., Zarys filozofii średniowiecznej: filozofia łacińskiego obszaru kulturowego. Wyd. II, Warszawa 1986 • Legowicz J., Historia filozofii średniowiecznej Europy Zachodniej. Warszawa 1986. • McGilnn, B, Fundamenty mistyki, Kraków 1991 • Pedersen O, Dwie księgi, Kraków 2016 • Przewodnik po filozofii średniowiecznej. Od św. Augustyna do Joachima z Fiore, Kraków 2012 • Pseudo Dionizy Areopagita, O imionach bożych, Lublin 1995 • Quispel G. Gnoza, Warszawa 1988 • Rudolf K. Gnoza, Kraków 1995 • Steenberghen Van F., Filozofia w wieku XIII, Lublin 2005 • Świeżawski S, Dzieje europejskiej filozofii klasycznej, Warszawa-Wrocław, 2000 • Tomasz z Akwinu, Dzieła wybrane, Poznań 1984 • Tomasz z Akwinu, Traktat o człowieku, Summa teologiczna 1, 75-89, Świeżawski S, Poznań 1956
10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce i znaczenie filozofii średniowiecznej w systemie i historii nauk, a także jej specyfikę przedmiotową i metodologiczną. K_W01; P6_UW, P6S_WG, P6S_Wk W2, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu główne kierunki oraz najważniejsze stanowiska filozoficzne w okresie średniowiecza, K_W03; P6_UW, P6S_WG W3, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zagadnienia związane z kształtowaniem się i historyczną zmiennością idei filozoficznych w średniowieczu K_W04, P6_UW, P6S-WG Umiejętności: U1, potrafi analizować teksty z zakresu filozofii średniowiecznej, K_U02, P6U_U, P6S_UW

		U2, potrafi formułować i analizować podstawowe problemy filozoficzne, dobrać adekwatne do nich metody i narzędzia badawcze, a następnie opracować i zaprezentować wyniki badań, K_U04, P6U-U, P6S_UW, P6S_UO U3, potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, a także rozwijać swoje umiejętności badawcze. K_U09, P6U-U, P6S_UW Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do uświadamiania sobie i innym europejskiego dziedzictwa kulturowego, szczególnie w sferze dorobku intelektualnego, a także wpływu tegoż dziedzictwa na wydarzenia społeczne. K_K02, P6_UK, P6S_KO, P6S_KK
11	Praktyki zawodowe	–

Wykład

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć W2, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć W3, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć U1, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć U2, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć U3, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć K1, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć
3	Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, dyskusja
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• Albert K, Studia o historii filozofii, Warszawa 2006 • Augustyn, O nauce chrześcijańskiej, Warszawa 1989 • Augustyn, Państwo Boże, Kęty 1998 • Augustyn, Wyznania, - wiele wydań • Boecjusz, O pocieszeniu jakie daje filozofia • Bohner Ph., Gilson E., Historia filozofii chrześcijańskiej od Justyna do Mikołaja Kuzańczyka., Przeł. S. Stomma, Warszawa 1962 • Bugaj, R, Hermetyzm, Wrocław-Warszawa-Kraków 1991 • Cahill Th., Jak Irlandczycy ocalili cywilizację, Poznań 1999 • Chanu M-D, Święty Tomasz z Akwinu i teologia, Kraków 1997 • Copleston F., Historia filozofii. Tom II, Warszawa 2000 • Evans G R, Filozofia i teologia w średniowieczu, Kraków 1996 • Gilson E., Byt i istota, Warszawa 1963 • Gilson E., Tomizm, Warszawa 1998

		• Grzegorz z Nyssy, O stworzeniu człowieka, Kraków 2006 • Kowalewska M., Bóg - Kosmos - Człowiek w twórczości Hildegardy z Bingen, Lublin 2007, 2014 • Kuksewicz Z., Zarys filozofii średniowiecznej: filozofia łacińskiego obszaru kulturowego. Wyd. II, Warszawa 1986 • Legowicz J., Historia filozofii średniowiecznej Europy Zachodniej. Warszawa 1986. • McGilnn, B, Fundamenty mistyki, Kraków 1991 • Pedersen O, Dwie księgi, Kraków 2016 • Przewodnik po filozofii średniowiecznej. Od św. Augustyna do Joachima z Fiore, Kraków 2012 • Pseudo Dionizy Areopagita, O imionach bożych, Lublin 1995 • Quispel G. Gnoza, Warszawa 1988 • Rudolf K. Gnoza, Kraków 1995 • Steenberghen Van F., Filozofia w wieku XIII, Lublin 2005 • Swieżawski S, Dzieje europejskiej filozofii klasycznej, Warszawa-Wrocław, 2000 • Tomasz z Akwinu, Dzieła wybrane, Poznań 1984 • Tomasz z Akwinu, Traktat o człowieku, Summa teologiczna 1, 75-89, Swieżawski S, Poznań 1956
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce i znaczenie filozofii średniowiecznej w systemie i historii nauk, a także jej specyfikę przedmiotową i metodologiczną. K_W01; P6_UW, P6S_WG, P6S_Wk W2, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu główne kierunki oraz najważniejsze stanowiska filozoficzne w okresie średniowiecza, K_W03; P6_UW, P6S_WG W3, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zagadnienia związane z kształtowaniem się i historyczną zmiennością idei filozoficznych w średniowieczu K_W04, P6_UW, P6S-WG Umiejętności: U1, potrafi analizować teksty z zakresu filozofii średniowiecznej, K_U02, P6U_U, P6S_UW U2, potrafi formułować i analizować podstawowe problemy filozoficzne, dobrać adekwatne do nich metody i narzędzia badawcze, a następnie opracować i zaprezentować wyniki badań, K_U04, P6U-U, P6S_UW, P6S_UO U3, potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, a także rozwijać swoje umiejętności badawcze. K_U09, P6U-U, P6S_UW Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do uświadamiania sobie i innym europejskiego dziedzictwa kulturowego, szczególnie w sferze dorobku intelektualnego, a także wpływu tegoż dziedzictwa na wydarzenia społeczne. K_K02, P6_UK, P6S_KO, P6S_KK

7	Zakres tematów	• związki filozofii starożytnej i średniowiecznej oraz zarys rozwoju filozofii na przestrzeni w epoce średniowiecza • systemy, które powstały od renesansu karolińskiego (koniec VIIIw.) a końcem XIV wieku • wybrane wątki z myśli patrystycznej (wschodniej i zachodniej; Grzegorz z Nyssy, św. Augustyn) • najważniejsze problemy filozofii średniowiecznej, między innymi stosunek teologii do filozofii (w tym określenie statusu filozofii przez św. Tomasza) • próby zrozumienia wiary (w myśl zasady "credo ut intelligam") • rozumienie człowieka na tle wszechświata i w relacji do Boga • mistycy średniowieczni i ich poglądy • fazy, przez które przechodziła filozofia średniowieczna i najbardziej reprezentatywnych ich przedstawicieli
8	Metody i kryteria oceniania	egzamin ustny

Konwersatorium

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć W2, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć W3, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć U1, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć U2, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć U3, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć K1, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć
3	Metody dydaktyczne	Konwersatorium, dyskusja, analiza klasycznych tekstów filozoficznych
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• Albert K, Studia o historii filozofii, Warszawa 2006 • Augustyn, O nauce chrześcijańskiej, Warszawa 1989 • Augustyn, Państwo Boże, Kęty 1998 • Augustyn, Wyznania, - wiele wydań • Boecjusz, O pocieszeniu jakie daje filozofia, • Bohner Ph., Gilson E., Historia filozofii chrześcijańskiej od Justyna do Mikołaja Kuzańczyka., Przeł. S. Stomma, Warszawa 1962 • Bugaj, R, Hermetyzm, Wrocław-Warszawa-Kraków 1991 • Cahill Th., Jak Irlandczycy ocalili cywilizację, Poznań 1999 • Chanu M-D, Święty Tomasz z Akwinu i teologia, Kraków 1997 • Copleston F., Historia filozofii. Tom II, Warszawa 2000 • Evans G R, Filozofia i teologia w średniowieczu, Kraków 1996 • Gilson E., Byt i istota, Warszawa 1963 • Gilson E., Tomizm, Warszawa 1998 • Grzegorz z Nyssy, O stworzeniu człowieka, Kraków 2006 • Kowalewska M., Bóg- Kosmos - Człowiek w twórczości Hildegardy z Bingen, Lublin 2007, 2014 • Kuksewicz Z., Zarys filozofii średniowiecznej: filozofia łacińskiego obszaru kulturowego. Wyd. II, Warszawa 1986 • Legowicz J., Historia filozofii średniowiecznej Europy Zachodniej. Warszawa 1986.

		• McGilnn, B, Fundamenty mistyki, Kraków 1991 • Pedersen O, Dwie księgi, Kraków 2016 • Przewodnik po filozofii średniowiecznej. Od św. Augustyna do Joachima z Fiore, Kraków 2012 • Pseudo Dionizy Areopagita, O imionach bożych, Lublin 1995 • Quispel G. Gnoza, Warszawa 1988 • Rudolf K. Gnoza, Kraków 1995 • Steenberghen Van F., Filozofia w wieku XIII, Lublin 2005 • Swieżawski S, Dzieje europejskiej filozofii klasycznej, Warszawa-Wrocław, 2000 • Tomasz z Akwinu, Dzieła wybrane, Poznań 1984 • Tomasz z Akwinu, Traktat o człowieku, Summa teologiczna 1, 75-89, Swieżawski S, Poznań 1956
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce i znaczenie filozofii średniowiecznej w systemie i historii nauk, a także jej specyfikę przedmiotową i metodologiczną. K_W01; P6_UW, P6S_WG, P6S_Wk W2, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu główne kierunki oraz najważniejsze stanowiska filozoficzne w okresie średniowiecza, K_W03; P6_UW, P6S_WG W3, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zagadnienia związane z kształtowaniem się i historyczną zmiennością idei filozoficznych w średniowieczu K_W04, P6_UW, P6S-WG Umiejętności: U1, potrafi analizować teksty z zakresu filozofii średniowiecznej, K_U02, P6U_U, P6S_UW U2, potrafi formułować i analizować podstawowe problemy filozoficzne, dobrać adekwatne do nich metody i narzędzia badawcze, a następnie opracować i zaprezentować wyniki badań, K_U04, P6U-U, P6S_UW, P6S_UO U3, potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę, a także rozwijać swoje umiejętności badawcze. K_U09, P6U-U, P6S_UW Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do uświadamiania sobie i innym europejskiego dziedzictwa kulturowego, szczególnie w sferze dorobku intelektualnego, a także wpływu tegoż dziedzictwa na wydarzenia społeczne. K_K02, P6_UK, P6S_KO, P6S_KK
7	Zakres tematów	• związki filozofii starożytnej i średniowiecznej oraz zarys rozwoju filozofii na przestrzeni w epoce średniowiecza • systemy, które powstały od renesansu karolińskiego (koniec VIII w.) a końcem XIV wieku • wybrane wątki z myśli patrystycznej (wschodniej i zachodniej; Grzegorz z Nyssy, św. Augustyn) • najważniejsze problemy filozofii średniowiecznej, między innymi stosunek teologii do filozofii (w tym określenie statusu filozofii przez św. Tomasza) • próby zrozumienia wiary (w myśl zasady "credo ut intelligam")

		• rozumienie człowieka na tle wszechświata i w relacji do Boga • mistycy średniowieczni i ich poglądy • fazy, przez które przechodziła filozofia średniowieczna i najbardziej reprezentatywnych ich przedstawiciele
8	Metody i kryteria oceniania	Ocena znajomości i rozumienia problematyki

Filozofia współczesna: 9 ECTS; WY 45h, KW 60h

1	Nazwa	Filozofia współczesna
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Wykład 45h, konwersatorium 60h, 3,5 ECTS Konsultacje i egzamin 15h, Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 120h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 4 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 105h Przygotowanie się do egzaminu 45h Łączna liczba godzin niekontaktowych 150h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 5 Sumaryczna liczba punktów ECTS 9
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin ustny, ocena aktywności i jakość wypowiedzi podczas dyskusji W2, egzamin ustny, ocena aktywności i jakość wypowiedzi podczas dyskusji W3, egzamin ustny U1, ocena aktywności i jakość wypowiedzi podczas dyskusji U2, ocena aktywności i jakość wypowiedzi podczas dyskusji U3, egzamin ustny K1, egzamin ustny K2, ocena aktywności i jakość wypowiedzi podczas dyskusji
7	Wymagania wstępne	Podstawowa znajomość filozofii nowożytnej.
8	Opis	Treść przedmiotu obejmuje następujący zakres tematyczny: • Wprowadzenie. Kłopoty z cezurą i merytorycznymi „warunkami brzegowymi” filozofii współczesnej. Specyfika i kondycja filozofii w drugiej połowie XIX wieku. • Antymetafizyczny zwrot „po Heglu”: pozytywizm A. Comte’a, empiriokrytycyzm – E. Mach, R. Avenarius; drugi empiryzm brytyjski i utylitaryzm – J. S. Mill. • Filozofia życia. Filozofia życia i kultury W. Diltheya – filozofia jako światopogląd. Filozofia F. Nietzschego: nihilizm, krytyka religii i metafizyki, kwestia moralności i prawdy, życie jako wola mocy. Procesualizm i intuicjonizm H. Bergsona. • Pragmatyzm. C. Peirce – pragmatyzm i realizm. W. James – prawda i metoda, empiryzm radykalny, pluralizm, filozofia religii. J. Dewey – naturalizm, instrumentalizm, aksjologia i filozofia wychowania. • Idealizm brytyjski. H. Bradley i neoheglizm. • Neokantyzm marburski i badeński. H. Rickert, W. Windelband. • Fenomenologia. Psychologizm F. Brentany i wpływ K. Twardowskiego na fenomenologię. Stanowisko E. Husserla – fenomenologia jako filozofia pierwsza, redukcja transcendentna i ejdetyczna. Problem intencjonalności. M. Scheler – filozofia wartości i człowieka. R. Ingarden – fenomenologia a ontologia świata realnego.

		• Ontologia krytyczna N. Hartmanna. • Egzystencjalizm. M. Heidegger – ontologia fundamentalna jako analityka Dasein i jego czasowości; J. P. Sartre – fenomenologia i dualizm ontologiczny, wolność versus Bóg; K. Jaspers – filozofia egzystencji i transcendentalizm. • Filozofia jako analiza języka – L. Wittgenstein. • Hermeneutyka. Ewolucja od W. Dilthey’a do „późnego” M. Heideggera; hermeneutyka H-G. Gadamera i P. Ricoeura. • Filozofia dialogu i personalizm. E. Levinas, M. Buber, E. Mounier, J. Tischner. • Filozofia analityczna. Kierunki i nurty, główne problemy i stanowiska: G. E. Moore i B. Russell i problem realizmu; W. Quine – naturalizacja epistemologii; P. Strawson – ontologia tego, co indywidualne; W. Sellars i „mit danych”; D. Davidson i zagadnienie schematu pojęciowego; J. McDowell – konceptualizm jako filozofia doświadczenia. • Neomarksizm/Postmarksizm. Szkoła frankfurcka – nowa krytyka kapitalizmu oraz komunistycznego autorytaryzmu; L. Althusser – filozofia i ideologia; S. Žižek – marksizm i psychoanaliza oraz stare dylematy „nowej lewicy”. • Postmodernizm. Krytyka metafizyki, rozumu, języka i podmiotu; relatywizm i pluralizm
9	Literatura	• F. Copleston, Historia filozofii, tom VII, VIII oraz tom IX, Warszawa, wydania z lat: 1989, 1991 i 1995. • E. Gilson, T. Langan, A. A. Maurer, Historia filozofii współczesnej, Warszawa 1979. • T. Gadacz, Historia filozofii XX wieku, dwa tomy, Kraków 2009. • Filozofia współczesna, (red.) Z. Kuderowicz, tom I–II, Warszawa 2001. • E. Coreth, P. Ehlen, G. Haefner, F. Ricken, Filozofia XX wieku, Kęty 2004. • H. Schnadelbach, Filozofia w Niemczech 1831-1933, Warszawa 1992. • R. Ingarden, Z badań nad filozofią współczesną, Warszawa 1963. • J. Ayer, Filozofia XX wieku, Warszawa 1997. • A. Miś, Filozofia współczesna. Główne nurty, Warszawa 2000
10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, posiada zaawansowaną wiedzę o współczesnych poglądach filozoficznych, K_W03, P6U_W, P6S_WG W2, zna zaawansowane argumenty występujące w dyskusjach między współczesnymi filozofiami, K_W04, P6U_W, P6S_WG W3, zna zaawansowane powiązania między ideami filozoficznymi a współczesną kulturą K_W06, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U1, potrafi zrekonstruować na poziomie zaawansowanym współczesne poglądy filozoficzne na podstawie lektury tekstu źródłowego K_U02, P6U_U, PS6_UW U2, umie sformułować najważniejsze argumenty występujące w filozofii współczesnej K_U04, P6U_U, P6S_UW, P6S_UO U3, potrafi przedstawić w zarysie zależności między współczesną filozofią i

		kulturą K_U08, P6U_U, P6S_UW, P6S_UU Kompetencje społeczne: K1, zachowuje szacunek i krytycyzm wobec pluralizmu współczesnych światopoglądów, K_K02, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK K2, przejawia gotowość do poznawania i analizy nowych idei, K_K03, P6U_K, P6S_KO
11	Praktyki zawodowe	–

Wykład

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin ustny, ocena aktywności i jakość wypowiedzi podczas dyskusji W2, egzamin ustny, ocena aktywności i jakość wypowiedzi podczas dyskusji W3, egzamin ustny U3, egzamin ustny K1, egzamin ustny
3	Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusje
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• F. Copleston, Historia filozofii, tom VII, VIII oraz tom IX, Warszawa, wydania z lat: 1989, 1991 i 1995. • E. Gilson, T. Langan, A. A. Maurer, Historia filozofii współczesnej, Warszawa 1979. • T. Gadacz, Historia filozofii XX wieku, dwa tomy, Kraków 2009. • Filozofia współczesna, (red.) Z. Kuderowicz, tom I–II, Warszawa 2001. • E. Coreth, P. Ehlen, G. Haeffner, F. Ricken, Filozofia XX wieku, Kęty 2004. • H. Schnadelbach, Filozofia w Niemczech 1831-1933, Warszawa 1992. • R. Ingarden, Z badań nad filozofią współczesną, Warszawa 1963. • J. Ayer, Filozofia XX wieku, Warszawa 1997. • A. Miś, Filozofia współczesna. Główne nurty, Warszawa 2000
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, posiada zaawansowaną wiedzę o współczesnych poglądach filozoficznych (K_W03, P6U_W, P6S_WG) W2, zna zaawansowane argumenty występujące w dyskusjach między współczesnymi filozofiami (K_W04, P6U_W, P6S_WG) W3, zna zaawansowane powiązania między ideami filozoficznymi a współczesną kulturą K_W06, P6U_W, P6S_WG) Kompetencje społeczne: K1, zachowuje szacunek i krytycyzm wobec pluralizmu współczesnych światopoglądów (K_K02, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK)

7	Zakres tematów	• Wprowadzenie. Kłopoty z cezurą i merytorycznymi „warunkami brzegowymi” filozofii współczesnej. Specyfika i kondycja filozofii w drugiej połowie XIX wieku. • Antymetafizyczny zwrot „po Heglu”: pozytywizm A. Comte’a, empiriokrytycyzm – E. Mach, R. Avenarius; drugi empiryzm brytyjski i utilitaryzm – J. S. Mill. • Filozofia życia. Filozofia życia i kultury W. Diltheya – filozofia jako światopogląd. Filozofia F. Nietzschego: nihilizm, krytyka religii i metafizyki, kwestia moralności i prawdy, życie jako wola mocy. Procesualizm i intuicjonizm H. Bergsona. • Pragmatyzm. C. Peirce – pragmatyzm i realizm. W. James – prawda i metoda, empiryzm radykalny, pluralizm, filozofia religii. J. Dewey – naturalizm, instrumentalizm, aksjologia i filozofia wychowania. • Idealizm brytyjski. H. Bradley i neoheglizm. • Neokantyzm marburski i badeński. H. Rickert, W. Windelband. • Fenomenologia. Psychologizm F. Brentano i wpływ K. Twardowskiego na fenomenologię. Stanowisko E. Husserla – fenomenologia jako filozofia pierwsza, redukcja transcendentna i ejdetyczna. Problem intencjonalności. M. Scheler – filozofia wartości i człowieka. R. Ingarden – fenomenologia a ontologia świata realnego. • Ontologia krytyczna N. Hartmanna. • Egzystencjalizm. M. Heidegger – ontologia fundamentalna jako analityka Dasein i jego czasowości; J. P. Sartre – fenomenologia i dualizm ontologiczny, wolność versus Bóg; K. Jaspers – filozofia egzystencji i transcendentalizm. • Filozofia jako analiza języka – L. Wittgenstein. • Hermeneutyka. Ewolucja od W. Dilthey’a do „późnego” M. Heideggera; hermeneutyka H-G. Gadamera i P. Ricoeura. • Filozofia dialogu i personalizm. E. Levinas, M. Buber, E. Mounier, J. Tischner. • Filozofia analityczna. Kierunki i nurty, główne problemy i stanowiska: G. E. Moore i B. Russell i problem realizmu; W. Quine – naturalizacja epistemologii; P. Strawson – ontologia tego, co indywidualne; W. Sellars i „mit danych”; D. Davidson i zagadnienie schematu pojęciowego; J. McDowell – konceptualizm jako filozofia doświadczenia. • Neomarksizm/Postmarksizm. Szkoła frankfurcka – nowa krytyka kapitalizmu oraz komunistycznego autorytaryzmu; L. Althusser – filozofia i ideologia; S. Žižek – marksizm i psychoanaliza oraz stare dylematy „nowej lewicy”. • Postmodernizm. Krytyka metafizyki, rozumu, języka i podmiotu; relatywizm i pluralizm
8	Metody i kryteria oceniania	egzamin ustny

Konwersatorium

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, ocena aktywności i jakość wypowiedzi podczas dyskusji W2, ocena aktywności i jakość wypowiedzi podczas dyskusji U1, ocena aktywności i jakość wypowiedzi podczas dyskusji U2, ocena aktywności i jakość wypowiedzi podczas dyskusji K2, ocena aktywności i jakość wypowiedzi podczas dyskusji

3	Metody dydaktyczne	Lektura tekstów źródłowych, analiza krytyczna poprzez dyskusję
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• F. Copleston, Historia filozofii, tom VII, VIII oraz tom IX, Warszawa, wydania z lat: 1989, 1991 i 1995. • E. Gilson, T. Langan, A. A. Maurer, Historia filozofii współczesnej, Warszawa 1979. • T. Gadacz, Historia filozofii XX wieku, dwa tomy, Kraków 2009. • Filozofia współczesna, (red.) Z. Kuderowicz, tom I–II, Warszawa 2001. • E. Coreth, P. Ehlen, G. Haefner, F. Ricken, Filozofia XX wieku, Kęty 2004. • H. Schnadelbach, Filozofia w Niemczech 1831-1933, Warszawa 1992. • R. Ingarden, Z badań nad filozofią współczesną, Warszawa 1963. • J. Ayer, Filozofia XX wieku, Warszawa 1997. • A. Miś, Filozofia współczesna. Główne nurty, Warszawa 2000
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, posiada zaawansowaną wiedzę o współczesnych poglądach filozoficznych (K_W03, P6U_W, P6S_WG) W2, zna zaawansowane argumenty występujące w dyskusjach między współczesnymi filozofiami (K_W04, P6U_W, P6S_WG) Umiejętności: U1, potrafi zrekonstruować na poziomie zaawansowanym współczesne poglądy filozoficzne na podstawie lektury tekstu źródłowego (K_U02, P6U_U, P6S_UW) U2, umie sformułować najważniejsze argumenty występujące w filozofii współczesnej (K_U04, P6U_U, P6S_UW, P6S_UO) AU3, potrafi przedstawić w zarysie zależności między współczesną filozofią i kulturą (K_U08, P6U_U, P6S_UW, P6S_UU) Kompetencje społeczne: K2, przejawia gotowość do poznawania i analizy nowych idei (K_K03, P6U_K, P6S_KO)
7	Zakres tematów	• Filozofia i jej rozwój począwszy od drugiej połowy XIX wieku. • Antymetafizyczny zwrot w filozofii po Heglu: A. Comte: początki pozytywizmu; E. Mach, R. Avenarius, empiriokrytycyzm; J. S. Mill oraz główne założenia drugiego empiryzmu brytyjskiego oraz utylitaryzmu. • Filozofia życia i jej najważniejsi reprezentanci. Stanowisko W. Diltheya. Filozofia F. Nietzschego: nihilizm, krytyka religii i metafizyki, kwestia moralności i prawdy, życie jako wola mocy. Bergson: procesualizm i intuicjonizm. • Pragmatyzm. C. Peirce. W. James: empiryzm radykalny, pluralizm, filozofia religii. Naturalizm, instrumentalizm, aksjologia i filozofia wychowania w poglądach J. Deweya. • H. Bradley i neoheglizm. Idealizm brytyjski. • Neokantyzm; szkoły marburska i badeńska (H. Rickert, W. Windelband). • Fenomenologia. Psychologizm F. Brentany i wpływ K. Twardowskiego na fenomenologię. Stanowisko E. Husserla – fenomenologia jako filozofia

		pierwsza, redukcja transcendentna i ejdetyczna. Problem intencjonalności. M. Scheler – filozofia wartości i człowieka. R. Ingarden – fenomenologia a ontologia świata realnego. • N. Hartmann; ontologia krytyczna. • Najważniejsi reprezentanci egzystencjalizmu: M. Heidegger – ontologia fundamentalna jako analityka Dasein i jego czasowości; J. P. Sartre – fenomenologia i dualizm ontologiczny, wolność versus Bóg; K. Jaspers – filozofia egzystencji i transcendentalizm. • L. Wittgenstein; filozofia jako analiza języka. • Hermeneutyka. Ewolucja od W. Dilthey’a do „późnego” M. Heideggera; hermeneutyka H.-G. Gadamera i P. Ricoeura. • Filozofia dialogu i personalizm: E. Levinas, M. Buber, E. Mounier, J. Tischner. • Filozofia analityczna. Kierunki i nurty, główne problemy i stanowiska: G. E. Moore i B. Russell i problem realizmu; W. Quine – naturalizacja epistemologii; P. Strawson – ontologia tego, co indywidualne; W. Sellars i „mit danych”; D. Davidson i zagadnienie schematu pojęciowego; J. McDowell – konceptualizm jako filozofia doświadczenia. • Między neomarksizmem a postmarksizmem. Szkoła frankfurcka – nowa krytyka kapitalizmu oraz komunistycznego autorytaryzmu; L. Althusser – filozofia i ideologia; S. Žižek – marksizm i psychoanaliza oraz stare dylematy „nowej lewicy”. • Postmodernizm. Krytyka metafizyki, rozumu, języka i podmiotu; relatywizm i pluralizm
8	Metody i kryteria oceniania	oceniana jest aktywność i jakość wypowiedzi podczas dyskusji

Szczegółowe sylabusy dla poszczególnych semestrów są dostępne w systemie USOS.

Logika pragmatyczna: 2 ECTS; KW 15 h

1	Nazwa	Logika pragmatyczna
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Konwersatorium 15h, 0,5 ECTS Konsultacje i egzamin 15h, Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 30h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 1 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 15h Przygotowanie się do egzaminu 15h Łączna liczba godzin niekontaktowych 30h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 1 Sumaryczna liczba punktów ECTS 2
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, ocena przygotowania do zajęć, sprawdzian pisemny W2, ocena przygotowania do zajęć, sprawdzian pisemny U1, ocena przygotowania do zajęć, sprawdzian pisemny U2, ocena przygotowania do zajęć, sprawdzian pisemny K1, ocena przygotowania do zajęć, sprawdzian pisemny
7	Wymagania wstępne	Brak
8	Opis	Zajęcia mają na celu zapoznanie studentów z podstawowymi zagadnieniami z zakresu logiki nieformalnej oraz wybranymi elementami logiki formalnej, ze szczególnym naciskiem na kwestie związane z umiejętnością definiowania, formułowania poprawnych pytań i odpowiedzi oraz przeprowadzaniem rozumowań. Podczas kursu zwraca się szczególną uwagę na praktyczną umiejętność wykorzystania wiedzy z przedstawionego zakresu, co znajduje swój wyraz w dużej ilości prezentowanych przykładów.
9	Literatura	• Z. Ziemiński, Logika praktyczna, PWN, Warszawa, 2007 (i wydania wcześniejsze) • K. Wieczorek, Wprowadzanie do logiki dla studentów wszystkich kierunków, Wydawnictwo Skrypt, 2005
10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce i znaczenie logiki w systemie nauk, oraz jej specyfikę przedmiotową i metodologiczną K_W01, P6U_W, P6S_WG, P6S_WK W2, zna w zaawansowanym stopniu definicję znaku, różnicę pomiędzy znakiem i oznaką, rodzaje nazw i możliwe stosunki między ich zakresami, sposób budowania poprawnych definicji, definicję i własności zdania w sensie logicznym, warunki poprawnego podziału logicznego, sposób budowania poprawnych pytań i konstruowania poprawnych odpowiedzi, rodzaje i własności rozumowań K_W02, K_W05, P6U_W, P6S_WG Umiejętności:

		U1, potrafi poprawnie stosować pojęcia: znaku, oznaki, zdania w sensie logicznym, poznanych rodzajów nazw i definicji K_U03, P6U_U, P6S_UW U2, potrafi rozpoznać stosunki między zakresami podanych nazw, dokonać podziału logicznego, zbudować poprawną definicję klasyczną, poprawnie skonstruować pytanie i odpowiedź na dane pytanie, podać przykład rozumowania indukcyjnego i dedukcyjnego K_U03, K_U04, P6U_U, P6S_UW, P6S_UO Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do przekazywania innym wiedzy z dziedziny logiki wraz z informowaniem o korzyściach ze stosowania narzędzi logiki w życiu społecznym K_K04, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK
11	Praktyki zawodowe	–

Konwersatorium

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, ocena przygotowania do zajęć, sprawdzian pisemny W2, ocena przygotowania do zajęć, sprawdzian pisemny U1, ocena przygotowania do zajęć, sprawdzian pisemny U2, ocena przygotowania do zajęć, sprawdzian pisemny K1, ocena przygotowania do zajęć, sprawdzian pisemny
3	Metody dydaktyczne	Praca z tekstem
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• Z. Ziemiński, Logika praktyczna, PWN, Warszawa, 2007 (i wydania wcześniejsze) • K. Wieczorek, Wprowadzanie do logiki dla studentów wszystkich kierunków, Wydawnictwo Skrypt, 2005
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, rozumie w zaawansowanym stopniu miejsce i znaczenie logiki w systemie nauk, oraz jej specyfikę przedmiotową i metodologiczną K_W01, P6U_W, P6S_WG, P6S_WK W2, zna w zaawansowanym stopniu definicję znaku, różnicę pomiędzy znakiem i oznaką, rodzaje nazw i możliwe stosunki między ich zakresami, sposób budowania poprawnych definicji, definicję i własności zdania w sensie logicznym, warunki poprawnego podziału logicznego, sposób budowania poprawnych pytań i konstruowania poprawnych odpowiedzi, rodzaje i własności rozumowań. K_W02, K_W05, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U1, potrafi poprawnie stosować pojęcia: znaku, oznaki, zdania w sensie logicznym, poznanych rodzajów nazw i definicji K_U03, P6U_U, P6S_UW U2, potrafi rozpoznać stosunki między zakresami podanych nazw, dokonać

		podziału logicznego, zbudować poprawną definicję klasyczną, poprawne skonstruować pytanie i odpowiedź na dane pytanie, podać przykład rozumowania indukcyjnego i dedukcyjnego K_U03, K_U04, P6U_U, P6S_UW, P6S_UO Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do przekazywania innym wiedzy z dziedziny logiki wraz z informowaniem o korzyściach ze stosowania narzędzi logiki w życiu społecznym K_K04, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK
7	Zakres tematów	• Podstawowe informacje dotyczące znaku: definicja znaku, funkcje znaku • Różnice pomiędzy znakiem a oznaką • Podstawowe informacje dotyczące nazwy: rodzaje nazw, definicja treści nazwy, zakresu nazwy i desygnatu nazwy • Wyznaczanie stosunków między zakresami nazw • Podział logiczny: definicja podziału logicznego, jego funkcje i warunki poprawności • Rodzaje definicji ze względu na ich funkcje i budowę • Warunki poprawności definicji: podstawowe błędy definicji. • Pojęcie zdania w sensie logicznym, wartość logiczna zdania. • Obiektywny charakter prawdziwości i fałszywości zdań • Wypowiedzi niezupełne • Charakter wypowiedzi pytań • Warunki poprawności pytań i odpowiedzi
8	Metody i kryteria oceniania	Ocena aktywności na zajęciach i stopnia przygotowania do zajęć Sprawdzian pisemny

Prawo autorskie i ochrona własności intelektualnej: 1 ECTS; WY 15h

1	Nazwa	Prawo autorskie i ochrona własności intelektualnej
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Wykład 15h, 0,5 ECTS Konsultacje i egzamin 1h, Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 16h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 0,5 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 4h Przygotowanie się do egzaminu 10h Łączna liczba godzin niekontaktowych 15h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 0,5 Sumaryczna liczba punktów ECTS 1
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	zaliczenie pisemne w formie testu jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru; zaliczenie przedmiotu od => 60%
7	Wymagania wstępne	Brak
8	Opis	Wykład ma na celu zapoznanie studentów z przepisami prawnymi odnoszącymi się do własności intelektualnej. W szczególności sposób uwzględnia prawa autorskie i prawa pokrewne. Wykład przedstawia podstawowe informacje z zakresu dozwolonego użytku utworów (ograniczenia treści autorskich praw majątkowych) ze szczególnym uwzględnieniem prawa cytatu. Zwraca uwagę na plagiat i jego konsekwencje prawne.
9	Literatura	• J. Barta, R. Markiewicz, Prawo autorskie, 4. wydanie, Warszawa 2016; • R. Gołat, Prawo autorskie. Komentarz dla praktyków, Gdańsk 2016; • Bagieńska-Masiota, Ochrona praw autorskich, Warszawa 2015; • Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 14 lutego 1994 r.; • Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji z dnia 16 kwietnia 1993 r.; • Ustawa o prawie własności przemysłowej z dnia 30 czerwca 2000 r. wraz z komentarzem
10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna zasady publikacji tekstu naukowego oraz podstawowe zasady ochrony własności intelektualnej i przemysłowej. K_W12; P6U_W; P6S_WK W2, zna podstawowe prawne i etyczne uwarunkowania działalności badawczej i analitycznej oraz podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości z uwzględnieniem ochrony własności intelektualnej K_W13; K_W14; P6U_W; P6U_W; P6S_WK; P6S_WK Umiejętności U1, potrafi wyszukiwać, selekcjonować, analizować, oceniać i wykorzystywać informacje dotyczące prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej ze źródeł pisanych i elektronicznych. K_U01;

		P6U_U; PS6_UW U2, samodzielnie przegląda, korzysta z odpowiednich źródeł aktów prawnych dotyczących własności intelektualnej, umie rozwiązać szczegółowe zagadnienia dotyczące prawa autorskiego i przygotować wystąpienia ustne by nie naruszać praw intelektualnych innych osób. K_U07; P6U_U; P6S_UW; P6S_UK U3, potrafi samodzielnie zdobywać i poszerzać wiedzę z prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej K_U09; P6U_U; P6S_UW Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy zawodowej, uzupełniania jej, korzystania z różnych instytucjonalnych i indywidualnych źródeł jej wsparcia i korekty. K_K01; P6U_K; P6S_KK K2, jest gotów do uświadamiania sobie i innym europejskiego dziedzictwa kulturowego, szczególnie w sferze dorobku intelektualnego, a także wpływu tegoż dziedzictwa na wydarzenia społeczne i kulturalne. K_K02; P6U_K; P6S_KO; P6S_KK
11	Praktyki zawodowe	–

Wykład

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	Końcowe zaliczenie pisemne - test jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru
3	Metody dydaktyczne	• prezentacja multimedialna (MS Power Point) • wykład problemowy • wykład podający
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• J. Barta, R. Markiewicz, Prawo autorskie, 4. wydanie, Warszawa 2016; • R. Golań, Prawo autorskie. Komentarz dla praktyków, Gdańsk 2016; • Bagieńska-Masiota, Ochrona praw autorskich, Warszawa 2015; • Ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych z dnia 14 lutego 1994 r.; • Ustawa o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji z dnia 16 kwietnia 1993 r.; • Ustawa o prawie własności przemysłowej z dnia 30 czerwca 2000 r. wraz z komentarzem.
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna zasady publikacji tekstu naukowego oraz podstawowe zasady ochrony własności intelektualnej i przemysłowej. K_W12; P6U_W; P6S_WK W2, zna podstawowe prawne i etyczne uwarunkowania działalności badawczej i analitycznej oraz podstawowe zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości z uwzględnieniem ochrony własności intelektualnej K_W13; K_W14; P6U_W; P6U_W; P6S_WK; P6S_WK

		Umiejętności U1, potrafi wyszukiwać, selekcjonować, analizować, oceniać i wykorzystywać informacje dotyczące prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej ze źródeł pisanych i elektronicznych. K_U01; P6U_U; P6S_UW U2, samodzielnie przegląda, korzysta z odpowiednich źródeł aktów prawnych dotyczących własności intelektualnej, umie rozwiązać szczegółowe zagadnienia dotyczące prawa autorskiego i przygotować wystąpienia ustne by nie naruszać praw intelektualnych innych osób. K_U07; P6U_U; P6S_UW; P6S_UK U3, potrafi samodzielnie zdobywać i poszerzać wiedzę z prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej K_U09; P6U_U; P6S_UW Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy zawodowej, uzupełniania jej, korzystania z różnych instytucjonalnych i indywidualnych źródeł jej wsparcia i korekty. K_K01; P6U_K; P6S_KK K2, jest gotów do uświadamiania sobie i innym europejskiego dziedzictwa kulturowego, szczególnie w sferze dorobku intelektualnego, a także wpływu tegoż dziedzictwa na wydarzenia społeczne i kulturalne. K_K02; P6U_K; P6S_KO; P6S_KK
7	Zakres tematów	• Wyjaśnienie pojęć: własność intelektualna, ochrona własności intelektualnej, prawo autorskie, prawa pokrewne • Źródła prawa krajowe i międzynarodowe. • Przedmiot prawa autorskiego. • Podmiot prawa autorskiego. • Prawo cytatu. • Plagiat w kontekście ochrony praw autorskich
8	Metody i kryteria oceniania	zaliczenie pisemne w formie testu jednokrotnego lub wielokrotnego wyboru; zaliczenie przedmiotu od => 60%

Propedeutyka filozofii: 5 ECTS; WY 30h, KW 30h

1	Nazwa	Propedeutyka filozofii
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Wykład 30h, konwersatorium 30h, 2 ECTS Konsultacje i egzamin 15h, Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 75h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 2,5 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 45h Przygotowanie się do egzaminu 30h Łączna liczba godzin niekontaktowych 75h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 2,5 Sumaryczna liczba punktów ECTS 5
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach W2, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach U1, ocena udziału w dyskusjach U2, ocena udziału w dyskusjach U3, ocena udziału w dyskusjach K1, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie ustne (kolokwium) K2, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie ustne (kolokwium) K3, ocena udziału w dyskusjach
7	Wymagania wstępne	Brak
8	Opis	Na wykładzie wyjaśnia się, czym jest filozofia oraz dlaczego warto się nią zajmować. Rozpatruje się jej powiązania z naukowymi i pozanaukowymi formami refleksji nad światem i człowiekiem oraz analizuje role pełnione w kulturze przez naukowców, kapłanów, technokratów oraz niezależnych myślicieli. Próbuje się również odpowiedzieć na pytanie, jakie znaczenie w kształtowaniu racjonalnego poglądu na świat przysługuje myśleniu potocznemu, nauce i filozofii. Materiał jest omawiany w kontekście problemowym uwzględniającym spory dotyczące kwestii rozpatrywanych na styku problematyki filozoficznej z nauką, religią, ze zdroworozsądkowymi przekonaniami, z przekonaniami i postawami światopoglądowymi, a także z ideologią. Charakteryzowane są metody filozofowania - dialogowa, scholastyczna, dialektyczna, hermeneutyczna, analityczna, a także rola eksperymentów myślowych w filozoficznym dyskursie. Omówiony jest także literacki styl dyskursu filozoficznego, w tym metaforyczność języka filozoficznego.
9	Literatura	• Ajdukiewicz K., Zagadnienia i kierunki filozofii, Warszawa 1983; • Anzenbacher A., Wprowadzenie do filozofii, Kraków 1992; • Bocheński J.M., Ku filozoficznemu myśleniu. Wprowadzenie do podstawowych pojęć filozoficznych, Warszawa 1986.

		• Jaspers K., Wprowadzenie do filozofii, Wrocław 2004. • Nagel T., Co to wszystko znaczy? Bardzo krótkie wprowadzenie do filozofii, Warszawa 1993. • Scruton R., Przewodnik po filozofii dla inteligentnych, Warszawa 2000. • Honderich T. (red.), Encyklopedia filozofii, T. I - II, Poznań 1998-1999. • Jedynak S. (red.), Mała encyklopedia filozofii, Bydgoszcz 1996
10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna współczesne zapatrywania na przyczyny tematycznego i kontekstowego zróżnicowania problematyki filozoficznej, jej podziału na kierunki, szkoły, style i paradygmaty filozofowania - K_W01, P6U_W, P6S_WG, P6S_WK, K_W02, P6U_W, P6S_WG, K_W04, P6U_W, P6S_WG, K_W05, P6U_W, P6S_WG W2, zna i rozumie w zawansowanym stopniu główne spory filozoficzne w obszarze metafizyki i ontologii, teorii poznania i filozofii nauki, etyki, estetyki i filozofii społecznej - K_W01, P6U_W, P6S_WG, P6S_WK, K_W04, P6U_W, P6S_WG W3, zna różnice między dyskursem filozoficznym i religijnym, literackim, i światopoglądowo-ideologicznym - K_W01, P6U_W, P6S_WG, P6S_WK, K_W02, P6U_W, P6S_WG, K_W04, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U1, potrafi analizować tekst filozoficzny ze wskazaniem na różnice między jego treścią a formą językowego wyrazu - K_U01, P6U_U, P6S_UW, K_U02, P6U_U, P6S_UW U2, rozróżnia podstawowe metody filozofowania oraz potrafi dokonać ich charakterystyki z punktu widzenia stosowanych w nich narzędzi poznawczych oraz celów, których osiągnięciu mają one służyć - K_U04, P6U_U, P6S_UW, P6S_UO U3, ma zdolność kształtowania postawy krytycznego myślenia w stosunku do najczęściej formułowanych zapatrywań światopoglądowo-filozoficznych - K_U06, P6U_U, P6S_UK. Kompetencje społeczne: K1, umie nawiązywać dyskusję i polemikę z poglądami i argumentami omawianymi na wykładzie i diskutowanymi na konwersatoriach - K_K05, P6U_U, P6S_UK K2, docenia wartość intelektualnego wkładu filozofii w kształtowanie racjonalnych postaw wobec zagadnień nasuwanych przez świat współczesny - K_K02, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK
11	Praktyki zawodowe	–

Wykład

1	Strona WWW	www.umcs.pl
---	------------	--

2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin ustny W2, egzamin ustny K1, egzamin ustny K2, egzamin ustny
3	Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład problemowy
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• Ajdukiewicz K., Zagadnienia i kierunki filozofii, Warszawa 1983; • Anzenbacher A., Wprowadzenie do filozofii, Kraków 1992; • Bocheński J.M., Ku filozoficznemu myśleniu. Wprowadzenie do podstawowych pojęć filozoficznych, Warszawa 1986. • Jaspers K., Wprowadzenie do filozofii, Wrocław 2004. • Nagel T., Co to wszystko znaczy? Bardzo krótkie wprowadzenie do filozofii, Warszawa 1993. • Scruton R., Przewodnik po filozofii dla inteligentnych, Warszawa 2000. • Honderich T. (red.), Encyklopedia filozofii, T. I - II, Poznań 1998-1999. • Jedynek S. (red.), Mała encyklopedia filozofii, Bydgoszcz 1996
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna współczesne zapatrywania na przyczyny tematycznego i kontekstowego zróżnicowania problematyki filozoficznej, jej podziału na kierunki, szkoły, style i paradygmaty filozofowania - K_W01, P6U_W, P6S_WG, P6S_WK, K_W02, P6U_W, P6S_WG, K_W04, P6U_W, P6S_WG, K_W05, P6U_W, P6S_WG. W2, zna i rozumie w zawansowanym stopniu główne spory filozoficzne w obszarze metafizyki i ontologii, teorii poznania i filozofii nauki, etyki, estetyki i filozofii społecznej - K_W01, P6U_W, P6S_WG, P6S_WK, K_W04, P6U_W, P6S_WG. W3, zna różnice między dyskursem filozoficznym i religijnym, literackim, i światopoglądowo-ideologicznym - K_W01, P6U_W, P6S_WG, P6S_WK, K_W02, P6U_W, P6S_WG, K_W04, P6U_W, P6S_WG. Umiejętności: U1, potrafi analizować tekst filozoficzny ze wskazaniem na różnice między jego treścią a formą językowego wyrazu - K_U01, P6U_U, P6S_UW, K_U02, P6U_U, P6S_UW U2, rozróżnia podstawowe metody filozofowania oraz potrafi dokonać ich charakterystyki z punktu widzenia stosowanych w nich narzędzi poznawczych oraz celów, których osiągnięciu mają one służyć - K_U04, P6U_U, P6S_UW, P6S_UO U3, ma zdolność kształtowania postawy krytycznego myślenia w stosunku do najczęściej formułowanych zapatrywań światopoglądowo-filozoficznych - K_U06, P6U_U, P6S_UK Kompetencje społeczne:

		K1, umie nawiązywać dyskusję i polemikę z poglądami i argumentami omawianymi na wykładzie i dyskutowanymi na konwersatoriach - K_K05, P6U_U, P6S_UK K2, docenia wartość intelektualnego wkładu filozofii w kształtowanie racjonalnych postaw wobec zagadnień nasuwanych przez świat współczesny - K_K02, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK
7	Zakres tematów	• Co to jest filozofia? Dlaczego jej nauczanie wymaga wprowadzenia? • Cechy myślenia filozoficznego. • Obszary refleksji filozoficznej: działy filozofii, szkoły i kierunki filozoficzne. • Status i miejsce filozofii w historii myśli ludzkiej oraz we współczesnej kulturze. • Ideologia a filozofia i światopogląd: naturalny i filozoficznie ugruntowany. • Znamiona filozoficznego namysłu nad religią. • Potoczne i filozoficzne koncepcje świata: realnego i idealnego, obiektywnego i subiektywnego. • Źródła i granice wiarygodnej wiedzy, sposoby pozyskiwania zasadnych przeświadczeń. • Rola języka - potocznego, literackiego, naukowego - w filozoficznym dyskursie.
8	Metody i kryteria oceniania	egzamin ustny

Konwersatorium

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, ocena udziału w dyskusjach W2, ocena udziału w dyskusjach U1, ocena udziału w dyskusjach U2, ocena udziału w dyskusjach U3, ocena udziału w dyskusjach K1, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie ustne (kolokwium) K2, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie ustne (kolokwium) K3, ocena udziału w dyskusjach
3	Metody dydaktyczne	czytanie i analiza tekstów filozoficznych, dyskusja
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• Ajdukiewicz K., Zagadnienia i kierunki filozofii, Warszawa 1983; • Anzenbacher A., Wprowadzenie do filozofii, Kraków 1992; • Bocheński J.M., Ku filozoficznemu myśleniu. Wprowadzenie do podstawowych pojęć filozoficznych, Warszawa 1986. • Jaspers K., Wprowadzenie do filozofii, Wrocław 2004. • Nagel T., Co to wszystko znaczy? Bardzo krótkie wprowadzenie do filozofii, Warszawa 1993. • Scruton R., Przewodnik po filozofii dla inteligentnych, Warszawa 2000. • Honderich T. (red.), Encyklopedia filozofii, T. I - II, Poznań 1998-1999. - Jedynak S. (red.), Mała encyklopedia filozofii, Bydgoszcz 1996

6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna współczesne zapatrywania na przyczyny tematycznego i kontekstowego zróżnicowania problematyki filozoficznej, jej podziału na kierunki, szkoły, style i paradygmaty filozofowania - K_W01, P6U_W, P6S_WG, P6S_WK, K_W02, P6U_W, P6S_WG, K_W04, P6U_W, P6S_WG, K_W05, P6U_W, P6S_WG. W2, zna i rozumie w zawansowanym stopniu główne spory filozoficzne w obszarze metafizyki i ontologii, teorii poznania i filozofii nauki, etyki, estetyki i filozofii społecznej - K_W01, P6U_W, P6S_WG, P6S_WK,, K_W04, P6U_W, P6S_WG. W3, zna różnice między dyskursem filozoficznym i religijnym, literackim, i światopoglądowo-ideologicznym - K_W01, P6U_W, P6S_WG, P6S_WK, K_W02, P6U_W, P6S_WG, K_W04, P6U_W, P6S_WG. Umiejętności: U1, potrafi analizować tekst filozoficzny ze wskazaniem na różnice między jego treścią a formą językowego wyrazu - K_U01, P6U_U, P6S_UW, K_U02, P6U_U, P6S_UW U2, rozróżnia podstawowe metody filozofowania oraz potrafi dokonać ich charakterystyki z punktu widzenia stosowanych w nich narzędzi poznawczych oraz celów, których osiągnięciu mają one służyć - K_U04, P6U_U, P6S_UW, P6S_UO U3, ma zdolność kształtowania postawy krytycznego myślenia w stosunku do najczęściej formułowanych zapatrywań światopoglądowo-filozoficznych - K_U06, P6U_U, P6S_UK Kompetencje społeczne: K1, umie nawiązywać dyskusję i polemikę z poglądami i argumentami omawianymi na wykładzie i dyskutowanymi na konwersatoriach - K_K05, P6U_U, P6S_UK K2, docenia wartość intelektualnego wkładu filozofii w kształtowanie racjonalnych postaw wobec zagadnień nasuwanych przez świat współczesny - K_K02, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK
7	Zakres tematów	Tematyka zajęć dostosowana do analizy klasycznych tekstów filozoficznych i dyskusji nad nimi. • Arystoteles, Zachęta do filozofii • Platon, Państwo (księga siódma), • Epikur, List do Herodota. • R. Descartes, Rozprawa o metodzie • G. W. F. Leibniz, Zasady filozofii, czyli monadologia • J. Locke, Rozważania dotyczące rozumu ludzkiego, księga II • G. Berkeley, Trzy dialogi między Hylasem i Filonousem • D. Hume, Badania dotyczące rozumu ludzkiego • Kant, Krytyka czystego rozumu • E. Husserl, Idea fenomenologii

		• V. v. O. Quine, O tym, co istnieje • K. R. Popper, Epistemologia bez podmiotu poznającego. • J. Searle, Umysł, mózg i nauka • R. Penrose, Fizyka i umysł
8	Metody i kryteria oceniania	Aktywność na zajęciach; zaliczenie ustne / kolokwium

Psychologia: 2 ECTS; WY 15h, KW 15h

1	Nazwa	Psychologia
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	–
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Wykład 15h, konwersatorium 15h, 1 ECTS Konsultacje i egzamin 2h Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 32h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 1 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 3h Przygotowanie się do egzaminu 25h Łączna liczba godzin niekontaktowych 28 Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 1 Sumaryczna liczba punktów ECTS 2
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, zaliczenie pisemne W2, zaliczenie pisemne W3, zaliczenie pisemne W4, zaliczenie pisemne U1, zaliczenie pisemne U2, zaliczenie pisemne U3, zaliczenie pisemne U4, zaliczenie pisemne U5, zaliczenie pisemne
7	Wymagania wstępne	Brak
8	Opis	Celem zajęć jest wprowadzenie szerokiej sieci pojęć psychologicznych oraz przedstawienie podstawowych zagadnień badanych przez psychologię. Przedstawione zostaną również główne osiągnięcia tej nauki. Wykład ma zapoznać studentów z głównymi kierunkami psychologii, oraz z podstawowymi zagadnieniami psychologii: spostrzegania, pamięci i uczenia się, myślenia, emocji czy funkcjonowania jednostki w grupie. Konwersatorium ma na celu: zdobycie umiejętności formułowania samodzielnych wniosków, posługiwania się językiem psychologicznym, zaprojektowania autorskiego badania eksperymentalnego oraz napisania recenzji książki psychologicznej.
9	Literatura	• Malim, T., Birch, A., Wadeley, A. (1997), Wprowadzenie do psychologii. Warszawa: PWN. • Mietzel, G. (2003). Wprowadzenie do psychologii. Gdańsk: GWP. • Aronson E., T. D. Wilson, M. R. Akert, Psychologia społeczna,. Wyd. Zysk i S-ka • Cialdini R., Wywieranie wpływu na innych. Teoria i praktyka, Gdańsk 2001, Gdańskie • Wydawnictwo Psychologiczne • Aronson, E. (2012), Człowiek istota społeczna. Warszawa:

		Wydawnictwo Naukowe PWN. • Brzeziński, J. (1997), Metodologia badań psychologicznych. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. • Cialdini, R. (2010), Wywieranie wpływu na ludzi. Gdańsk: GPW. • Kozielecki, J. (1998), Koncepcje psychologiczne człowieka. Warszawa: Wydawnictwo Żak. • Shaughnessy, J. J./ Zachmeister E. B./ Zachmeister, J. S. (2002), Metody badawcze w psychologii. Gdańsk: GPW. • Jastrzębski, A. W obronie integralności człowieka. Próba adekwatnego ujęcia filozofii psychologii (UMK, Toruń 2012)
10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu rolę i miejsce psychologii w systemie nauk (K_W07, P6U_W P6S_WG) W2, zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia i problemy psychologii (K_W13, P6U_W P6S_WK) W3, zna w zaawansowanym stopniu kierunki psychologii i ich historyczne korzenie (K_W07, P6U_W P6S_WG) W4, zna w zaawansowanym stopniu metody i techniki badawcze stosowane w psychologii (K_W07, P6U_W P6S_WG) Umiejętności: U1, potrafi sformułować i przeanalizować problem z obszaru psychologii, zgromadzić dane; jest przygotowany do udziału w prowadzeniu badań (K_U01, P6U_U P6S_UW) U2, potrafi uczestniczyć w dyskusjach dotyczących zagadnień psychologicznych, formułując w jasny sposób swoje stanowisko, podając argumenty, zachowując postawę otwartą na krytyki (K_U01, K_U06, P6U_U P6S_UW, P6U_U P6S_UK) U3, potrafi przygotować prace pisemne i wystąpienia ustne opracowujące zagadnienia z obszaru psychologii (K_U09, P6U_U P6S_UW) Kompetencje społeczne: K1, wykazuje się postawą krytyczną względem oferowanej mu wiedzy w zakresie funkcjonowania ludzkiej psychiki (K_K01, P6U_K P6S_KK) K2, docenia wartość wiedzy psychologicznej i naukowego podejścia do ludzkiego zachowania. (K_K02, P6U_K P6S_KK)
11	Praktyki zawodowe	–

Wykład

1	Strona WWW	–
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, zaliczenie pisemne W2, zaliczenie pisemne

		W3, zaliczenie pisemne W4, zaliczenie pisemne U1, zaliczenie pisemne U2, zaliczenie pisemne U3, zaliczenie pisemne U4, zaliczenie pisemne U5, zaliczenie pisemne
3	Metody dydaktyczne	Wykład problemowy, wykład objaśniający, dyskusja
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• Aronson, E. (2012), Człowiek istota społeczna. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. • Brzeziński, J. (1997), Metodologia badań psychologicznych. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN. • Cialdini, R. (2010), Wywieranie wpływu na ludzi. Gdańsk: GPW. • Koziński, J. (1998), Koncepcje psychologiczne człowieka. Warszawa: Wydawnictwo Żak. • Mietzel G. (2003), Wprowadzenie do psychologii. Zagadnienia podstawowe. Gdańsk: GPW. • Shaughnessy, J. J./ Zachmeister E. B./ Zachmeister, J. S. (2002), Metody badawcze w psychologii. Gdańsk: GPW.
6	Efekty uczenia się	Wiedza: Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu rolę i miejsce psychologii w systemie nauk (K_W07, P6U_W P6S_WG) W2, zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia i problemy psychologii (K_W13, P6U_W P6S_WK) W3, zna w zaawansowanym stopniu kierunki psychologii i ich historyczne korzenie (K_W07, P6U_W P6S_WG) W4, zna w zaawansowanym stopniu metody i techniki badawcze stosowane w psychologii (K_W07, P6U_W P6S_WG) Umiejętności: U1, potrafi sformułować i przeanalizować problem z obszaru psychologii, zgromadzić dane; jest przygotowany do udziału w prowadzeniu badań (K_U01, P6U_U PS6_UW) U2, potrafi uczestniczyć w dyskusjach dotyczących zagadnień psychologicznych, formułując w jasny sposób swoje stanowisko, podając argumenty, zachowując postawę otwartą na krytyki (K_U01, K_U06, P6U_U PS6_UW, P6U_U P6S_UK) U3, potrafi przygotować prace pisemne i wystąpienia ustne opracowujące zagadnienia z obszaru psychologii (K_U09, P6U_U P6S_UW)

		Kompetencje społeczne: K1, wykazuje się postawą krytyczną względem oferowanej mu wiedzy w zakresie funkcjonowania ludzkiej psychiki (K_K01, P6U_K P6S_KK) K2, docenia wartość wiedzy psychologicznej i naukowego podejścia do ludzkiego zachowania. (K_K02, P6U_K P6S_KK)
7	Zakres tematów	- Definicja, przedmiot i cel psychologii. - Rozwój psychologii. Wybrane kierunki i koncepcje - Metody współczesnej psychologii. - Procesy poznawcze: wrażenia, spostrzeganie, pamięć - Myślenie, inteligencja, mądrość - Emocje, uczucia i motywacje - ich rola w życiu człowieka. - Filozoficzne problemy w psychologii
8	Metody i kryteria oceniania	Zaliczenie pisemne

Konwersatorium

1	Strona WWW	–
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	praca zaliczeniowa W1, zaliczenie pisemne W2, zaliczenie pisemne W3, zaliczenie pisemne W4, zaliczenie pisemne U1, zaliczenie pisemne U2, zaliczenie pisemne U3, zaliczenie pisemne K1, zaliczenie pisemne K2, zaliczenie pisemne
3	Metody dydaktyczne	dyskusja dydaktyczna, objaśnienie, klasyczna metoda problemowa, konsultacje
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	- Pocztowski A., Zarządzanie zasobami ludzkimi, PWE, Warszawa, 2018 - Król A., Ludwiczyski H., Zarządzanie zasobami ludzkimi, PWE, 2011 - Jamka B. , Czynniki ludzkie we współczesnym przedsiębiorstwie: zasób czy kapitał? Od zarządzania kompetencjami do zarządzania różnorodnością, Oficyna Ekonomiczna Grupa WoltersKluwer, Warszawa 2011. - Armstrong M., Zarządzanie zasobami ludzkimi, Wydawnictwo Oficyna, Warszawa 2011. - Moczyłowska J., Zarządzanie zasobami ludzkimi w organizacji, Difin, Warszawa 2010. - Juchnowicz M., Satysfakcja zawodowa pracowników. Kreator kapitału ludzkiego, PWE , Warszawa, 2014. - Rakowska A.(red). 2018, Unlocking the potential of employees in the context of organizational diversity, ToKnowPress, Bankog, Celie, Lublin. - Czasopismo „Zarządzanie Zasobami Ludzkimi” , Wyd. Instytut Pracy i Spraw Socjalnych. 9. Polecane na wykładach wybrane prezentacje TED

6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1 Zna w zaawansowanym stopniu rolę i miejsce psychologii w systemie nauk (K_W07, P6U_W P6S_WG) W2 Zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia i problemy psychologii (K_W13, P6U_W P6S_WK) W3 Zna w zaawansowanym stopniu kierunki psychologii i ich historyczne korzenie (K_W07, P6U_W P6S_WG) W4 Zna w zaawansowanym stopniu metody i techniki badawcze stosowane w psychologii (K_W07, P6U_W P6S_WG) Umiejętności: U1 potrafi sformułować i przeanalizować problem z obszaru psychologii, zgromadzić dane; jest przygotowany do udziału w prowadzeniu badań (K_U01, P6U_U P6S_UW) U2 potrafi uczestniczyć w dyskusjach dotyczących zagadnień psychologicznych, formułując w jasny sposób swoje stanowisko, podając argumenty, zachowując postawę otwartą na krytyki (K_U01, K_U06, P6U_U P6S_UW, P6U_U P6S_UK) U3 potrafi przygotować prace pisemne i wystąpienia ustne opracowujące zagadnienia z obszaru psychologii (K_U09, P6U_U P6S_UW) Kompetencje społeczne: K1 wykazuje się postawą krytyczną względem oferowanej mu wiedzy w zakresie funkcjonowania ludzkiej psychiki (K_U09, P6U_U P6S_UW) K2 docenia wartość wiedzy psychologicznej i naukowego podejścia do ludzkiego zachowania. (K_U09, P6U_U P6S_UW)
7	Zakres tematów	• Historia i dzieje psychologii • Definicja i działy psychologii • Współczesne kierunki psychologii • Filozoficzne problemy w psychologii • Problematyka pamięci i uczenia się • Rozwiązywanie problemów, psychologia kreatywności • Stres i zachowanie się • Metodologia i badania naukowe w psychologii • Wybrane zagadnienia Psychologii społecznej • Wybrane zagadnienia komunikacji interpersonalnej
8	Metody i kryteria oceniania	ocena stopnia znajomości i rozumienia głównych pojęć używanych w psychologii ocena stopnia znajomości i rozumienia głównych stanowisk w obszarze psychologii

Socjologia: 3 ECTS; WY 15h, KW 15h

1	Nazwa	Socjologia
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Wykład 15h, konwersatorium 15h, 1 ECTS Konsultacje i egzamin 5h, Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 35h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 1,2 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 30h Przygotowanie się do egzaminu 25h Łączna liczba godzin niekontaktowych 55h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 1,8 Sumaryczna liczba punktów ECTS 3
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, zaliczenie w formie ustnej, ocena bieżącego przygotowania do zajęć W2, zaliczenie w formie ustnej, ocena bieżącego przygotowania do zajęć W3, zaliczenie w formie ustnej, ocena bieżącego przygotowania do zajęć U1, zaliczenie w formie ustnej, ocena bieżącego przygotowania do zajęć U2, ocena udziału w dyskusjach, ocena bieżącego przygotowania do zajęć U3, zaliczenie w formie ustnej, ocena bieżącego przygotowania do zajęć K1, zaliczenie w formie ustnej, ocena bieżącego przygotowania do zajęć K2, zaliczenie w formie ustnej, ocena bieżącego przygotowania do zajęć K3, zaliczenie w formie ustnej, ocena bieżącego przygotowania do zajęć
7	Wymagania wstępne	Brak
8	Opis	Wybrane koncepcje i problemy poruszane w teorii i badaniach socjologicznych, z uwzględnieniem klasyków (Mead, Durkheim, Weber, Goffman), współczesnych koncepcji (Merton, Bourdieu, etnometodologie) oraz podstaw badań ilościowych i jakościowych.
9	Literatura	- Babbie E., Istota socjologii. Krytyczne eseje o krytycznej nauce, PWN, Warszawa 2007. - Benton T., Craib I., Filozofia nauk społecznych. Od pozytywizmu do postmodernizmu, tłum. Lotar Rasiński, Wydawnictwo Dolnośląskiej Szkoły Wyższej Edukacji TWP, Wrocław 2003. - Bourdieu P. oraz L.J.D. Wacquant, Zaproszenie do socjologii refleksyjnej, Oficyna Naukowa, Warszawa 2001. - Giddens A., Socjologia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004 i in wydania. - Ritzer G., Klasyczna teoria socjologiczna, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 2004. - Szacki J., Historia myśli socjologicznej (wydanie nowe), PWN, Warszawa 2002. - Sztompka P., Socjologia, Wydawnictwo Znak, Kraków 2002. - Turner J.H., Socjologia. Koncepcje i ich zastosowanie, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 1998 - Berger P.L., Zaproszenie do socjologii, PWN, Warszawa 1988. - Fromm E., Ucieczka od wolności, Wydawnictwo Czytelnik, Warszawa

		1978. • Giddens A., Przemiany intymności. Seksualność, miłość i erotyzm we współczesnych społeczeństwach, PWN, Warszawa 2006. • Ritzer, G., Makdonaldyzacja społeczeństwa (Wydanie na nowy wiek), Warszawskie Wydawnictwo Literackie MUZA S.A., Warszawa 2003. • Socjologia. Lektury, pod red. P. Sztompki i M. Kuci, Wydawnictwo Znak, Kraków 2005. • Współczesne teorie socjologiczne, t. 1 i 2, wybór i opracowanie A. Jasińska-Kania, L.M. Nijakowski, J. Szacki, M. Ziółkowski, Wydawnictwo Naukowe SCOLAR, Warszawa 2006.
10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu stanowiska w odniesieniu do relacji między filozofią i socjologią, rozumie miejsce socjologii wśród nauk społecznych i w społecznym łańdźcu nowoczesności K_W07, P6U_W, P6S_WG W2, zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia analizy życia społecznego, definicje społeczeństwa i koncepcje jego struktury, rodzaje instytucji społecznych oraz współczesne wybrane teorie socjologiczne K_W08, P6U_W, P6S_WK W3, zna i rozumie wpływ filozofii na życie społeczne K_W09, P6U_W, P6S_WK Umiejętności: U1, potrafi wyszukiwać, analizować i rzetelnie wykorzystywać informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych z obszaru socjologii K_U01, P6U_U, P6S_UW U2, potrafi uczestniczyć w dyskusjach dotyczących zagadnień społecznych, formułując w jasny sposób swoje stanowisko, podając argumenty, zachowując postawę otwartą na krytykę K_U05, K_U06, P6U_U, P6S_UK U3, potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę z zakresu socjologii, nauk społecznych, a także rozwijać swoje umiejętności badawcze K_U09, P6U_U, P6S_UW Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do uczestnictwa w życiu społecznym, do uczestnictwa w dyskusji dotyczących istotnych współczesnych dylematów społecznych, kulturowych, cywilizacyjnych K_K03, P6U_K, P6S_KO K2, jest zdolny do samodzielnego, krytycznego myślenia; jest świadomy środowiska społecznego, w którym żyje K_K06, K_K01, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK K3, jest zdolny do współdziałania i pracy w grupie, potrafi organizować i planować pracę w zespole, jest przygotowany do przestrzegania zasad etyki zawodowej K_K05, P6U_K, P6S_KR
11	Praktyki zawodowe	–

Wykład

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, zaliczenie ustne W2, zaliczenie ustne W3, zaliczenie ustne U1, zaliczenie ustne U2, zaliczenie ustne U3, zaliczenie ustne K1, zaliczenie ustne K2, zaliczenie ustne K3, zaliczenie ustne
3	Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład problemowy
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	- Babbie E., Istota socjologii. Krytyczne eseje o krytycznej nauce, PWN, Warszawa 2007. - Benton T., Craib I., Filozofia nauk społecznych. Od pozytywizmu do postmodernizmu, tłum. Lotar Rasiński, Wydawnictwo Dolnośląskiej Szkoły Wyższej Edukacji TWP, Wrocław 2003. - Bourdieu P. oraz L.J.D. Wacquant, Zaproszenie do socjologii refleksyjnej, Oficyna Naukowa, Warszawa 2001. - Giddens A., Socjologia, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2004 i in wydania. - Ritzer G., Klasyczna teoria socjologiczna, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 2004. - Szacki J., Historia myśli socjologicznej (wydanie nowe), PWN, Warszawa 2002. - Sztompka P., Socjologia, Wydawnictwo Znak, Kraków 2002. - Turner J.H., Socjologia. Koncepcje i ich zastosowanie, Wydawnictwo Zysk i S-ka, Poznań 1998
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu stanowiska w odniesieniu do relacji między filozofią i socjologią, rozumie miejsce socjologii wśród nauk społecznych i w społecznym łańdźcu nowoczesności K_W07, P6U_W, P6S_WG W2, zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia analizy życia społecznego, definicje społeczeństwa i koncepcje jego struktury, rodzaje instytucji społecznych oraz współczesne wybrane teorie socjologiczne K_W08, P6U_W, P6S_WK W3, zna i rozumie wpływ filozofii na życie społeczne K_W09, P6U_W, P6S_WK Umiejętności: U1, potrafi wyszukiwać, analizować i rzetelnie wykorzystywać informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych z obszaru socjologii K_U01, P6U_U,

		PS6_UW U3, potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę z zakresu socjologii, nauk społecznych, a także rozwijać swoje umiejętności badawcze K_U09, P6U_U, P6S_UW Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do uczestnictwa w życiu społecznym, do uczestnictwa w dyskusji dotyczących istotnych współczesnych dylematów społecznych, kulturowych, cywilizacyjnych K_K03, P6U_K, P6S_KO K2, jest zdolny do samodzielnego, krytycznego myślenia; jest świadomy środowiska społecznego, w którym żyje K_K06, K_K01, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK K3, jest zdolny do współdziałania i pracy w grupie, potrafi organizować i planować pracę w zespole, jest przygotowany do przestrzegania zasad etyki zawodowej K_K05, P6U_K, P6S_KR
7	Zakres tematów	• Wprowadzenie w zagadnienia socjologii: „narodziny” socjologii (XIX w.), filozofia a socjologia, miejsce socjologii wśród nauk społecznych i w społecznym łańdże nowoczesności. • Socjologia jako nauka: przedmiot badań i metody w socjologii, typy teorii socjologicznej. • Kultura i społeczeństwo, socjalizacja i akulturacja, kompetencja kulturowa, kontrola społeczna. • Podstawowe pojęcia analizy życia społecznego – więź społeczna, działanie społeczne, stosunki społeczne, typy całości społecznych, zmiana i rozwój społeczny. • Społeczeństwo i jego struktura: pozycje, role i grupy społeczne, stratyfikacja społeczna (klasy, warstwy, stany). • Instytucje społeczne – rodzina, oświata, nauka, religia i organizacje społeczne. • Współczesne wybrane teorie socjologiczne: teoria wymiany społecznej, teoria konfliktu, interakcjonizm symboliczny, fenomenologia, hermeneutyka, • Giddensa teoria strukturalizmu, Habermasa teoria działania komunikacyjnego i Bourdieu konstruktywizm strukturalistyczny. • Teoretyczne charakterystyki społeczeństwa nowoczesnego.
8	Metody i kryteria oceniania	zaliczenie ustne

Konwersatorium

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W2, zaliczenie w formie ustnej, ocena bieżącego przygotowania do zajęć W3, zaliczenie w formie ustnej, ocena bieżącego przygotowania do zajęć U1, zaliczenie w formie ustnej, ocena bieżącego przygotowania do zajęć U2, ocena udziału w dyskusjach, ocena bieżącego przygotowania do zajęć U3, zaliczenie w formie ustnej, ocena bieżącego przygotowania do zajęć K1, zaliczenie w formie ustnej, ocena bieżącego przygotowania do zajęć K2, zaliczenie w formie ustnej, ocena bieżącego przygotowania do zajęć K3, zaliczenie w formie ustnej, ocena bieżącego przygotowania do zajęć

3	Metody dydaktyczne	analiza tekstów, dyskusja dydaktyczna
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• Berger P.L., Zaproszenie do socjologii, PWN, Warszawa 1988. • Fromm E., Ucieczka od wolności, Wydawnictwo Czytelnik, Warszawa 1978. • Giddens A., Przemiany intymności. Seksualność, miłość i erotyzm we współczesnych społeczeństwach, PWN, Warszawa 2006. • Ritzer, G., Makdonaldyzacja społeczeństwa (Wydanie na nowy wiek), Warszawskie Wydawnictwo Literackie MUZA S.A., Warszawa 2003. • Socjologia. Lektury, pod red. P. Sztompki i M. Kuci, Wydawnictwo Znak, Kraków 2005. • Współczesne teorie socjologiczne, t. 1 i 2, wybór i opracowanie A. Jasińska-Kania, L.M. Nijakowski, J. Szacki, M. Ziółkowski, Wydawnictwo Naukowe SCOLAR, Warszawa 2006.
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W2, zna w zaawansowanym stopniu podstawowe pojęcia analizy życia społecznego, definicje społeczeństwa i koncepcje jego struktury, rodzaje instytucji społecznych oraz współczesne wybrane teorie socjologiczne K_W08, P6U_W, P6S_WK W3, zna i rozumie wpływ filozofii na życie społeczne K_W09, P6U_W, P6S_WK Umiejętności: U1, potrafi wyszukiwać, analizować i rzetelnie wykorzystywać informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych z obszaru socjologii K_U01, P6U_U, P6S_UW U2, potrafi uczestniczyć w dyskusjach dotyczących zagadnień społecznych, formułując w jasny sposób swoje stanowisko, podając argumenty, zachowując postawę otwartą na krytykę K_U05, K_U06, P6U_U, P6S_UK U3, potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę z zakresu socjologii, nauk społecznych, a także rozwijać swoje umiejętności badawcze K_U09, P6U_U, P6S_UW Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do uczestnictwa w życiu społecznym, do uczestnictwa w dyskusji dotyczących istotnych współczesnych dylematów społecznych, kulturowych, cywilizacyjnych K_K03, P6U_K, P6S_KO K2, jest zdolny do samodzielnego, krytycznego myślenia; jest świadomy środowiska społecznego, w którym żyje K_K06, K_K01, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK K3, jest zdolny do współdziałania i pracy w grupie, potrafi organizować i planować pracę w zespole, jest przygotowany do przestrzegania zasad etyki

		zawodowej K_K05, P6U_K, P6S_KR
7	Zakres tematów	• Wiedza społeczna a socjologia. • Socjalizacja i kontrola społeczna. Działanie społeczne. • Czy społeczeństwo człowieka wyzwala czy zniewala? • Stratyfikacja społeczna. • Charakterystyka instytucji totalnych. • Makdonaldyzacja społeczeństwa. • Przemiany intymności w późnej nowoczesności (Giddens).
8	Metody i kryteria oceniania	przygotowanie bieżące do zajęć

Technika pracy umysłowej: 1 ECTS; 15KW h

1	Nazwa	Technika pracy umysłowej
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Konwersatorium 15h, 0,5 ECTS Konsultacje i egzamin 3h, Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 18h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 0,6 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 4h Przygotowanie się do egzaminu 8h Łączna liczba godzin niekontaktowych 12h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 0,4 Sumaryczna liczba punktów ECTS 1
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, ocena przygotowania do zajęć W2, ocena przygotowania do zajęć W3, ocena przygotowania do zajęć U1, ocena przygotowania do zajęć U2, ocena przygotowania do zajęć U3, ocena przygotowania do zajęć K1, ocena przygotowania do zajęć K2, ocena przygotowania do zajęć K3, ocena przygotowania do zajęć
7	Wymagania wstępne	Brak
8	Opis	W ramach zajęć student uzyskuje wiedzę i umiejętności z zakresu zróżnicowanych technik pracy umysłowej. Celem zajęć jest udoskonalenie warsztatu pracy studenta poprzez wzmocnienie jego wiary w siebie, efektywniejsze wykorzystywanie czasu przeznaczonego na naukę, udoskonalenie sposobów uczenia się, nabycie wprawy w występowaniu przed publicznością oraz wypracowanie skutecznych metod pisania artykułów, referatów oraz innych prac pisemnych.
9	Literatura	• B. Angelow, Jak się uczyć skutecznie, szybko i przyjemnie, przeł. A. niewinny Dobrowolski, Poznań 1998 • F. Boucher, J. Avard, Podręcznik skutecznego uczenia się przeł. A. Wróblewski, Warszawa 2006 • D. Rowntree, Sztuka studiowania. Podejście realistyczne, przeł. P. Budkiewicz, Poznań 2001 • J. Weiner, Technika pisania i prezentowania prac naukowych, Kraków 1992 • H. Hamer, Nowoczesne uczenie się albo ściągą z metodyki pracy umysłowej, Warszawa 2010
10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu opanowuje podstawową terminologię filozoficzną K_W02, P6U_W, P6S_WG

		W2, zna i rozumie znaczenie filozofii i idei filozoficznych dla powstawania dzieł kultury K_W10, P6U_W, P6S_WG W3, zna zasady publikacji tekstu naukowego oraz podstawowe zasady dotyczące formatowania tekstu naukowego i metodycznej pracy nad nim K_W12, P6U_W, P6S_WK Umiejętności: U1, potrafi wyszukiwać, selekcjonować, analizować, oceniać i wykorzystywać informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych K_U01, P6U_U, P6S_UW U2, potrafi poprawnie wykorzystywać terminologię filozoficzną oraz poprawnie definiować pojęcia K_U03, P6U_U, P6S_UW U3, potrafi samodzielnie modyfikować i planować strukturę prac pisemnych z wykorzystaniem najważniejszych ujęć teoretycznych i odpowiednich źródeł (np. mapę myśli) K_U07, P6U_U, P6S_UW, P6S_UK Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do uświadamiania sobie i innym europejskiego dziedzictwa kulturowego, szczególnie w sferze dorobku intelektualnego, a także wpływu tegoż dziedzictwa na wydarzenia społeczne i kulturalne K_K02, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK K2, jest gotów do przekazywania innym wiedzy z dziedziny filozofii wraz z informowaniem o korzyściach związanych poznawaniem filozofii i filozofowaniem K_K04, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK
11	Praktyki zawodowe	–

Konwersatorium

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, ocena przygotowania do zajęć W2, ocena przygotowania do zajęć W3, ocena przygotowania do zajęć U1, ocena przygotowania do zajęć U2, ocena przygotowania do zajęć U3, ocena przygotowania do zajęć K1, ocena przygotowania do zajęć K2, ocena przygotowania do zajęć K3, ocena przygotowania do zajęć
3	Metody dydaktyczne	Dyskusja, analiza tekstów, analiza techniki wypowiedzi
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• B. Angelow, Jak się uczyć skutecznie, szybko i przyjemnie, przeł. A. niewinny Dobrowolski, Poznań 1998 • F. Boucher, J. Avar, Podręcznik skutecznego uczenia się przeł. A. Wróblewski, Warszawa 2006 • D. Rowntree, Sztuka studiowania. Podejście realistyczne, przeł. P.

		Budkiewicz, Poznań 2001 • J. Weiner, Technika pisania i prezentowania prac naukowych, Kraków 1992 • H. Hamer, Nowoczesne uczenie się albo ściągą z metodyki pracy umysłowej, Warszawa 2010
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu opanowuje podstawową terminologię filozoficzną K_W02, P6U_W, P6S_WG W2, zna i rozumie znaczenie filozofii i idei filozoficznych dla powstawania dzieł kultury K_W10, P6U_W, P6S_WG W3, zna zasady publikacji tekstu naukowego oraz podstawowe zasady dotyczące formatowania tekstu naukowego i metodycznej pracy nad nim K_W12, P6U_W, P6S_WK Umiejętności: U1, potrafi wyszukiwać, selekcjonować, analizować, oceniać i wykorzystywać informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych K_U01, P6U_U, P6S_UW U2, potrafi poprawnie wykorzystywać terminologię filozoficzną oraz poprawnie definiować pojęcia K_U03, P6U_U, P6S_UW U3, potrafi samodzielnie modyfikować i planować strukturę prac pisemnych z wykorzystaniem najważniejszych ujęć teoretycznych i odpowiednich źródeł (np. mapę myśli) K_U07, P6U_U, P6S_UW, P6S_UK Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do uświadamiania sobie i innym europejskiego dziedzictwa kulturowego, szczególnie w sferze dorobku intelektualnego, a także wpływu tegoż dziedzictwa na wydarzenia społeczne i kulturalne K_K02, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK K2, jest gotów do przekazywania innym wiedzy z dziedziny filozofii wraz z informowaniem o korzyściach związanych poznawaniem filozofii i filozofowaniem K_K04, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK
7	Zakres tematów	• Proces uczenia się • Mapy myśli • Praca z tekstem naukowym • Technika pisania i prezentowania prac naukowych
8	Metody i kryteria oceniania	Dyskusja, ocena jakości wypowiedzi ustnej

Technologie informatyczne: 3 ECTS; LB 30h

1	Nazwa	Technologie informatyczne
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Laboratorium 30h, 1 ECTS Konsultacje i egzamin 15h, Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 45h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 1,5 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 30h Przygotowanie się do egzaminu 15h Łączna liczba godzin niekontaktowych 45h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 1,5 Sumaryczna liczba punktów ECTS 3
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, końcowe zaliczenie pisemne – test, bieżąca ocena aktywności studentów podczas zajęć U1, końcowe zaliczenie pisemne – test, bieżąca ocena aktywności studentów podczas zajęć U2, końcowe zaliczenie pisemne – test, bieżąca ocena aktywności studentów podczas zajęć U3, końcowe zaliczenie pisemne – test, bieżąca ocena aktywności studentów podczas zajęć K1, końcowe zaliczenie pisemne – test, bieżąca ocena aktywności studentów podczas zajęć
7	Wymagania wstępne	Brak
8	Opis	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów z podstawowymi pojęciami, technologiami i narzędziami stosowanymi obecnie w informatyce; zarówno od strony teoretycznej jak i praktycznej. Treści kształcenia skupione będą wokół przygotowania studenta do kreatywnego użytkowania i wykorzystywania technologii informatycznych dla skutecznego wyszukiwania, selektywnego analizowania i praktycznego zastosowania informacji m.in. w dziedzinie social media. Zajęcia poszerzy prezentacja sposobów przygotowywania typowych prac pisemnych, wykorzystywania relacyjnych baz danych oraz obsługi narzędzi wykorzystywanych powszechnie w social media. Studenci zostaną zapoznani z tzw. wolnym oprogramowaniem, użytecznym zwłaszcza dla gromadzenia i wyszukiwania danych oraz z ochroną praw własności intelektualnej przy zastosowaniu technologii informatycznych.
9	Literatura	• Brookshear J. G., Informatyka w ogólnym zarysie, Wydawnictwo Naukowo-Techniczne, Warszawa 2003. • Sokół, M., Internet: przewodnik, Wyd. helion, Warszawa, 2004 • Uzupełniająca Krysiak K., Sieci komputerowe. Kompendium, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2003. • Sikorski W., Wykłady z podstaw informatyki, Wydawnictwo Mikom, Warszawa 2005. • A. Silberschatz, P. Galvin, Podstawy systemów operacyjnych, Wyd.

		Nauk-Techn, Warszawa, 2002 Podręczniki elektroniczne: • http://en.wikibooks.org/wiki/LibreOffice/ • https://help.libreoffice.org/Common/ • https://help.libreoffice.org/Writer/
10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna zasady korzystania z zasobów Internetu z poszanowaniem prawa autorskiego - K_W12, P6U_W, P6S_WK Umiejętności: U1, potrafi szczegółowo i selektywnie wyszukiwać informacje za pomocą przeglądarek internetowych oraz samodzielnie oceniać ich wiarygodność K_U01, P6U_U, P6S_UW U2, potrafi korzystać z obsługi wybranego oprogramowania z zakresu free software (przykładowo, programy: Libre Office, Fedora, Zotero) w celu formułowania prac pisemnych z zakresu filozofii K_U07, P6U_U, P6S_UW, P6S_UK U3, potrafi skutecznie poszerzać swoją wiedzę i umiejętności praktyczne oraz rozwiązywać kreatywnie problemy przy zastosowaniu technologii informatycznych K_U09; P6U_U, P6S_UW Kompetencje społeczne: K1, posiada kompetencje do dzielenia się swoją pracą badawczą ze środowiskiem kulturalnym i społecznym przy wykorzystaniu technologii informatycznych K_K03, P6U_K, P6S_KO
11	Praktyki zawodowe	–

Laboratoria

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, końcowe zaliczenie pisemne – test, bieżąca ocena aktywności studentów podczas zajęć U1, końcowe zaliczenie pisemne – test, bieżąca ocena aktywności studentów podczas zajęć U2, końcowe zaliczenie pisemne – test, bieżąca ocena aktywności studentów podczas zajęć U3, końcowe zaliczenie pisemne – test, bieżąca ocena aktywności studentów podczas zajęć K1, końcowe zaliczenie pisemne – test, bieżąca ocena aktywności studentów podczas zajęć
3	Metody dydaktyczne	Laboratoria (praca przy komputerze), dyskusja, wykonywanie ćwiczeń z zakresu technologii informatycznych
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• Brookshear J. G., Informatyka w ogólnym zarysie, Wydawnictwo

		Naukowo-Techniczne, Warszawa 2003. • Sokół, M., Internet: przewodnik, Wyd. helion, Warszawa, 2004 • Uzupełniająca Krysiak K., Sieci komputerowe. Kompendium, Wydawnictwo Helion, Gliwice 2003. • Sikorski W., Wykłady z podstaw informatyki, Wydawnictwo Mikom, Warszawa 2005. • A. Silberschatz, P. Galvin, Podstawy systemów operacyjnych, Wyd. Nauk-Techn, Warszawa, 2002 Podręczniki elektroniczne: • http://en.wikibooks.org/wiki/LibreOffice/ • https://help.libreoffice.org/Common/ • https://help.libreoffice.org/Writer/
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna zasady korzystania z zasobów Internetu z poszanowaniem prawa autorskiego - K_W12, P6U_W, P6S_WK Umiejętności: U1, potrafi szczegółowo i selektywnie wyszukiwać informacje za pomocą przeglądarek internetowych oraz samodzielnie oceniać ich wiarygodność K_U01, P6U_U, PS6_UW U2, potrafi korzystać z obsługi wybranego oprogramowania z zakresu free software (przykładowo, programy: Libre Office, Fedora, Zotero) w celu formułowania prac pisemnych z zakresu filozofii K_U07, P6U_U, P6S_UW, P6S_UK U3, potrafi skutecznie poszerzać swoją wiedzę i umiejętności praktyczne oraz rozwiązywać kreatywnie problemy przy zastosowaniu technologii informatycznych K_U09; P6U_U, P6S_UW Kompetencje społeczne: K1, posiada kompetencje do dzielenia się swoją pracą badawczą ze środowiskiem kulturalnym i społecznym przy wykorzystaniu technologii informatycznych K_K03, P6U_K, P6S_KO
7	Zakres tematów	• Poznawanie środowiska Fedora. Podstawowe zagadnienia dotyczące technologii informatycznych w języku polskim i angielskim: bazy danych, adres IP, etc. • Przeglądarki www i wyszukiwarki danych, programy współpracujące z html, programy freeware, naukowe social media – Academia.edu, ResearchGate.net. • Bezpieczne korzystanie z danych w Internecie i zagrożenia – spyware, biblioteki wirusów, problem anonimowości. • Ochrona praw własności intelektualnej – aktualny stan prawny a kwestia użytkowania zbiorów bez licencji, na własne potrzeby. Analiza pojęcia „własność intelektualna”. Stanowiska krytyczne (S. Kinsella) • Programy użytkowe potrzebne do pracy naukowej (Libra Office, Open Office, Zotero). • Funkcjonowanie programów do poczty elektronicznej. Obsługa programu do poczty dla konta indywidualnego. • Podstawowe funkcjonowanie programu do obsługi bibliografii – Zotero

8	Metody i kryteria oceniania	Końcowe zaliczenie pisemne – test, bieżąca ocena aktywności studentów podczas zajęć
---	-----------------------------	---

Wychowanie fizyczne: 0 ECTS; CA 60h

Sylabusy zajęć są udostępniane w systemie USOS.

Język obcy nowożytny: 8 ECTS; KW 120h

1	Nazwa	Język obcy nowożytny
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Konwersatorium 120h, 4 ECTS Konsultacje i egzamin 2h Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 122h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 4 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 60 Przygotowanie się do egzaminu 60 Łączna liczba godzin niekontaktowych 120 Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 4 Sumaryczna liczba punktów ECTS 8
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	U1, sprawdzony zeszyt ćwiczeń do wiodącego podręcznika; domowe prace pisemne; dyskusja i praca indywidualna oraz w grupach na zajęciach; ewentualnie mały projekt zespołowy lub prezentacja. Tłumaczenie tekstu specjalistycznego dowolnie wybranego przez studenta według zainteresowań naukowych
7	Wymagania wstępne	Brak
8	Opis	Program obejmuje kształcenie języka obcego w zakresie języka ogólnego C1 i języka specjalistycznego B2. Podczas zajęć rozwijane są sprawności aktywne: mówienie oraz rozumienie tekstu słuchanego, natomiast w domu czynności bierne, jak pisanie i rozumienie tekstu czytanego, także samodzielnie ćwiczona i utrwalana jest gramatyka wcześniej wyjaśniona podczas zajęć. W ramach modułu języka specjalistycznego studenci samodzielnie wyszukują interesujące ich teksty, przygotowują terminologię oraz pisemne tłumaczenie. Czasami, zamiast tłumaczenia, studenci przygotowują projekt zespołowy, np. wystawa, debata, prezentacja, itp.
9	Literatura	Podręcznik właściwy dla danego języka obcego. Literatura specjalistyczna z zasobów biblioteki WFIS oraz Biblioteki Głównej UMCS, a także z profesjonalnych źródeł internetowych
10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, Zna w zaawansowanym stopniu terminologię filozoficzną występującą w wybranym języku obcym K_W03, P6U_W P6S_WG, P6S_WK Umiejętności: U1, potrafi komunikować się w zakresie filozofii w wybranym języku obcym, zgodnie z wymaganiami dla poziomu B2 Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego K_U11, P6U_U, P6S_UK Kompetencje społeczne:

		K1, potrafi dbać o swój rozwój oraz ma świadomość potrzeby uczenia się przez całe życie - K_K01, P6U_K P6S_KK K2, pracuje w zespole - K_K03, P6U_K, P6S_KO
11	Praktyki zawodowe	–

Konwersatorium

1	Strona WWW	–
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, U1, K1, K 2: Sprawdzony zeszyt ćwiczeń do wiodącego podręcznika; domowe prace pisemne; dyskusja i praca indywidualna oraz w grupach na zajęciach; ewentualnie mały projekt zespołowy lub prezentacja. Tłumaczenie tekstu specjalistycznego dowolnie wybranego przez studenta według zainteresowań naukowych
3	Metody dydaktyczne	• Praca z podręcznikiem • Praca na materiałach źródłowych. • Dyskusja. • Opowiadanie, opis.
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	Podręcznik właściwy dla języka. Literatura specjalistyczna z zasobów biblioteki WFIS oraz Biblioteki Głównej UMCS, a także z profesjonalnych źródeł internetowych
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, Zna w zaawansowanym stopniu terminologię filozoficzną występującą w wybranym języku obcym K_W03, P6U_W P6S_WG, P6S_WK Umiejętności: U1, potrafi komunikować się w zakresie filozofii w wybranym języku obcym, zgodnie z wymaganiami dla poziomu B2 Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego K_U11, P6U_U, P6S_UK Kompetencje społeczne: K1, potrafi dbać o swój rozwój oraz ma świadomość potrzeby uczenia się przez całe życie - K_K01, P6U_K P6S_KK K2, pracuje w zespole - K_K03, P6U_K, P6S_KO
7	Zakres tematów	Podczas zajęć rozwijane są sprawności aktywne: mówienie oraz rozumienie tekstu słuchanego, natomiast w domu czynności bierne, jak pisanie i rozumienie tekstu czytanego, także samodzielnie ćwiczona i utrwalana jest gramatyka wcześniej wyjaśniona podczas zajęć. W ramach modułu języka specjalistycznego studenci samodzielnie wyszukują interesujące ich teksty, przygotowują terminologię oraz pisemne tłumaczenie. Czasami, zamiast tłumaczenia, studenci przygotowują projekt zespołowy, np. wystawa, debata, prezentacja, itp.
8	Metody i kryteria oceniania	Ocena wypowiedzi ustnej

		Ocena wypowiedzi pisemnej Ocena aktywności na zajęciach Testy sprawdzające wiedzę
--	--	---

Seminarium licencjackie (1, 2): 5 ECTS; SM 30h

1	Nazwa	Seminarium licencjackie (informacje ogólne)
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Seminarium 30h, 1 ECTS Konsultacje i zaliczenie 3h Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 33h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 1,1 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 100 Przygotowanie się do zaliczenia 17 Łączna liczba godzin niekontaktowych 117 Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 3,9 Sumaryczna liczba punktów ECTS (Seminarium 1,2) 10
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, praca pisemna, dyskusja W2, praca pisemna, dyskusja W3, praca pisemna, dyskusja U1, praca pisemna, dyskusja U2, praca pisemna, dyskusja U3, praca pisemna, dyskusja K1, praca pisemna, dyskusja K2, praca pisemna, dyskusja K3, praca pisemna, dyskusja
7	Wymagania wstępne	Brak
8	Opis	Cel zajęć: przyswojenie przez studentów zasad warsztatu i metodyki pracy dyplomowej, przeprowadzenie badań własnych, opracowanie rozdziałów pracy. Celem seminarium jest również przygotowanie – w drodze grupowej dyskusji oraz indywidualnych konsultacji z promotorem – pracy licencjackiej.
9	Literatura	Literatura do przedmiotu ustalana jest indywidualnie w przypadku każdego prowadzącego seminarium i tematu pracy licencjackiej.
10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, ma w zaawansowanym stopniu uporządkowaną wiedzę ogólną i szczegółową z zakresu zagadnień stanowiących przedmiot seminarium, w tym najnowszych osiągnięć, K_W02, K_W03, K_W04, K_W05, P6U_W, P6S_WG W2, ma wiedzę na temat poprawnych sposobów argumentacji przy uzasadnianiu formułowanych poglądów; dysponuje w zaawansowanym stopniu wiedzą na temat metod analizy różnorodnych elementów kultury K_W06, K_W05, P6U_W, P6S_WG, P6S_WK W3, zna zasady prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej K_W12, K_W13, P6U_W, P6S_WK

		Umiejętności: U1, potrafi wyszukiwać i selekcjonować informacje, stosownie do problematyki seminarium K_U01, P6U_U, P6S_UW U2, potrafi postawić problem teoretyczny, dokonać jego analizy, sformułować jego rozwiązanie, poddać pod dyskusję, we współpracy z promotorem i innymi uczestnikami seminarium – stosownie do problematyki seminarium K_U04, K_U13, P6U_U, P6S_UW, P6S_UO, P6S_K U3, potrafi przedstawić wyniki swoich badań w wystąpieniach ustnych oraz pracach pisemnych, w tym w pracy licencjackiej, K_U07, P6U_U, P6S_UW, P6S_UK Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do ciągłego podnoszenia swoich kwalifikacji; docenia wartość pracy grupowej K_K01, P6U_K, P6S_KK K2, akceptuje potrzebę przestrzegania prawa autorskiego i ochrony własności intelektualnej K_K05, P6U_K, P6S_KR K3, docenia oraz rozumie wartość i potrzebę przyjmowania postaw zindywidualizowanych i twórczych oraz promujących przedsiębiorczość K_K02, K_K06, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK
11	Praktyki zawodowe	–

Szczegółowe sylabusy dla poszczególnych semestrów są dostępne w systemie USOS.

Sylabusy seminariów realizowanych w semestrze zimowym 2020/21 są udostępnione w systemie USOS.

Epistemologia: 6 ECTS; WY 30h, KW 30h

1	Nazwa	Epistemologia
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Wykład 30h, konwersatorium 30h, 2 ECTS Konsultacje i egzamin 15h, Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 90h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 2,5 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 60h Przygotowanie się do egzaminu 45h Łączna liczba godzin niekontaktowych 105h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 3,3 Sumaryczna liczba punktów ECTS 6
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin pisemny W2, egzamin pisemny W3, egzamin pisemny, udział w dyskusji U1, udział w dyskusji U2, egzamin pisemny, udział w dyskusji U3, zaliczenie pisemne K1, udział w dyskusji
7	Wymagania wstępne	Znajomość podstawowych zagadnień i problemów filozofii
8	Opis	Celem wykładu jest systematyczna prezentacja wybranych zagadnień współczesnej filozofii poznania (epistemologii), z uwzględnieniem doniosłości problematyki ukształtowanej w klasycznej i nowożytnej refleksji nad naturą ludzkiej wiedzy oraz dotyczącej głównych kontrowersji, jakie narosły wokół tego pojęcia. Praktycznym efektem kształcenia jest wyrobienie u studenta umiejętności krytycznej oceny wartości uzyskiwanych rezultatów poznawczych w różnych obszarach poznawczej aktywności człowieka.
9	Literatura	• S. Janeczek, A. Starościc (red.), Epistemologia, Wydawnictwo KUL, Lublin 2015 • J. Woleński, Epistemologia. Poznanie, prawda, wiedza, realizm, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2005 • M. Hempoliński, Filozofia współczesna, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1988 (cz. III Epistemologia) • Z. Cackowski, Zasadnicze zagadnienia filozofii, Książka i Wiedza, Warszawa 1989 (cz. II Teoria poznania) • K. Ajdukiewicz, Zagadnienia i kierunki filozofii (różne wydania, cz. I Teoria poznania) • Z. Cackowski, M. Hetmański (red.) Poznanie. Antologia tekstów filozoficznych, Zakład Narodowy imienia Ossolińskich, Wrocław-Warszawa-Kraków 1992 • M. Hetmański (red.), Epistemologia współcześnie, Universitas, Kraków

		2007 Dodatkowe pozycje bibliograficzne (do dyskusji) podawane na konwersatoriach
10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w stopniu zaawansowanym podstawowe problemy teoriopoznawcze, potrafi je rozpoznawać i nazywać zarówno w samej filozofii (epistemologii), jak i w potocznym doświadczeniu oraz w nauce K_W01 P6U_W P6S_WG W2, zna w stopniu zaawansowanym oraz rozumie główne spory teoriopoznawcze w starożytnej, średniowiecznej, nowożytnej i współczesnej epistemologii. Ma wiedzę na temat genezy, struktury, przedmiotu i wartości wiedzy ludzkiej K_W04 P6U_W P6S_WG W3, zna i rozumie w stopniu zaawansowanym terminologię z zakresu epistemologii i stosuje ją ze zrozumieniem K_W02, P6U_W, P6S_WG, K_W05, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U1, potrafi sformułować oraz krytycznie przeanalizować wybrane problemy epistemologii, jak również dyscyplin naukowych zajmujących się poznaniem i wiedzą K_U04, P6U_U, P6S_UO U2, stosuje ze zrozumieniem terminologię z zakresu epistemologii K_U03, P6U_U, P6S_UW U3, potrafi samodzielnie napisać pracę naukową z epistemologii, wykorzystując szeroko dobrane i wyselekcjonowane źródła pisane K_U07, P6U_U, P6S_UK Kompetencje społeczne: K1, ma umiejętność krytycznej oceny własnej wiedzy z dziedziny epistemologii, w tym potrzebę jej aktualizacji i śledzenia literatury i dyskusji na jej temat K_K01, P6U_K, P6S_KK
11	Praktyki zawodowe	–

Wykład

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin pisemny W2, egzamin pisemny W3, egzamin pisemny, udział w dyskusji U2, egzamin pisemny, udział w dyskusji
3	Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład problemowy
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.

5	Literatura	• S. Janeczek, A. Starościc (red.), Epistemologia, Wydawnictwo KUL, Lublin 2015 • J. Woleński, Epistemologia. Poznanie, prawda, wiedza, realizm, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2005 • M. Hempoliński, Filozofia współczesna, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1988 (cz. III Epistemologia) • Z. Cackowski, Zasadnicze zagadnienia filozofii, Książka i Wiedza, Warszawa 1989 (cz. II Teoria poznania) • K. Ajdukiewicz, Zagadnienia i kierunki filozofii (różne wydania, cz. I Teoria poznania) • Z. Cackowski, M. Hetmański (red.) Poznanie. Antologia tekstów filozoficznych, Zakład Narodowy imienia Ossolińskich, Wrocław-Warszawa-Kraków 1992 • M. Hetmański (red.), Epistemologia współcześnie, Universitas, Kraków 2007
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w stopniu zaawansowanym podstawowe problemy teoriopoznawcze, potrafi je rozpoznawać i nazywać zarówno w samej filozofii (epistemologii), jak i w potocznym doświadczeniu oraz w nauce K_W01 P6U_W P6S_WG W2, zna w stopniu zaawansowanym oraz rozumie główne spory teoriopoznawcze w starożytnej, średniowiecznej, nowożytnej i współczesnej epistemologii. Ma wiedzę na temat genezy, struktury, przedmiotu i wartości wiedzy ludzkiej K_W04 P6U_W P6S_WG W3, zna i rozumie w stopniu zaawansowanym terminologię z zakresu epistemologii i stosuje ją ze zrozumieniem K_W02, P6U_W, P6S_WG, K_W05, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U2, stosuje ze zrozumieniem terminologię z zakresu epistemologii K_U03, P6U_U, P6S_UW
7	Zakres tematów	• Czym jest filozofia poznania i po co się ją uprawia? • Główne kwestie sporne klasycznej teorii poznania. • Teoriopoznawcza problematyka nowożytności. • Podstawowe spory współczesnej filozofii poznania. • Cechy przekonań i poznawczych przedstawień. • Problemy epistemologiczne wyrastające z natury postrzeżeń zmysłowych. • Charakter i zasięg poznania apriorycznego. • Językowy charakter poznania. • Definiowanie wiedzy. • Spory o naturę i kryteria prawdy. • Warunki poznania prawdy. • Współczesne warianty sporu racjonalizmu z empiryzmem i irracjonalizmem. • Poznawcze funkcje samoświadomości i samowiedzy
8	Metody i kryteria oceniania	Egzamin pisemny. Zaliczenie końcowe na podstawie zdobytej wiedzy w trakcie zajęć

Konwersatorium

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W3, zaliczenie pisemne, udział w dyskusji U1, udział w dyskusji U2, zaliczenie pisemne, udział w dyskusji U3, zaliczenie pisemne K1, udział w dyskusji
3	Metody dydaktyczne	Analiza tekstów filozoficznych, dyskusja
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• S. Janeczek, A. Starościc (red.), Epistemologia, Wydawnictwo KUL, Lublin 2015 • J. Woleński, Epistemologia. Poznanie, prawda, wiedza, realizm, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2005 • M. Hempoliński, Filozofia współczesna, Państwowe Wydawnictwo Naukowe, Warszawa 1988 (cz. III Epistemologia) • Z. Cackowski, Zasadnicze zagadnienia filozofii, Książka i Wiedza, Warszawa 1989 (cz. II Teoria poznania) • K. Ajdukiewicz, Zagadnienia i kierunki filozofii (różne wydania, cz. I Teoria poznania) • Z. Cackowski, M. Hetmański (red.) Poznanie. Antologia tekstów filozoficznych, Zakład Narodowy imienia Ossolińskich, Wrocław-Warszawa-Kraków 1992 • M. Hetmański (red.), Epistemologia współcześnie, Universitas, Kraków 2007
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W3, zna w stopniu zaawansowanym terminologię z zakresu epistemologii K_W02, P6U_W, P6S_WG, K_W05, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U1, potrafi sformułować oraz krytycznie przeanalizować wybrane problemy epistemologii, jak również dyscyplin naukowych zajmujących się poznaniem i wiedzą K_U04, P6U_U, P6S_UO U2, stosuje ze zrozumieniem terminologię z zakresu epistemologii K_U03, P6U_U, P6S_UW U3, potrafi samodzielnie napisać pracę naukową z epistemologii, wykorzystując szeroko dobrane i wyselekcjonowane źródła pisane K_U07, P6U_U, P6S_UK Kompetencje społeczne: K1, ma umiejętność krytycznej oceny własnej wiedzy z dziedziny epistemologii, w tym potrzebę jej aktualizacji i śledzenia literatury i dyskusji na jej temat K_K01, P6U_K, P6S_KK

7	Zakres tematów	• Czym jest teoria poznania? • Podstawowe zagadnienia epistemologii. • Źródła problematyki epistemologicznej w starożytności. • Zagadnienia epistemologiczne w filozofii Platona. • Zagadnienia epistemologiczne w filozofii Arystotelesa. • Przegląd argumentów sceptycznych – Sekstus Empiryk. • Epistemologia w średniowieczu – św. Augustyn, św. Tomasz z Akwinu. • Cogito ergo sum – maksyma Kartezjusza i jej filozoficzne reperkusje. • Problematyka realizmu pośredniego Johna Locke’a. • Zagadnienia racjonalizmu Gottfrieda Wilhelma Leibniza. • Problematyka idealizmu subiektywnego – George Berkeley. • Badania dotyczące rozumu ludzkiego Davida Hume’a. • Idealizm transcendentalny Immanuela Kanta. • Zagadnienia epistemologii w XIX wieku.
8	Metody i kryteria oceniania	Zaliczenie pisemne na podstawie zdobytej wiedzy w trakcie zajęć

Estetyka: 5 ECTS; WY 30h, KW 30h

1	Nazwa	Estetyka
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Wykład 30h, konwersatoria 30, 2 ECTS Konsultacje i egzamin 15h, Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 90h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 2,5 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 45h Przygotowanie się do egzaminu 30h Łączna liczba godzin niekontaktowych 60h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 2,5 Sumaryczna liczba punktów ECTS 5
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin ustny W2, egzamin ustny, udział w dyskusji W3, egzamin ustny, udział w dyskusji U1, udział w dyskusji U2, udział w dyskusji U3, udział w dyskusji K1, udział w dyskusji K2, udział w dyskusji K3, udział w dyskusji
7	Wymagania wstępne	Podstawowe wiadomości z historii filozofii i ogólna orientacja w dziedzictwie artystycznym kultury zachodniej.
8	Opis	Zakres tematów: • Geneza estetyki, przedmiot, działy, metody. • Geneza sztuki, dzieje kategorii i klasyfikacji. • Piękno i wartości opozycyjne wobec piękna. • Przeżycie estetyczne i doświadczenie estetyczne. • Filozoficzne podstawy krytyki sztuki i ocena estetyczna. • Dzieło sztuki w paradygmacie estetycznym i po awangardzie. • Dialektyka tradycji i nowości w koncepcjach estetycznych. • Awangarda i postmodernizm a status estetyki współczesnej. • Transdyscyplinarność i transkulturowość w badaniach estetycznych. • Estetyka polska – perspektywy badawcze.
9	Literatura	• W. Tatarkiewicz, Historia estetyki, Arkady, Warszawa 1985. • R. Ingarden, Studia z estetyki, t.3, PWN, Warszawa 1970. • K. Wilkoszewska (red.), Wizje i rewizje. Wielka księga estetyki w Polsce, Universitas, Kraków 2007. • I. Lorenc, Logos i mit estetyczności, Wyd. UW, Warszawa 1993. • G. Dziamski, Postmodernizm wobec kryzysu estetyki współczesnej, Poznań 1996. • W. Welsch, Estetyka poza estetyką, Universitas, Kraków 2005. • O. Marquard, Aesthetica i anaesthetica. Rozważania filozoficzne, Oficyna Naukowa, Warszawa 2007.

10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu specyfikę przedmiotową i metodologiczną estetyki, K_W01, P6U_W, P6S_WG, P6S_WK W2, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu najważniejsze koncepcje, teorie, terminologię i metodologię z zakresu estetyki, K_W05, P6U_W, P6S_WG W3, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zagadnienia związane z kształtowaniem się i historyczną zmiennością idei i pojęć z zakresu estetyki, K_W04, P6U_W, P6S_WG, K_W10, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U1, potrafi wyszukiwać, selekcjonować, analizować, oceniać i wykorzystywać informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych z zakresu estetyki, K_U01, K_U02, P6U_U, P6S_UW, U2, potrafi poprawnie stosować terminologię estetyczną, definiować pojęcia, formułować i analizować problemy estetyczne, dobrać adekwatne do nich metody i narzędzia badawcze, a następnie opracować i zaprezentować wyniki badań, K_U03, K_U04, P6U_U, P6S_UW, P6S_UO, U3, potrafi merytorycznie argumentować, z wykorzystaniem poglądów innych autorów, a także oceniać kontrargumenty i udzielać na nie odpowiedzi, K_U06, P6U_U, P6S_UK Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy zawodowej oraz do uzupełniania jej, K_K01, K_K02, P6U_K, P6S_KK, P6S_KO, K2, jest gotów do przekazywania wiedzy z dziedziny estetyki, K_K04, P6U_K, P6S_KK, P6S_KO, K3, jest gotów do intensyfikowania swojego uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym, a w szczególności do uczestnictwa w spotkaniach i dyskusjach poświęconych zagadnieniom estetycznym, K_K03, P6U_K, P6S_KO
11	Praktyki zawodowe	–

Wykład

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin ustny W2, egzamin ustny, udział w dyskusji W3, egzamin ustny, udział w dyskusji U3, udział w dyskusji K1, udział w dyskusji K2, udział w dyskusji K3, udział w dyskusji

3	Metody dydaktyczne	wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• W. Tatarkiewicz, Historia estetyki, Arkady, Warszawa 1985. • R. Ingarden, Studia z estetyki, t.3, PWN, Warszawa 1970. • K. Wilkoszewska (red.), Wizje i rewizje. Wielka księga estetyki w Polsce, Universitas, Kraków 2007. • I. Lorenc, Logos i mit estetyczności, Wyd. UW, Warszawa 1993. • G. Dziamski, Postmodernizm wobec kryzysu estetyki współczesnej, Poznań 1996. • W. Welsch, Estetyka poza estetyką, Universitas, Kraków 2005. • O. Marquard, Aesthetica i anaesthetica. Rozważania filozoficzne, Oficyna Naukowa, Warszawa 2007
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu specyfikę przedmiotową i metodologiczną estetyki, K_W01, P6U_W, P6S_WG, P6S_WK W2, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu najważniejsze koncepcje, teorie, terminologię i metodologię z zakresu estetyki, K_W05, P6U_W, P6S_WG W3, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zagadnienia związane z kształtowaniem się i historyczną zmiennością idei i pojęć z zakresu estetyki, K_W04, P6U_W, P6S_WG, K_W10, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U3, potrafi merytorycznie argumentować, z wykorzystaniem poglądów innych autorów, a także oceniać kontrargumenty i udzielać na nie odpowiedzi, K_U06, P6U_U, P6S_UK Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy zawodowej oraz do uzupełniania jej, K_K01, K_K02, P6U_K, P6S_KK, P6S_KO, K2, jest gotów do przekazywania wiedzy z dziedziny estetyki, K_K04, P6U_K, P6S_KK, P6S_KO, K3, jest gotów do intensyfikowania swojego uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym, a w szczególności do uczestnictwa w spotkaniach i dyskusjach poświęconych zagadnieniom estetycznym, K_K03, P6U_K, P6S_KO

7	Zakres tematów	• Estetyka- historia, przedmiot, działy i metody. • Geneza sztuki, dzieje kategorii i klasyfikacji. • Piękno i wartości opozycyjne wobec piękna. Teorie piękna od starożytności do estetyki współczesnej. Pojęcie kategorii estetycznych. • Autonomia sztuki. Historia sporu o obrazy i współczesne przykłady konfliktów między wartościami estetycznymi i pozaestetycznymi w ocenie dzieła sztuki. • Przełom subiektywistyczny w estetyce. Zagadnienia smaku i gustu w koncepcjach Davida Hume’a i Immanuela Kanta oraz ich współczesne interpretacje. • Przeżycie estetyczne i ocena estetyczna. Nietzscheańskie tropy współczesnych dystynkcji w krytyce sztuki. • Przeżycie, dzieło i wartość w paradygmacie estetycznym. Filozoficzne inspiracje teorii Romana Ingardena oraz jej recepcja w estetyce nowoczesnej. • Awangarda – znaczenie pojęcia, kierunki, główne założenia. Pojęcie antysztuki. • Utopie awangardowe a problem wolności twórczej i odpowiedzialności artystycznej. • Sztuka po awangardzie jako praktyka artystyczna i sztuka jako instytucja. Dyskusje wokół statusu dzieła sztuki i autora. • Czy sztuka jest pojęciem otwartym? Umberto Eco próby przełamania impasu w badaniach estetycznych. • Postmodernizm w sztuce, kulturze i filozofii. Kryzys wielkich narracji i jego następstwa w relacjach między filozofią i sztuką – koncepcja Jean-François Lyotarda. • Estetyka ponowoczesna wobec podstawowych problemów współczesnego świata: humanizmu, ekologii i różnych form wykluczenia (Nicolas Bourriaud, Carolyn Korsmeyer, Richard Shusterman, Jacques Rancière). • Wolfganga Welscha koncepcja „estetyki poza estetyką”. • Perspektywy badawcze estetyki polskiej i ich ocena na tle osiągnięć humanistyki zachodniej. Teoria Czystej Formy Stanisława Ignacego Witkiewicza. • wielość rzeczywistości w sztuce Leona Chwistka. Schematyczność i wielowarstwowość dzieła sztuki Romana Ingardena. Estetyka poza sztuką Mieczysława Wallisa
8	Metody i kryteria oceniania	Egzamin ustny na podstawie wiedzy zdobytej w trakcie wykładu i konwersatorium oraz literatury podanej wraz z tematyką wykładu na początku semestru oraz w trakcie zajęć konwersatoryjnych

Konwersatorium

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W2, udział w dyskusji W3, udział w dyskusji U1, udział w dyskusji U2, udział w dyskusji U3, udział w dyskusji K1, udział w dyskusji K2, udział w dyskusji K3, udział w dyskusji

3	Metody dydaktyczne	Analiza tekstów filozoficznych, dyskusja
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• Arystoteles, Poetyka, dowolne wydanie. • Cohen T., Dylemat w teorii smaku: Hume czy Kant, w: „Studia Estetyczne”, XVIII (1981), str. 223-231 • Heidegger M., Źródło dzieła sztuki, w: tenże, Drogi lasu; • Hume D., Sprawdzian smaku, w: tenże, Eseje z dziedziny moralności i smaku, BKF, W-wa 1955; • Ingarden R., Przeżycie estetyczne, w: tenże, Studia z estetyki, t. III • Ingarden R., Studia z estetyki, tom. II, • Ingarden R., Szkice z filozofii literatury, dowolne wydanie. • Kant I., Krytyka władzy sądenia, dowolne wydanie. • Mirosław Żelazny, Źródłowy sens pojęcia „estetyka”, w: tenże, Estetyka filozoficzna, Toruń 2009, str. 17-41 • Ossowski S., Co to są przeżycia estetyczne?, w: tenże, U podstaw estetyki, (Dzieła, tom I). Warszawa 1966, str. 253-277; • Perkowska H., Egzystencja a rozum. Projekt interpretacyjny „Krytyki władzy sądenia” I. Kanta, Szczecin 1996; • Platon, Państwo, [ks. X] dowolne wydanie; • Ranciere J., Estetyka jako polityka, w : tegoż zbiór pod tym samym tytułem, przeł. J. Kutyla, P. Mościcki, Warszawa 2007, str.21-39 • Stróżewski W., O pojęciach piękna, w: tenże, Istnienie i wartość, Kraków. • Tatarkiewicz W., Dzieje 6 pojęć, W-wa 1975 r. • Tatarkiewicz W., Historia estetyki, t. I, Ossolineum, 1962 r. • Tatarkiewicz W., Postawa estetyczna, literacka i poetycka, w: Droga przez estetykę, (lub w: Wybór pism estetycznych); • Wallis M., O doznaniu estetycznym, w: tenże, Przeżycie i wartość, • Wolicka E., Rozważania wokół Kanta. Prolegomena do filozofii kultury jako krytyki władz podmiotu, Lublin 2002 • Woźniak C., Myślenie sztuki Martina Heideggera
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W2, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu najważniejsze koncepcje, teorie, terminologię i metodologię z zakresu estetyki, K_W05, P6U_W, P6S_WG W3, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu zagadnienia związane z kształtowaniem się i historyczną zmiennością idei i pojęć z zakresu estetyki, K_W04, P6U_W, P6S_WG, K_W10, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U1, potrafi wyszukiwać, selekcjonować, analizować, oceniać i wykorzystywać informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych z zakresu estetyki, K_U01, K_U02, P6U_U, PS6_UW, U2, potrafi poprawnie stosować terminologię estetyczną, definiować pojęcia,

		formułować i analizować problemy estetyczne, dobrać adekwatne do nich metody i narzędzia badawcze, a następnie opracować i zaprezentować wyniki badań, K_U03, K_U04, P6U_U, PS6_UW, P6S_UO, U3, potrafi merytorycznie argumentować, z wykorzystaniem poglądów innych autorów, a także oceniać kontrargumenty i udzielać na nie odpowiedzi, K_U06, P6U_U, P6S_UK Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy zawodowej oraz do uzupełniania jej, K_K01, K_K02, P6U_K, P6S_KK, P6S_KO, K2, jest gotów do przekazywania wiedzy z dziedziny estetyki, K_K04, P6U_K, P6S_KK, P6S_KO, K3, jest gotów do intensyfikowania swojego uczestnictwa w życiu kulturalnym i społecznym, a w szczególności do uczestnictwa w spotkaniach i dyskusjach poświęconych zagadnieniom estetycznym, K_K03, P6U_K, P6S_KO
7	Zakres tematów	• Estetyka – geneza dziedziny • Pojęcie sztuki starożytnych Greków: Platon; Arystoteles • Znaczenia terminu piękno. • Smak estetyczny • Estetyka Kantowska: analityka piękna; analityka wzniosłości • Przeżycie i postawa estetyczna • Budowa dzieła sztuki – Roman Ingarden • Źródło dzieła sztuki – Martin Heidegger • Estetyka jako dzielenie postrzegalnego - Jaques Ranciere
8	Metody i kryteria oceniania	dyskusja problemowa; analiza tekstu źródłowego

Etyka: 5 ECTS; WY 30h, KW30 h

1	Nazwa	Etyka
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Wykład 30h, konwersatorium 30h, 2 ECTS Konsultacje i egzamin 15h, Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 75h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 2,5h Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 60h Przygotowanie się do egzaminu 15h Łączna liczba godzin niekontaktowych 75h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 2,5 Sumaryczna liczba punktów ECTS 5
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin ustny, udział w dyskusji, sprawdzian zaliczeniowy W2, egzamin ustny, udział w dyskusji, sprawdzian zaliczeniowy W3, egzamin ustny, udział w dyskusji, sprawdzian zaliczeniowy W4, udział w dyskusji, U1, egzamin ustny, udział w dyskusji U2, egzamin ustny, udział w dyskusji U3, egzamin ustny (podczas nauczania zdalnego praca pisemna), udział w dyskusji, sprawdzian zaliczeniowy U4, udział w dyskusji, sprawdzian zaliczeniowy K1, egzamin ustny, udział w dyskusji K2, udział w dyskusji
7	Wymagania wstępne	Brak
8	Opis	Celem przedmiotu jest zapoznanie studenta z podstawowymi informacjami dotyczącymi założeń i głównych zasad etyki z uwzględnieniem teorii wartości. Student zapoznawany jest zarówno z historycznymi jak i problemowymi zagadnieniami towarzyszącymi etyce jako dziedzinie filozofii i uczy się znajdować merytoryczne stanowisko wobec danej koncepcji etycznej z użyciem argumentacji właściwej dla dziedziny etyki np. podczas dyskusji lub debaty filozoficznej.
9	Literatura	• J. Pieper, O miłości, Warszawa 1975. • 2. C. S. Lewis, Cztery miłości, Warszawa 1968. • K. Wojtyła, Miłość i odpowiedzialność, Lublin 1982, cz. II (s. 67-126). • T. Styczeń, Urodziłeś się, by kochać, Lublin 1993, cz. I (s. 3-133). • D. v. Hildebrand, Serce, Poznań 1985, s. 30-96 i 149-198. • R. Spaemann, Podstawowe pojęcia moralne, Lublin 2000. • J. Maritain, Dziewięć wykładów o podstawowych pojęciach filozofii moralnej, Lublin 2001, wykł. II – V (s. 36-127). • Jan Paweł II, Męczyzną i niewiastą stworzył ich, cz. I: Chrystus odwołuje się do „początku”, Lublin 1981, s. 19-82. • Jan Paweł II, Męczyzną i niewiastą stworzył ich, cz. II: Chrystus odwołuje się do „serca”, Lublin 1998, s. 19-88.

		• Jan Paweł II, Encyklika Evangelium vitae. • Arystoteles, Etyka Nikomachejska, ks. I, VIII i IX. • J. Bentham, Wprowadzenie do zasad moralności i prawodawstwa, Warszawa 1958. • V.J. Bourke, Historia etyki, Wydawnictwo Krupski i S-ka 1994, s. 13–24 i 25–33. • M. Fritzhand, Główne zagadnienia i kierunki metaetyki, Warszawa 1970. • W. Galewicz, N. Hartmann, Warszawa 1987, s. 143–167. • W. Galewicz, s. 46–59; Stosunek wartości «dobry» i «zły» do pozostałych wartości i do dóbr, Tamże, s. 60–66; Wartości «wyższe» i «niższe», Tamże, s. 67–84. • N. Hartmann, Najważniejsze problemy etyki, „Znak” 1974, nr 245 (11), s. 1424–1427 i 1435–1439. • J. Hołówka, Relatywizm etyczny, Warszawa 1981. • L. Hostyński, Koncepcja etyki w ujęciu Kazimierza Twardowskiego, „Studia Filozoficzne” nr 6 (223), 1984, s. 27–39. • L. Hostyński, Problem dobra w ujęciu Franza Brentano, „Akcent”, 1983, nr 3, s. 152–160. • L. Hostyński, Układacz tablic wartości, Lublin 1999, s. 159–240. • L. Hostyński, Wartości utylitarne, Lublin 1998, s. 15–46. • R. Ingarden, Wykłady z etyki, Warszawa 1989, s. 119–127; 143–163 i 163–166. • I. Kant, Uzasadnienie metafizyki moralności. • E. Klimowicz, Utylitaryzm w etyce, Warszawa 1974. • T. Kotarbiński, Utylitaryzm w etyce Milla i Spencera, Kraków 1915 lub inne wyd. • I. Krońska, Sokrates, Warszawa 1983, s. 94–109. • J.S. Mill, Utylitaryzm, O wolności, Warszawa 1959. • M. Ossowska, Podstawy nauki o moralności, Warszawa 1974; Normy moralne, Warszawa 1970. • Platon, Obrona Sokratesa. Kriton. • K.R. Popper, Społeczeństwo otwarte i jego wrogowie, Warszawa 1993, t. 1, s. 108–142. • H. Reichenbach, O istocie ocen i norm moralnych, [w:] Metaetyka, red. I. Lazari-Pawłowska, s. 88–112. • M. Scheler, Dobra a wartości, [w:] Z fenomenologii wartości, Kraków 1988, wybór • M. Scheler, Resentyment a moralność, Warszawa 1977, rozdz. I – III (s. 31–129). • T. Ślipko, Zarys etyki ogólnej, Kraków 1984, s. 12–47. • W. Tatarkiewicz, O bezwzględności dobra, [w:] Droga do filozofii, Warszawa 1971, s. 211–289. • Tomasz z Akwinu, Suma teologiczna, cz. I, q. 83 (w: S. Swieżawski, Traktat o człowieku, Poznań 1956, s. 425–452). • K. Wojtyła, Miłość i odpowiedzialność, Lublin 1982, cz. II (s. 67–126). • J. Wróblewski, O pojęciu czynu moralnego, [w:] „Etyka”, nr 20.
10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu stanowiska etyczne występujące w filozofii starożytnej, średniowiecznej, nowożytnej i współczesnej oraz ocenić ich wpływ na najbardziej aktualne problemy z zakresu etyki (K_W01,

		P6U_W, P6U_U, P6S_WG, P6S_WK) W2, zna najważniejsze koncepcje etyczne (etyka deontologiczna, utilitaryzm, etyka aksjologiczna, etyka polska i in.) i wybrane teorie z zakresu etyki (prawo naturalne i in.) (K_W01, P6U_W, P6U_U, P6S_WG, P6S_WK, K_W05, P6U_W, P6S_WG, K_W08, P6U_W, P6S_WK) W3, zna znaczenie filozofii dla życia jednostki i zbiorowości oraz rozumie powiązanie filozofii z problematyką życia (K_W09, P6U_W, P6S_WK) W4, zna i rozumie etyczne uwarunkowania działalności badawczej i analitycznej filozofa (K_W13, P6U_W, P6S_WK) Umiejętności: U1, opisuje i analizuje takie zagadnienia etyczne, jak m.in.: znaczenie i sankcjonowanie norm moralnych, kształtowanie ocen moralnych, moralnej osobowości, moralnej odpowiedzialności, relatywizmu moralnego oraz etyczne znaczenie problemu życia operując terminologią z zakresu etyki (K_U02, P6U_U, P6S_UW) U2, jest w stanie wskazać miejsce etyki w procesie kształcenia filozoficznego oraz pracy badawczej i analitycznej filozofa (K_U09, P6U_U, P6S_UW) U3, potrafi zająć merytoryczne stanowisko wobec danej koncepcji etycznej wskazując na reprezentantów danego nurtu filozoficznego, a także merytorycznie oceniać etyczne argumenty i kontrargumenty. (K_U06, P6U_U, P6S_UK) U4, potrafi poszerzać zdobytą wiedzę oraz rozwijać własne umiejętności w zakresie posługiwania się argumentacją z dziedziny etyki np. podczas dyskusji lub debaty filozoficznej (K_U13, P6U_U, P6S_UK) Kompetencje społeczne: K1, jest gotów poszerzać zdobytą wiedzę oraz rozwijać własne umiejętności w zakresie posługiwania się argumentacją z dziedziny etyki np. podczas dyskusji lub debaty filozoficznej (K_K03, P6U_K, P6S_KO) K2, przestrzega etycznych zasad przyjętych w środowisku naukowym norm postępowania (w szczególności roli norm i wartości) oraz zasad etyki zawodowej filozofa oraz etyki studenckiej (K_K05, P6U_K, P6S_KR)
11	Praktyki zawodowe	–

Wykład

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin ustny (podczas nauczania zdalnego praca pisemna), udział w dyskusji W2, egzamin ustny (podczas nauczania zdalnego praca pisemna), udział w dyskusji W3, egzamin ustny (podczas nauczania zdalnego praca pisemna), udział w

		dyskusji U1, egzamin ustny (podczas nauczania zdalnego praca pisemna), udział w dyskusji U2, egzamin ustny (podczas nauczania zdalnego praca pisemna), udział w dyskusji U3, egzamin ustny (podczas nauczania zdalnego praca pisemna), udział w dyskusji K1, egzamin ustny (podczas nauczania zdalnego praca pisemna)
3	Metody dydaktyczne	wykład informacyjny, wykład problemowy
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	Teksty klasyków • Platon, Obrona Sokratesa. Kriton. • Arystoteles, Etyka Nikomachejska, ks. I, VIII i IX. • Św. Augustyn, Wyznania, ks. X i XIII. • Św. Tomasz z Akwinu, Suma teologiczna, cz. I, q. 83 (w: S. Swieżawski, Traktat o człowieku, Poznań 1956, s. 425-452). • Hume, Badania dotyczące zasad moralności, Warszawa 1975, rozdz. I – VI (s. 3-98). • Kant, Uzasadnienie metafizyki moralności, Warszawa 1984, rozdz. I – II (s. 11-85). • Nietzsche, Z genealogii moralności, Warszawa 1904, rozprawa I i II (s. 13-109). • J. S. Mill, Utylitaryzm (w: tenże, Utylitaryzm. O wolności, Warszawa 1959, s. 3-111). • M. Scheler, Resentyment a moralność, Warszawa 1977, rozdz. I – III (s. 31-129). • Fromm, Ucieczka od wolności, Warszawa 1998, rozdz. II i V (s. 40-53 i 137-197). Personalistyczne ujęcie istoty moralności • J. Pieper, O miłości, Warszawa 1975. • 2. C. S. Lewis, Cztery miłości, Warszawa 1968. • K. Wojtyła, Miłość i odpowiedzialność, Lublin 1982, cz. II (s. 67-126). • T. Styczeń, Urodziłeś się, by kochać, Lublin 1993, cz. I (s. 3-133). • D. v. Hildebrand, Serce, Poznań 1985, s. 30-96 i 149-198. • R. Spaemann, Podstawowe pojęcia moralne, Lublin 2000. • J. Maritain, Dziewięć wykładów o podstawowych pojęciach filozofii moralnej, Lublin 2001, wykt. II – V (s. 36-127). • Jan Paweł II, Mężczyzną i niewiastą stworzył ich, cz. I: Chrystus odwołuje się do „początku”, Lublin 1981, s. 19-82. • Jan Paweł II, Mężczyzną i niewiastą stworzył ich, cz. II: Chrystus odwołuje się do „serca”, Lublin 1998, s. 19-88. • Jan Paweł II, Encyklika Evangelium vitae.

6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu stanowiska etyczne występujące w filozofii starożytnej, średniowiecznej, nowożytnej i współczesnej oraz ocenić ich wpływ na najbardziej aktualne problemy z zakresu etyki (K_W01, P6U_W, P6U_U, P6S_WG, P6S_WK) W2, zna najważniejsze koncepcje etyczne (etyka deontologiczna, utilitaryzm, etyka aksjologiczna, etyka polska i in.) i wybrane teorie z zakresu etyki (prawo naturalne i in.) (K_W01, P6U_W, P6U_U, P6S_WG, P6S_WK, K_W05, P6U_W, P6S_WG, K_W08, P6U_W, P6S_WK) W3, zna znaczenie filozofii dla życia jednostki i zbiorowości oraz rozumie powiązanie filozofii z problematyką życia (K_W09, P6U_W, P6S_WK) Umiejętności: U1, opisuje i analizuje takie zagadnienia etyczne, jak m.in.: znaczenie i sankcjonowanie norm moralnych, kształtowanie ocen moralnych, moralnej osobowości, moralnej odpowiedzialności, relatywizmu moralnego oraz etyczne znaczenie problemu życia operując terminologią z zakresu etyki (K_U02, P6U_U, P6S_UW) U2, jest w stanie wskazać miejsce etyki w procesie kształcenia filozoficznego oraz pracy badawczej i analitycznej filozofa (K_U09, P6U_U, P6S_UW) U3, potrafi zająć merytoryczne stanowisko wobec danej koncepcji etycznej wskazując na reprezentantów danego nurtu filozoficznego, a także merytorycznie oceniać etyczne argumenty i kontrargumenty. (K_U06, P6U_U, P6S_UK) Kompetencje społeczne: K1, jest gotów poszerzać zdobytą wiedzę oraz rozwijać własne umiejętności w zakresie posługiwania się argumentacją z dziedziny etyki np. podczas dyskusji lub debaty filozoficznej (K_K03, P6U_K, P6S_KO)
7	Zakres tematów	- Definicja etyki. Jej przedmiot materialny i formalny. Etyka a nauki pokrewne (filozofia, teologia). Etyka normatywna a etyka opisowa. Znaczenie normy moralności czynu. - Metaetyka: jej istota oraz główne kierunki: naturalizm, intuicjonizm, emotywizm. Spór o „dobre racje” w etyce. Kognitywizm a nonkognitywizm. Obrona intuicjonizmu w innej wersji, niż G. E. Moore’a. - Czyn i decyzja. Czyn a uczynienie. Aktualne i habitualne przeszkody ograniczające rozumność i wolność ludzkich czynów. Czyny wewnętrzne i zewnętrzne. Czyn wolny a czyn konieczny. Wola jako chcenie dobra. Dojrzałość jako dążenie do autodeterminacji. Decyzja jako efekt „dialogu” rozumu i woli. Etapy tego „dialogu” i ułomności w procesie podejmowania decyzji. - Źródła moralności czynu: cel przedmiotowy, cel podmiotowy, okoliczności. Ich charakterystyka. Czyn o strukturze prostej i czyn o strukturze złożonej. Kluczowe znaczenie celu przedmiotowego. Dobroć

		a słuszność czynu. Czy cel uświęca środki? (sens tego pytania i argumenty za obiema odpowiedziami). • Spór o normę moralności: eudajmonizm i jego odmiany (różne rozumienie szczęścia, hedonizm, epikureizm, utylitaryzm; cynizm i stoicyzm; perfekcjonizm). Argumenty przemawiające za odrzuceniem eudajmonizmu. Błąd a „grzech”. Kategoryczność i bezinteresowność moralnej powinności spełniania czynu. • Spór o normę moralności: deontologizm i jego odmiany (heteronomizm i autonomizm; I. Kant i J. P. Sartre). Krytyka deontologizmu: postulat rozumności i autonomii podmiotu. Pokusy ulegania autorytetom. Różnica pomiędzy posłuszeństwem racjonalnym (rozumnym) a nieracjonalnym. • Spór o normę moralności: personalizm. Znaczenie doświadczenia moralnego. Dwuznaczność terminu „dojrzeć”. Powszechność idei personalistycznej. „Wariacje personalistyczne”: personalizm a humanizm (problem rasizmu); personalizm a etyka afirmacji (powinność adekwatnej odpowiedzi na wartość bytu); stosunek do innych a stosunek do siebie (moralna a legalistyczna perspektywa); stosunek do człowieka a stosunek do Boga (czyny a gesty. Dwojakie znaczenie ostatecznej normy moralności). • Prawo naturalne. Definicja prawa i jej analiza. Prawo jako ustawa (lex) a prawo jako uprawnienie (ius). Definicja prawa naturalnego. Znaczenie idei uczestnictwa ludzkiego rozumu w prawie wiecznym. Trzy „piętra” prawa naturalnego, kłopoty z konkretyzacją prawa naturalnego. Trzy skłonności naturalne, znaczenie skłonności do poznania prawdy. Prawo naturalne a prawo stanowione. • Sumienie. Potoczne z nim związane intuicje. Definicja sumienia w sensie szerszym i sensie ścisłym. Sumienie jako akt rozumu (sąd). Krytyka sprowadzenia sumienia do uczucia (D. Hume) i do autorytetu społeczeństwa (Z. Freud). Wychowanie a tresura. Sumienie jako sąd praktyczno-praktyczny. Sumienie jako konkluzja sylogizmu praktycznego. Sumienie jako subiektywnie ostateczna norma moralności. Problem pewności sumienia oraz jego wrażliwości. Znaczenie wychowania sumienia jako wychowania do otwartości na prawdę. Niebezpieczeństwo samooszukiwania. (Dygresja: teologiczna a filozoficzna definicja sumienia). • Cnoty. Kwestia resentymentu (M. Scheler, K. Wojtyła). Definicja cnoty. Cnoty dianoetyczne a cnoty etyczne. Podział cnót (za T. Ślipką). Cnota a uzdolnienie (talent), jej ambiwalentny charakter. Cnota jako dobro moralne. Pomysł Platona na cztery cnoty kardynalne. Trojakie przyporządkowanie innych cnót cnotom kardynalnym. Antropologiczne uzasadnienie popularności czwórki cnót kardynalnych. Cnoty kardynalne jako podstawa tzw. etyki szczegółowej. • Trzy „indywidualne” cnoty kardynalne: roztropność, umiarkowanie, męstwo. Roztropność jako „woźnica cnót” (auriga virtutum). Definicja roztropności. Roztropność jako cnota intelektualna i moralna. Cnota jako „złoty środek” pomiędzy wadami niedomiaru a nadmiaru (Uwaga: nie mylić z ideą „złotej reguły”. Analiza tejże). Znaczenie roztropności w podejmowaniu aktu decyzji, jej rola w wychowaniu sumienia. Części składowe roztropności. Gatunki roztropności: osobista i społeczna. Umiarkowanie: definicja i jej gatunkowe odmiany. Umiarkowania a zmysły i popędy. Męstwo: definicja, związek ze sferą emocjonalną w
--	--	--

		człowieku. Pobudzające znaczenie męstwa. Jej odmiany gatunkowe: odwaga i cierpliwość. Cnota pokrewna” wielkoduszność. • Sprawiedliwość: jej istota (oddanie tego, co komu należne oraz równość). Cnota najmocniej angażująca wolę. Jej fundamentalne znaczenie jako podstawy relacji społecznych. Ścisły związek sprawiedliwości z prawem naturalnym. Dwie odmiany „części składowych” sprawiedliwości: przede wszystkim nie szkodzić oraz reagować na niesprawiedliwość. Ważna dygresja: idea walki bez użycia przemocy (non violence active). M. Gandhi i Jana Paweł II. Trzy odmiany sprawiedliwości” wymienna, rozdzielcza i współdzielcza (legalna). Różnica pomiędzy nimi. Dygresja o trzech modelach ustrojowych: totalitaryzm, skrajny liberalizm i personalizm (J. Maritain, G. Mounier) – i personalistyczna relacja pomiędzy dobrem obywatela a dobrem państwa. Podstawowe obowiązki w imię sprawiedliwości legalnej: obrona ojczyzny w wypadku wojny lub kataklizmu, praca i podatki w warunkach pokoju. Dyskusja wokół sprawiedliwości rozdzielczej, znaczenie pomysłu J. Rawlsa. Różne gatunkowe odmiany sprawiedliwości: rodzinna, zawodowa, polityczna. Cnoty pokrewne. Znaczenie szczególne hojności i miłosierdzia. Analiza obu tych cnot. Cnoty, które budują moralny charakter. • „Grzechy”. Definicja, nierównomierność aktu moralnie dobrego i moralnie złego („grzechu”). Różnica pomiędzy „grzechem” a błędem (por. dobroć a słuszność czynu). Różnica pomiędzy cnotą a wadą (por.: wola nastawiona na dobro). Trojaki źródła „grzechu” niewiedza, słabość woli, zła wola. Analiza relacji pomiędzy nimi. Ranga grzechu: ciężkie i lekkie (por. definicja tej różnicy św. Tomasza z Akwinu). Problem słabości moralnej. Niebezpieczeństwo lekceważenia słabości woli. „Grzechy” wobec siebie, wobec innych, wobec Boga. Analiza relacji pomiędzy nimi. Szczególne znaczenie poszanowania natury: etyka ekologiczna (papież Franciszek, Olga Tokarczuk). Idea opcji fundamentalnej (D. von Hildebrand, J. Fuchs) – i jej różne interpretacje. • Wady. Definicja, nierównomierność wobec definicji cnoty. Siedem grzechów głównych: próżność, nieumiarkowanie w jedzeniu i piciu, nieczystość, chciwość, lenistwo, zazdrość i gniew. Różnica pomiędzy czterema pierwszymi a pozostałymi. Komentarz do niektórych wad głównych. Ich stopniowalność (próżność a pycha, chciwość a pazerność, różne etapy lenistwa (por. św. Tomasz z Akwinu: acedia, smutek; raz jeszcze: resentyment w innej odmianie), zazdrość a zawiść. Gniew słuszny a gniew jako wada. Raz jeszcze: problem charakteru moralnego. Raz jeszcze: problem samozakłamania (K. Rahner i idea anonimowego chrześcijaństwa – i anonimowego ateizmu).
8	Metody i kryteria oceniania	bieżąca ocena pracy studenta, znajomość literatury źródłowej oraz umiejętność prezentacji i merytorycznego strony krytycznej oceny przedstawianych stanowisk podczas zaliczenia końcowego (w trakcie nauczania zdalnego końcowe zaliczenie ustne zmienione na formę pracy pisemnej)

Konwersatorium

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, udział w dyskusji, sprawdzian zaliczeniowy W2, udział w dyskusji, sprawdzian zaliczeniowy U3, udział w dyskusji, sprawdzian zaliczeniowy

		U3, udział w dyskusji U4, udział w dyskusji K2, udział w dyskusji
3	Metody dydaktyczne	Analiza tekstów filozoficznych, dyskusja
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• Arystoteles, Etyka Nikomachejska, ks. I, VIII i IX. • J. Bentham, Wprowadzenie do zasad moralności i prawodawstwa, Warszawa 1958. • V.J. Bourke, Historia etyki, Wydawnictwo Krupski i S-ka 1994, s. 13–24 i 25–33. • M. Fritzhand, Główne zagadnienia i kierunki metaetyki, Warszawa 1970. • W. Galewicz, N. Hartmann, Warszawa 1987, s. 143–167. • W. Galewicz, s. 46–59; Stosunek wartości «dobry» i «zły» do pozostałych wartości i do dóbr, Tamże, s. 60–66; Wartości «wyższe» i «niższe», Tamże, s. 67–84. • N. Hartmann, Najważniejsze problemy etyki, „Znak” 1974, nr 245 (11), s. 1424–1427 i 1435–1439. • J. Hołówka, Relatywizm etyczny, Warszawa 1981. • L. Hostyński, Koncepcja etyki w ujęciu Kazimierza Twardowskiego, „Studia Filozoficzne” nr 6 (223), 1984, s. 27–39. • L. Hostyński, Problem dobra w ujęciu Franza Brentano, „Akcent”, 1983, nr 3, s. 152–160. • L. Hostyński, Układacz tablic wartości, Lublin 1999, s. 159–240. • L. Hostyński, Wartości użyteczne, Lublin 1998, s. 15–46. • R. Ingarden, Wykłady z etyki, Warszawa 1989, s. 119–127; 143–163 i 163–166. • I. Kant, Uzasadnienie metafizyki moralności. • E. Klimowicz, Utylitaryzm w etyce, Warszawa 1974. • T. Kotarbiński, Utylitaryzm w etyce Milla i Spencera, Kraków 1915 lub inne wyd. • I. Krońska, Sokrates, Warszawa 1983, s. 94–109. • J.S. Mill, Utylitaryzm, O wolności, Warszawa 1959. • M. Ossowska, Podstawy nauki o moralności, Warszawa 1974; Normy moralne, Warszawa 1970. • Platon, Obrona Sokratesa. Kriton. • K.R. Popper, Społeczeństwo otwarte i jego wrogowie, Warszawa 1993, t. 1, s. 108–142. • H. Reichenbach, O istocie ocen i norm moralnych, [w:] Metaetyka, red. I. Lazari-Pawłowska, s. 88–112. • M. Scheler, Dobra a wartości, [w:] Z fenomenologii wartości, Kraków 1988, wybór • M. Scheler, Resentyment a moralność, Warszawa 1977, rozdz. I – III (s. 31–129). • T. Ślipko, Zarys etyki ogólnej, Kraków 1984, s. 12–47. • W. Tatarkiewicz, O bezwzględności dobra, [w:] Droga do filozofii, Warszawa 1971, s. 211–289. • Tomasz z Akwinu, Suma teologiczna, cz. I, q. 83 (w: S. Swieżawski, Traktat o człowieku, Poznań 1956, s. 425–452). • K. Wojtyła, Miłość i odpowiedzialność, Lublin 1982, cz. II (s. 67–126).

		J. Wróblewski, O pojęciu czynu moralnego, [w:] „Etyka”, nr 20.
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu stanowiska etyczne występujące w filozofii starożytnej, średniowiecznej, nowożytnej i współczesnej oraz ocenić ich wpływ na najbardziej aktualne problemy z zakresu etyki (K_W01, P6U_W, P6U_U, P6S_WG, P6S_WK) W2, zna najważniejsze koncepcje etyczne (etyka deontologiczna, utilitaryzm, etyka aksjologiczna, etyka polska i in.) i wybrane teorie z zakresu etyki (prawo naturalne i in.) (K_W01, P6U_W, P6U_U, P6S_WG, P6S_WK, K_W05, P6U_W, P6S_WG, K_W08, P6U_W, P6S_WK) W3, zna znaczenie filozofii dla życia jednostki i zbiorowości oraz rozumie powiązanie filozofii z problematyką życia (K_W09, P6U_W, P6S_WK) W4, zna i rozumie etyczne uwarunkowania działalności badawczej i analitycznej filozofa (K_W13, P6U_W, P6S_WK) Umiejętności: U3, potrafi zająć merytoryczne stanowisko wobec danej koncepcji etycznej wskazując na reprezentantów danego nurtu filozoficznego, a także merytorycznie oceniać etyczne argumenty i kontrargumenty (K_U06, P6U_U, P6S_UK) U4, potrafi poszerzać zdobytą wiedzę oraz rozwijać własne umiejętności w zakresie posługiwania się argumentacją z dziedziny etyki np. podczas dyskusji lub debaty filozoficznej (K_U13, P6U_U, P6S_UK) Kompetencje społeczne: K2, przestrzega etycznych zasad przyjętych w środowisku naukowym norm postępowania (w szczególności roli norm i wartości) oraz zasad etyki zawodowej filozofa oraz etyki studenckiej (K_K05, P6U_K, P6S_KR)
7	Zakres tematów	- Etyka - jedna z podstawowych dyscyplin filozoficznych. Trudności z określeniem etyki jako jednej z podstawowych dyscyplin filozoficznych. Etymologiczne i realne znaczenie terminu etyka. Definicja pojęcia. Etyka jako nauka. Podział. - Normy moralne. - Oceny moralne. Pojęcie oceny. Koncepcje oceny moralnej. Kształtowanie się oraz oddziaływanie ocen moralnych. - Osobowość moralna. Wrażliwość empatyczna źródłem troski o wartości moralne. Struktura „ja”. Rola autorytetu moralnego w kształtowaniu reguł postępowania. Różnorodność przesłanek osobowościowych w trosce o wartość moralną. - Czyn moralny. Odpowiedzialność moralna. Czyn moralny w rozumieniu potocznym, etycznym i metaetycznym. - Konflikt moralny. Konflikt psychiczny i konflikt norm. Konflikt w ramach systemu etycznego. Przewyciężenie konfliktowości. - Etyka a prawo naturalne. - Relatywizm etyczny - Wybrane problemy historii etyki:

		• Początki etyki - wczesny eudajmonizm grecki • Etyka Sokratesa • Etyka Platona • Etyka Arystotelesa • Etyka św. Augustyna i św. Tomasza z Akwinu • Etyka Kanta • Utylitaryzm etyczny • Etyka aksjologiczna • Etyka polska
8	Metody i kryteria oceniania	zaliczenie pisemne, bieżąca ocena aktywności studenta i jakości jego argumentacji podczas zajęć

Filozofia człowieka: 5 ECTS; WY 30h, KW 30h

1	Nazwa	Filozofia człowieka
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Wykład 30h, konwersatorium 30h, 2 ECTS Konsultacje i egzamin 5h, Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 65h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 2,2 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 50h Przygotowanie się do egzaminu 35h Łączna liczba godzin niekontaktowych 85h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 2,8 Sumaryczna liczba punktów ECTS 5
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie ustne W2, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie ustne W3, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie ustne U1, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie ustne U2, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie ustne U3, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie ustne K1, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie ustne K2, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie ustne
7	Wymagania wstępne	Brak
8	Opis	Celem przedmiotu (wykład oraz konwersatorium) jest przedstawienie głównych koncepcji człowieka w porządku historycznym aż po czasy współczesne, z uwzględnieniem typologii stanowisk zaproponowanej przez twórcę antropologii filozoficznej, Maxa Schelera, a także zwrócenie uwagi na dyskusje filozoficzne i problemy ujawniające się w rozumieniu fenomenu człowieka
9	Literatura	• L. Bittner, <i>Filozofia człowieka: zarys dziejów i przegląd stanowisk</i>, wyd. 3, Wydawnictwo UŁ, Łódź 2000. • <i>Filozofia współczesna</i>, red. Z. Kuderowicz, Wiedza Powszechna, Warszawa 1983, t. 1 (M. Heidegger, J.P. Sartre, K. Jaspers, J. Maritain, E. Mounier, P. Teilhard de Chardin), t. 2 (E. Cassirer). • M. Scheler, <i>Człowiek i historia</i>, w: Tenże, <i>Pisma z antropologii filozoficznej i teorii wiedzy</i>, PWN, Warszawa 1987. • M. Scheler, <i>Stanowisko człowieka w kosmosie</i>, w: Tenże, <i>Pisma z antropologii filozoficznej i teorii wiedzy</i>, PWN, Warszawa 1987.

		• T. Gadacz, <i>Historia filozofii XX wieku. T. 2 Neokantyzm. Filozofia egzystencji. Filozofia dialogu</i>, Wydawnictwo Znak, Kraków 2009. • <i>Filozofia i socjologia XX wieku</i>, red. B. Baczeko, wyd. 2, Wiedza Powszechna, Warszawa 1965, t.1 (E. Cassirer, Z. Freud), t. 2 (J. P. Sartre, M. Scheler, J. Maritain, E. Mounier). • <i>Filozofia starożytna Grecji i Rzymu</i>, red. J. Legowicz, PWN, Warszawa 1970, fragmenty dotyczące antropologii Platona i Arystotelesa • Św. Augustyn, <i>Wyznania</i>, przeł. Z. Kubiak, Wydawnictwo Znak, Kraków 1997. • Św. Tomasz z Akwinu, <i>Kwestia o duszy</i>, przeł. Z. Włodek, W. Zęga, Wydawnictwo Znak, Kraków 1996. • R. Descartes, <i>Namiętności duszy</i>, przeł. L. Chmaj, PWN, Warszawa 1958. • B. Pascal, <i>Myśli</i>, przeł. T. Boy-Żeleński, Pax, Warszawa 1958. • T. Hobbes, <i>Lewiatan</i>, przeł. Cz. Znamierowski, Fundacja Aleteja, Warszawa 2009, rozdz. XIII, XIV, XVII, XXI. • J. Locke, <i>Dwa traktaty o rządzie</i>, przeł. Z. Rau, PWN, Warszawa 1992, traktat II, rozdz. I-III, VII-IX • T. Kroński, <i>Hegel</i>, Wiedza Powszechna, Warszawa 1961, wybór tekstów • K. Marks, <i>Praca wyobcowana</i>, w: <i>Rękopisy ekonomiczno-filozoficzne</i>, Książka i Wiedza, Warszawa 1958. • Z. Kuderowicz, <i>Nietzsche</i>, Wiedza Powszechna, Warszawa 1990, wyd. 3, wybór tekstów • Z. Rosińska, <i>Freud</i>, Wiedza Powszechna, Warszawa 1993, wybór tekstów • E. Fromm, <i>Ucieczka od wolności</i>, przeł. O. i A. Ziemilscy, Czytelnik, Warszawa 1997. • J. P. Sartre, <i>Egzystencjalizm jest humanizmem</i>, przeł. J. Krajewski, Wydawnictwo Muza, Warszawa 1998. • M. Bierdiajew, <i>Sens historii</i>, przeł. H. Paprocki, Antyk, Kęty 2002, rozdz. VII-X. • K. Jaspers, <i>Filozofia egzystencji</i>, w: <i>Filozofia egzystencji. Wybór pism</i>, przeł. D. Lachowska, PIW, Warszawa 1990. • J. Maritain, <i>Humanizm integralny</i>, Wydawnictwo Krąg, Warszawa 1981. • E. Mounier, <i>Co to jest personalizm</i>, przeł. A. Krasieński, Znak, Kraków 1960. • H. Plessner, <i>Pytanie o conditio humana</i>, przeł. M. Łukasiewicz, PIW, Warszawa 1988. • P. Teilhard de Chardin, <i>Fenomen człowieka</i>, przeł. K. Waloszczyk, Pax, Warszawa 1993. • R. Ingarden, <i>Księżeczka o człowieku</i>, Wydawnictwo Literackie, Kraków 2017, (O odpowiedzialności i jej podstawach ontycznych). • F. Fukuyama, <i>Koniec człowieka</i>, przeł. B. Pietrzyk, Znak, Kraków 2004, rozdz. II, III, IV, VI, XII.
10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu miejsce antropologii filozoficznej w strukturze filozofii oraz jej relacje z naukami szczegółowymi K_W01, P6U_W, P6S_WG

		W2, zna w zaawansowanym stopniu podstawową terminologię z zakresu filozofii człowieka K_W02, P6U_W, P6S_WG, K_W05, P6U_W, P6S_WG W3, zna w zaawansowanym stopniu główne stanowiska systematyczne oraz historyczne i współczesne koncepcje z zakresu filozofii człowieka K_W03, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U1, potrafi analizować teksty z zakresu filozofii człowieka K_U02, P6U_U, P6S_UW. U2, potrafi formułować problemy, dobierać adekwatne do nich metody badawcze K_U04, P6U_U, P6S_UW. U3, potrafi uzasadniać i argumentować, z wykorzystaniem poznanych koncepcji człowieka K_U06, P6U_U, P6S_UK Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy filozoficznej oraz do jej uzupełniania i korekty K_K01, P6U_K, P6S_KK. K2, jest gotów do uświadamiania sobie i innym europejskiego dziedzictwa filozoficznego K_K02, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK
11	Praktyki zawodowe	–

Wykład

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach W2, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach W3, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach U2, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach K1, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach
3	Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład problemowy, dyskusja
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	I. Bittner, Filozofia człowieka: zarys dziejów i przegląd stanowisk, wyd. 3, Wydawnictwo Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2000. T. Gadacz, Historia filozofii XX wieku, t. 2. Neokantyzm. Filozofia egzystencji. Filozofia dialogu, Wydawnictwo Znak, Kraków 2009.

6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu miejsce antropologii filozoficznej w strukturze filozofii oraz jej relacje z naukami szczegółowymi K_W01, P6U_W, P6S_WG W2, zna w zaawansowanym stopniu podstawową terminologię z zakresu filozofii człowieka K_W02, P6U_W, P6S_WG, K_W05, P6U_W, P6S_WG W3, zna w zaawansowanym stopniu główne stanowiska systematyczne oraz historyczne i współczesne koncepcje z zakresu filozofii człowieka K_W03, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U2, potrafi formułować problemy, dobierać adekwatne do nich metody badawcze K_U04, P6U_U, P6S_UW. U3, potrafi uzasadniać i argumentować, z wykorzystaniem poznanych koncepcji człowieka K_U06, P6U_U, P6S_UK Kompetencje społeczne: K2, jest gotów do uświadamiania sobie i innym europejskiego dziedzictwa filozoficznego K_K02, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK
7	Zakres tematów	- Filozofia człowieka a inne działy filozofii. Filozofia człowieka a nauki szczegółowe. Sokrates – zwrot od zagadnień kosmologicznych ku humanistycznym - Główne koncepcje człowieka w okresie starożytnym (Platon, Arystoteles, Augustyn) - Średniowieczne koncepcje antropologiczne (człowiek – mikrokosmos, człowiek – obraz Boga, człowiek – osoba) - Naturalistyczne (mechanistyczne i witalistyczne) koncepcje człowieka 5 głównych idei człowieka wg M. Schelera (religijna, racjonalistyczna, naturalistyczna, panromantyczna, ateistyczna) M. Schelera koncepcja człowieka - Współczesne antropologie egzystencjalistyczne (K. Jaspers, J. P. Sartre, N. Bierdiajew), personalistyczne (E. Mounier, J. Maritain, K. Wojtyła), fenomenologiczne (R. Ingarden), przyrodnicze (H. Plessner), psychologiczne (Z. Freud, E. Fromm), kulturocentryczne (E. Cassirer).
8	Metody i kryteria oceniania	egzamin ustny

Konwersatorium

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie ustne W2, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie ustne W3, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie ustne U1, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie

		ustne U2, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie ustne U3, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie ustne K1, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie ustne K2, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie ustne
3	Metody dydaktyczne	praca z tekstem, analiza tekstów źródłowych, dyskusja
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	- Filozofia współczesna, red. Z. Kuderowicz, Wiedza Powszechna, Warszawa 1983, t. 1 (M. Heidegger, J.P. Sartre, K. Jaspers, J. Maritain, E. Mounier, P. Teilhard de Chardin), t. 2 (E. Cassirer). M. Scheler, Człowiek i historia, w: tenże, Pisma z antropologii filozoficznej i teorii wiedzy, PWN, Warszawa 1987. M. Scheler, Stanowisko człowieka w kosmosie, w: tenże, Pisma z antropologii filozoficznej i teorii wiedzy, PWN, Warszawa 1987. - Filozofia i socjologia XX wieku, red. B. Baczek, wyd. 2, Wiedza Powszechna, Warszawa 1965, t. 1 (E. Cassirer, Z. Freud), t. 2 (J.P. Sartre, M. Scheler, J. Maritain, E. Mounier).
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu miejsce antropologii filozoficznej w strukturze filozofii oraz jej relacje z naukami szczegółowymi K_W01 W2, zna w zaawansowanym stopniu podstawową terminologię z zakresu filozofii człowieka K_W02 W3, zna w zaawansowanym stopniu główne stanowiska systematyczne oraz historyczne i współczesne koncepcje z zakresu filozofii człowieka K_W03 Umiejętności: U1, potrafi analizować teksty z zakresu filozofii człowieka K_U02 U2, potrafi formułować problemy, dobierać adekwatne do nich metody badawcze K_U04 U3, potrafi uzasadniać i argumentować, z wykorzystaniem poznanych koncepcji człowieka K_U06 Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy filozoficznej oraz do jej uzupełniania i korekty K_K01 K2, jest gotów do uświadamiania sobie i innym europejskiego dziedzictwa filozoficznego K_K02

7	Zakres tematów	• Starożytne i średniowieczne koncepcje człowieka (Platon, Arystoteles, Augustyn, Tomasz z Akwinu) • Nowożytne koncepcje człowieka (R. Descartes, B. Pascal, T. Hobbes, J. Locke, G. W. Hegel, K. Marks) • Współczesne koncepcje człowieka (F. Nietzsche, Z. Freud, E. Fromm, J. P. Sartre, M. Bierdiajew, K. Jaspers, J. Maritain, E. Mounier, M. Scheler, H. Plessner, P. Teilhard de Chardin, R. Ingarden, F. Fukuyama).
8	Metody i kryteria oceniania	ocena przygotowania do zajęć oraz udziału w dyskusji, ocena stopnia znajomości tematyki

Filozofia religii: 5 ECTS; WY 30h, KW 30h

1	Nazwa	Filozofia religii
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Wykład 30h, konwersatorium 30h, 2 ECTS Konsultacje i egzamin 15h, Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 75h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 2,5 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 45h Przygotowanie się do egzaminu 30h Łączna liczba godzin niekontaktowych 75h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 2,5 Sumaryczna liczba punktów ECTS 5
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin końcowy, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie (test) W2, egzamin końcowy, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie (test) W3, egzamin końcowy, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie (test) U1, egzamin końcowy, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie (test) U2, egzamin końcowy, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie (test) U3, egzamin końcowy, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie (test) U4, egzamin końcowy, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie (test) K1, egzamin końcowy, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie (test) K2, egzamin końcowy, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie (test)
7	Wymagania wstępne	Brak
8	Opis	Filozofia religii zajmuje się krytyczną refleksją nad różnymi elementami i aspektami zjawiska religii. Punktem wyjścia filozofii religii jest założenie, że religia jest zbyt istotną dziedziną, aby mogła znaleźć się poza nawiasem namysłu filozoficznego, co niestety miało przez długi czas miejsce. Celem kursu jest zapoznanie studentów z wybranymi problemami i zagadnieniami podejmowanymi przez współczesną filozofię religii. Kurs filozofii religii nie ogranicza się do analizy elementów jednej wybranej religii, ale uwzględnia wszystkie najważniejsze i najbardziej oryginalne doktryny religijne jakie pojawiły się w dziejach ludzkości

9	Literatura	• Bronk, Nauka wobec religii, TN KUL 1999 • J. A. Kłoczowski, Między samotnością i wspólnotą. Wstęp do filozofii religii, Biblos, Tarnów 1994 • K. Kondrat, Bogactwo światopoglądów religijnych, WUwB, Białystok 1999 • R. Schaeffler, Filozofia religii, Regina Poloniae, Częstochowa 1989 • R. Tilghman, Wprowadzenie w filozofię religii, Wydawnictwo Szkolne PWN, Warszawa 1998
10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawową terminologię filozoficzną stosowaną w obrębie filozofii religii K_W02, P6U_W, P6S_WG, P6S_WK W2, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu najważniejsze teorie, koncepcje, terminologię i metodologię z zakresu filozofii religii K_W05, P6U_W, P6S_WG W3, zna i rozumie powiązania jakie występują między filozofią a innymi dyscyplinami humanistycznymi i społecznymi zajmującymi się badaniem religii K_W07, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U1, potrafi analizować teksty z zakresu filozofii religii K_U02, P6U_U, P6S_UW U2, potrafi poprawnie stosować poznaną terminologię związaną z filozofią religii oraz adekwatnie definiować związane z nią pojęcia K_U03, P6U_U, P6S_UW U3, potrafi samodzielnie zdobywać a także rozwijać swoje umiejętności badawcze z zakresu filozofii religii K_U09, P6U_U, P6S_UW U4, potrafi organizować i brać udział w dyskusjach poświęconych istotnym zagadnieniom związanym z filozofią religii K_U13, P6U_U, P6S_UK Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy z zakresu filozofii religii, uzupełniania jej, korzystania z różnych instytucjonalnych i indywidualnych źródeł jej wsparcia i korekty. K_K01, P6U_K, P6S_KK K2, jest gotów do przekazywania innym wiedzy z zakresu filozofii religii wraz z informowaniem o korzyściach związanych z poznawaniem filozofii religii i jej uprawianiem K_K04, P6U_K, P6S_KO, P6S_K
11	Praktyki zawodowe	–

Wykład

1	Strona WWW	www.umcs.pl
---	------------	-------------

2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach W2, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach W3, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach U1, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach U2, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach U3, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach U4, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach K1, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach K2, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach
3	Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny, prezentacja, dyskusja
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• Bronk, Nauka wobec religii, TN KUL 1999 • J. A. Kłoczowski, Między samotnością i wspólnotą. Wstęp do filozofii religii, Biblos, Tarnów 1994 • K. Kondrat, Bogactwo światopoglądów religijnych, WUwB, Białystok 1999 • R. Schaeffler, Filozofia religii, Regina Poloniae, Częstochowa 1989 • R. Tilghman, Wprowadzenie w filozofię religii, Wydawnictwo Szkolne PWN, Warszawa 1998
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawową terminologię filozoficzną stosowaną w obrębie filozofii religii K_W02, P6U_W, P6S_WG, P6S_WK W2, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu najważniejsze teorie, koncepcje, terminologię i metodologię z zakresu filozofii religii K_W05, P6U_W, P6S_WG W3, zna i rozumie powiązania jakie występują między filozofią a innymi dyscyplinami humanistycznymi i społecznymi zajmującymi się badaniem religii K_W07, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U1, potrafi analizować teksty z zakresu filozofii religii K_U02, P6U_U, P6S_UW U2, potrafi poprawnie stosować poznaną terminologię związaną z filozofią religii oraz adekwatnie definiować związane z nią pojęcia K_U03, P6U_U, P6S_UW U3, potrafi samodzielnie zdobywać a także rozwijać swoje umiejętności badawcze z zakresu filozofii religii K_U09, P6U_U, P6S_UW U4, potrafi organizować i brać udział w dyskusjach poświęconych istotnym zagadnieniom związanym z filozofią religii K_U13, P6U_U, P6S_UK Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy z zakresu filozofii religii, uzupełniania jej, korzystania z różnych instytucjonalnych i indywidualnych

		źródeł jej wsparcia i korekty.K_K01, P6U_K, P6S_KK K2, jest gotów do przekazywania innym wiedzy z zakresu filozofii religii wraz z informowaniem o korzyściach związanych z poznawaniem filozofii religii i jej uprawianiem K_K04, P6U_K, P6S_KO, P6S_K
7	Zakres tematów	• Wprowadzenie do filozofii religii • Nieteistyczne koncepcje rzeczywistości religijnej • Panteistyczne koncepcje rzeczywistości religijnej • Teistyczne koncepcje rzeczywistości religijnej • Filozoficzne problemy związane z koncepcją Boga • Argumenty na rzecz istnienia Boga • Problem zła • Filozoficzne problemy koncepcji objawienia • Filozofia a religia: historia relacji, problemy • Dualistyczne koncepcje rzeczywistości religijnej • Problemy filozoficzne związane z problematyką życia po śmierci
8	Metody i kryteria oceniania	egzamin ustny, ocena wypowiedzi w trakcie dyskusji

Konwersatorium

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie (test) W2, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie (test) W3, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie (test) U1, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie (test) U2, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie (test) U3, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie (test) U4, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie (test) K1, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie (test) K2, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie (test) Weryfikacja obejmuje bieżącą znajomość lektur obowiązkowych (odrębny tekst na każde zajęcia), aktywność na zajęciach oraz merytoryczną wartość wypowiedzi, frekwencję na zajęciach (dopuszczalne są 2 nieobecności), wynik testu końcowego.
3	Metody dydaktyczne	• klasyczna metoda problemowa • praca z tekstem • dyskusja
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• Scott Atran, Ewolucyjny krajobraz religii, Kraków 2013;

		• Pascal Boyer, I człowiek stworzył bogów..., Jak powstała religia?, Warszawa 2005; • Fiona Bowie, Antropologia religii. Wprowadzenie, Kraków 2008; • Andrzej Bronk, Podstawy nauk o religii, Lublin 2003; • Grace Davie, Socjologia religii, Kraków 2010; • Richard Dawkins, Bóg urojony, Warszawa 2008; • Daniel C. Dennett, Odczarowanie. Religia jako zjawisko naturalne, Warszawa 2008; • Mircea Eliade, Traktat o historii religii, Warszawa 1966; • Jacek Hołówka, Bogdan Dziobkowski (red.), Filozofia religii. Kontrowersje, Warszawa 2019; • Leszek Kołakowski, Jeśli Boga nie ma... O Bogu, diable, grzechu i innych zmartwieniach tak zwanej filozofii religii, Kraków 1988; • John L. Mackie, Cud teizmu: argumenty za istnieniem Boga i przeciw istnieniu Boga, Warszawa 1997; • Chad Meister, Wprowadzenie do filozofii religii, Łódź 2018; • Alistair McGrath, Joanna Collicutt McGrath, Bóg nie jest urojeniem. Złudzenie Dawkinsa, Kraków 2007; • Janusz Mariański, „Niewidzialna religia” w badaniach socjologicznych, „Studia Płockie” 37 (2009), s. 191-209 (http://mazowsze.hist.pl/21/Studia_Plockie/492/2009/16496/); • Janusz Salamon (red.), Przewodnik po filozofii religii: nurt analityczny, Kraków 2016; • Tomasz Sieczkowski, Nowy ateizm. Rekonstrukcja światopoglądu, Łódź 2018; • Mikołaj Starzyński, Nowy Ateizm, Kraków 2015; • Benjamin Tilghman, Wprowadzenie w filozofię religii, Warszawa 1988; • Linda Trinkaus Zagzebski, Wprowadzenie historyczne do filozofii religii, Kraków 2012; • Stanisław Wszolek, Wprowadzenie do filozofii religii, Kraków 2004.
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawową terminologię filozoficzną stosowaną w obrębie filozofii religii K_W02, P6U_W, P6S_WG, P6S_WK W2, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu najważniejsze teorie, koncepcje, terminologię i metodologię z zakresu filozofii religii K_W05, P6U_W, P6S_WG W3, zna i rozumie powiązania jakie występują między filozofią a innymi dyscyplinami humanistycznymi i społecznymi zajmującymi się badaniem religii K_W07, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U1, potrafi analizować teksty z zakresu filozofii religii K_U02, P6U_U, P6S_UW U2, potrafi poprawnie stosować poznaną terminologię związaną z filozofią religii oraz adekwatnie definiować związane z nią pojęcia K_U03, P6U_U, P6S_UW U3, potrafi samodzielnie zdobywać a także rozwijać swoje umiejętności

		badawcze z zakresu filozofii religii K_U09, P6U_U, P6S_UW U4, potrafi organizować i brać udział w dyskusjach poświęconych istotnym zagadnieniom związanym z filozofią religii K_U13, P6U_U, P6S_UK Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy z zakresu filozofii religii, uzupełniania jej, korzystania z różnych instytucjonalnych i indywidualnych źródeł jej wsparcia i korekty. K_K01, P6U_K, P6S_KK K2, jest gotów do przekazywania innym wiedzy z zakresu filozofii religii wraz z informowaniem o korzyściach związanych z poznawaniem filozofii religii i jej uprawianiem K_K04, P6U_K, P6S_KO, P6S_K
7	Zakres tematów	1. Różne pojęcia religii -Lektura obowiązkowa: ks. A. Bronk, Podstawy nauk o religii, rozdz. VII (pt. Definicja religii) 2. Klasyczne koncepcje religii jako iluzji (Nietzsche, Feuerbach, Marks, Freud) albo więzi społecznej (Durkheim) Lektury obowiązkowe: 1. S. Wszolek, Wprowadzenie do filozofii religii, str. 12-22, 27-40 2. Marksizm i religia, hasło [w:] Leksykon religii, red. F. König, H. Waldenfels, s. 238-239 3. Fenomenologia religii Lektury obowiązkowe: - David M. Wulff, Psychologia religii. Klasyczna i współczesna, od str. 448 (od nagłówka "Dwa klasyczne przykłady: R. Otto i F. Heiler") do str. 451 (do nagłówka "Odmiany modlitwy") - M. Eliade, Sacrum, mit, historia. Wybór esejów, rozdz. pt. "Moc i sakralność w historii religii" (str. 158-192 w wydaniu z 1974 r.) 4. Rola rytuału (wybrane koncepcje) Lektura obowiązkowa: Fiona Bowie, Antropologia religii. Wprowadzenie, str. 151-170 (od nagłówka "Czym jest rytuał?" do nagłówka "Inicjacyjne rytuały kobiet") 5. Argumenty za istnieniem Boga I 6. Argumenty za istnieniem Boga II Lektura obowiązkowa: Linda Trinkaus Zagzebski, Wprowadzenie historyczne do filozofii religii, str. 33-60, 62-69 ("Pascal") 7. Filozofia Boga Lektura obowiązkowa: Linda Trinkaus Zagzebski, Wprowadzenie historyczne do filozofii religii, str. 82-102 ("Kim lub czym jest Bóg?") 8. Koncepcje zbawienia Lektura obowiązkowa: Chad Meister, Wprowadzenie do filozofii religii, cz. 10 ("Jaźń, śmierć i życie pozagrobowe"), str. 327-355 9. Współczesny ateizm Lektura obowiązkowa: Mikołaj Starzyński, Nowy ateizm, str. 17-22, 41-62,

		80-86, 131-138 10. Przyszłość religii (teoria sekularyzacji i teoria racjonalnego wyboru) Lektura obowiązkowa: Grace Davie, Socjologia religii, str. 78-87, 100-115 11. Teorie prywatyzacji religii (Thomas Luckmann) i deprywatyzacji religii (Jose Casanova) Lektura obowiązkowa: Janusz Mariański, Niewidzialna religia w badaniach socjologicznych, „Studia Płockie” 37 (2009), s. 191-209 (http://mazowsze.hist.pl/21/Studia_Plockie/492/2009/16496/) 12. Religia a racjonalność Lektura obowiązkowa: Linda Trinkaus Zagzebski, Wprowadzenie historyczne do filozofii religii, str. 206-226 ("Wiara, rozum i etyka przekonań") 13. Religia a moralność Lektura obowiązkowa: Linda Trinkaus Zagzebski, Wprowadzenie historyczne do filozofii religii, str. 124-142 ("Religia i moralność")
8	Metody i kryteria oceniania	Końcowe zaliczenie pisemne (test) z całości materiału omawianego na KW (z uwzględnieniem tekstów obowiązkowych oraz informacji przekazanych przez wykładowcę) – zaliczenie wymaga uzyskania 11 punktów na 20 możliwych

Filozofia umysłu: 5ECTS; WY30 h, KW30 h

1	Nazwa	Filozofia umysłu
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Wykład 30h, konwersatorium 30h, 1 ECTS Konsultacje i egzamin 15h, Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 75h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 2,5 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 30h Przygotowanie się do egzaminu 45h Łączna liczba godzin niekontaktowych 75h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 2,5 Sumaryczna liczba punktów ECTS 5
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, zaliczenie końcowe W2, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, zaliczenie końcowe U1, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, zaliczenie końcowe U2, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, zaliczenie końcowe K1, egzamin ustny, ocena udziału w dyskusjach, zaliczenie końcowe K2, ocena udziału w dyskusjach
7	Wymagania wstępne	Brak
8	Opis	Filozofia umysłu jest działem filozofii z pogranicza ontologii, epistemologii i antropologii. Choć czerpie z historii filozofii, w prezentowanym wykładzie, nie sprowadza się do przedstawienia historycznych koncepcji umysłu lecz realizuje próbę odpowiedzi na pytanie o „miejsce” umysłu w strukturze każdego podmiotu a szczególnie podmiotu ludzkiego. Jako dział filozofii realizuje całościowe podejście do zagadnienia a więc wymaga znajomości modelu filozofii, rozstrzygnięć ontologicznych oraz epistemologicznych. Fundamentalne znaczenie ma intencjonalny sposób istnienia treści umysłowych. W prezentowanym przeze mnie podejściu bardzo ważną rolę odgrywa „umiejscowienie” umysłu w strukturze podmiotu ludzkiego. Wymaga to przedstawienia struktur motywacyjnych a także osobowościowych/tempera mentalnych wobec których umysł pełni określone funkcje. Mając wyodrębnioną funkcję umysłu przechodzę do analizy jego architektury czyli władz umysłowych. Każda z nich jest powiązana z działaniem i każda ma określoną specyfikę. Prezentowany wykład zakłada transgresyjno-ewolucyjną koncepcję człowieka a tym samym umysłu. Przetawiam też wszystkie alternatywy prezentowanego podejścia od platońskiego przez teistyczne, na współczesnych dualizmach skończywszy. Filozofia umysłu obejmuje następujące zagadnienia: • Zarys koncepcyjny pojęcia; • Omówienie głównych koncepcji umysłu : substancjalnych,

		funkcjonalnych i instrumentalnych. • Problematyki dotyczącej wymienionych w pkt.2 modeli czyli: • a. rodzaju substancji z jakiej „zbudowany”; jest umysł, samoistności umysłu, relacji umysłu do jaźni. • b. złożoności umysłu i oraz określenia modułów umysłu • c. funkcji umysłu, genezy umysłu • Określenia „miejsca”; umysłu w obszarze psychiki i bytu ludzkiego jako całości psychofizjologicznej • Struktury umysłu: percepcji, emocji, myślenia, systemu zarządzającego, pamięci.
9	Literatura	• J.R. Searle, The Rediscovery of the Mind, MIT Press, Cambridge, MA 1994, tłum. polskie (T. Baszniak) Umysł na nowo odkryty, PIW, 1992. • D.C. Dennett, Kinds of Minds. Towards an Understanding of Consiousness, Basic Books, New York, 1996, tłum. polskie (W. Turopolski) Natura umysłów, Warszawa 1997. • R. Piłat , Umysł jako model świata, Warszawa 1999. • S. Pinker, How the Mind Works, W. W. Norton & Company , New York 1997, tłum. polskie (M.Koraszewska) Jak działa umysł, KiW, Warszawa 2002. • E. Pöppel, Grenzen des Bewusstseins Über Wirklichkeit Und Welterfahrung, Deutche Verlags-Anstalt Gmbh, Stuttgart 1985, tłum. Polskie (A.D. Tauszyńska) Granice świadomości. O rzeczywistości i doznawaniu świata. PIW, Warszawa 1989. • A. Wróbel Neuron i sieci neuronowe, w: Mózg a zachowanie red. T. Górka, A. Grabowska J. Zagrodzka, PWN, Warszawa 2000. s. 40-66. • C. Mordka, Świat, świadomość i spostrzeżenie, Lublin 2009. • F. Dretske, Naturalizing the Mind, MIT Press 1995, tłum. polskie (B. Świątczak) Naturalizowanie umysłu, Warszawa 2004. • R. Descartes, Medytacje o pierwszej filozofii wraz z zarzutami uczonych mężów i odpowiedziami autora, tłum. M. i K. Ajdukiewiczowie oraz S. Świeżawski, Warszawa 1958. • J.A. Fodor , The modularity of Mind. Cambridge Mass, MIT Press 1983. • J. Galarowicz, Zarys fenomenologii świadomości, „Studia Philosophiae Christianae”, ATK, 18 (1982) 1, s.120-132. • W. Galewicz, N. Hartmann, Warszawa 1987. • E. Husserl, Idee czystej fenomenologii i fenomenologicznej filozofii, tłum. D. Gierulanka, Warszawa 1967. • A. Klawiter, O słyszeniu przedmiotów, w: Umysł a rzeczywistość, red. A. Klawiter, L. Nowak, P. Przybysz, Poznań 1999, s. 327-341 • A. Kolańczyk, A. Fila-Jankowska, M.Pawłowska-Fusiara, • R. Steryczński, Serce w rozumie. Afektywne podstawy orientacji w otoczeniu, Gdańsk 2004.
10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu terminologię filozoficzną z

		obszaru filozofii umysłu K_W02 P6U_W P6S_WG W2, zna powiązania filozoficznych teorii umysłu z ujęciami z innych nauk K_W07 P6S_W P6S_WG Umiejętności: U1, potrafi poprawnie używać terminologii z obszaru filozofii umysłu P6U_U P6S_UW U2, potrafi formułować i analizować problemy filozoficzne dotyczące natury umysłu i prezentować wyniki K_U04 P6U_U P6S_UW, P6S_UO Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy K_K01 P6U_K, P6S_KK K2, docenia i promuje dorobek europejskiej myśli w zakresie rozmięcia natury umysłu K_K02, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK
11	Praktyki zawodowe	–

Wykład

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin ustny W2, egzamin ustny U1, egzamin ustny U2, egzamin ustny K1, egzamin ustny
3	Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład problemowy
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• E. Pöppel, Grenzen des Bewusstseins Über Wirklichkeit Und Welterfahrung, Deutche Verlags-Anstalt GmbH, Stuttgart 1985, • tłum. Polskie (A.D. Tauszyńska) Granice świadomości. O rzeczywistości i doznawaniu świata. PIW, Warszawa 1989. • A. Wróbel Neuron i sieci neuronowe, w: Mózg a zachowanie red. • T. Górka, A. Grabowska J. Zagrodzka, PWN, Warszawa 2000. s. 40-66. • C. Mordka, Świat, świadomość i spostrzeżenie, Lublin 2009.
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu terminologię filozoficzną z obszaru filozofii umysłu K_W02 P6U_W P6S_WG W2, zna powiązania filozoficznych teorii umysłu z ujęciami z innych nauk K_W07 P6S_W P6S_WG

		Umiejętności: U1, potrafi poprawnie używać terminologii z obszaru filozofii umysłu P6U_U P6S_UW U2, potrafi formułować i analizować problemy filozoficzne dotyczące natury umysłu i prezentować wyniki K_U04 P6U_U P6S_UW, P6S_UO Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy K_K01 P6U_K, P6S_KK
7	Zakres tematów	- Filozofia, psychologia, neuronauki- metody i specyfika. - Modele człowieka- zarys - Człowiek jako byt psychofizjologiczny - Umysł w funkcji rozwiązywania problemów motywacyjnych - Wady i zalety dualizmu Kartezjańskiego. - Behawioryzm filozoficzny - Teoria stanu centralnego. Czy umysł to mózg? - Funkcjonalizm. Wprowadzenie. - Struktura umysłu: mózg, świadomość, zachowanie - Elementy struktury umysłu: percepcja - Elementy struktury umysłu: myślenie - Elementy struktury umysłu: pamięć - Elementy struktury umysłu: emocje - Elementy struktury umysłu: system decyzyjny - Podsumowanie
8	Metody i kryteria oceniania	egzamin ustny

Konwersatorium

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, ocena udziału w dyskusjach, zaliczenie końcowe W2, ocena udziału w dyskusjach, zaliczenie końcowe U1, ocena udziału w dyskusjach, zaliczenie końcowe U2, ocena udziału w dyskusjach, zaliczenie końcowe K1, ocena udziału w dyskusjach, zaliczenie końcowe K2, ocena udziału w dyskusjach
3	Metody dydaktyczne	Analiza tekstów źródłowych, dyskusja, prezentacja wideo
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	D. C. Dennett, Kinds of Minds. Towards an Understanding of Consiousness, Basic Books, New York, 1996, tłum. polskie (W. Turopolski) Natura umysłów, Warszawa 1997. F. Dretske, Naturalizing the Mind, MIT Press 1995, tłum. polskie (B. Świątczak) Naturalizowanie umysłu, Warszawa 2004. R. Descartes, Medytacje o pierwszej filozofii wraz z zarzutami uczonych mężów i odpowiedziami autora, tłum. M. i K. Ajdukiewiczowie oraz S. Świeżawski, Warszawa 1958. - J.A. Fodor, The modularity of Mind. Cambridge Mass, MIT Press 1983. J. Galarowicz, Zarys fenomenologii świadomości, „Studia Philosophiae

		Christianaes”, ATK, 18 (1982) 1, s.120-132. • W. Galewicz, N. Hartmann, Warszawa 1987. • E. Husserl, Idee czystej fenomenologii i fenomenologicznej filozofii, tłum. D. Gierulanka, Warszawa 1967. • A. Klawiter, O słyszeniu przedmiotów, w: Umysł a rzeczywistość, red. A. Klawiter, L. Nowak, P. Przybysz, Poznań 1999, s. 327-341 • A. Kolańczyk, A. Fila-Jankowska, M. Pawłowska-Fusiara, R. Steryczński, Serce w rozumie. Afektywne podstawy orientacji w otoczeniu, Gdańsk 2004.
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu terminologię filozoficzną z obszaru filozofii umysłu K_W02 P6U_W P6S_WG W2, zna powiązania filozoficznych teorii umysłu z ujęciami z innych nauk K_W07 P6S_W P6S_WG Umiejętności: U1, potrafi poprawnie używać terminologii z obszaru filozofii umysłu P6U_U P6S_UW U2, potrafi formułować i analizować problemy filozoficzne dotyczące natury umysłu i prezentować wyniki K_U04 P6U_U P6S_UW, P6S_UO Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy K_K01 P6U_K, P6S_KK K2, docenia i promuje dorobek europejskiej myśli w zakresie rozmięcia natury umysłu K_K02, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK
7	Zakres tematów	• Metody w filozofii • Struktura człowieka: modele • System motywacyjny: potrzeby • Faktory uszczegóławiające • Krytyka dualizmu kartezjańskiego • Ryle’owska koncepcja umysłu • Krytyka behawioryzmu • Krytyka TSCC • Krytyka funkcjonalizmu • Wady i zalety prezentowanych modeli • Percepcja: struktura • Rozum w ujęciu filozoficznym • Emocje jako struktury poznawcze • Pamięć i system decyzyjny • Podsumowanie
8	Metody i kryteria oceniania	Bieżąca ocena jakości argumentacji studenta podczas dyskusji i zaliczenia końcowego, znajomość tekstu

Język starożytny: 4ECTS; KW 60h

1	Nazwa	Język starożytny
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Konwersatorium 60h, 2 ECTS Konsultacje i egzamin 15h, łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 75h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 2,5 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 30h Przygotowanie się do egzaminu 15h łączna liczba godzin niekontaktowych 45 Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 1,5 Sumaryczna liczba punktów ECTS 4
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); pisemne prace śródsesemestralne z zakresu gramatyki i leksyki W2, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); pisemne prace śródsesemestralne z zakresu gramatyki i leksyki U1, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); pisemne prace śródsesemestralne z zakresu gramatyki i leksyki U2, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); pisemne prace śródsesemestralne z zakresu gramatyki i leksyki U3, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); pisemne prace śródsesemestralne z zakresu gramatyki i leksyki U4, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); pisemne prace śródsesemestralne z zakresu gramatyki i leksyki K1, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); pisemne prace śródsesemestralne z zakresu gramatyki i leksyki K2, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); pisemne prace śródsesemestralne z zakresu gramatyki i leksyki
7	Wymagania wstępne	podstawowa znajomość gramatyki języka polskiego.
8	Opis	Konwersatorium z języka łacińskiego obejmuje 60 godzin (dwa semestry). Podstawowym celem zajęć jest przygotowanie studenta do tłumaczenia tekstów łacińskich z wykorzystaniem słowników, opanowanie fleksji i syntaksy łacińskiej, doskonalenie warsztatu i umiejętności translatorskich, poszerzenie leksyki łacińskiej (filozoficznej- terminologia, sentencje, powiedzenia, zwroty, maksymy) oraz podkreślenie znaczenia języka łacińskiego w studiowaniu filozofii.
9	Literatura	S. Wilczyński, E. Pobiedzińska, A. Jaworska, Porta Latina. Podręcznik do języka łacińskiego i kultury antycznej, Wydawnictwo Szkolne PWN, Warszawa 2005 - podręcznik wiodący. O. Jurewicz, L. Winniczuk, J. Żuławska, Język łaciński. Podręcznik dla lektoratów szkół wyższych Wydawnictwo PWN, Warszawa 2005 r.- podręcznik uzupełniający

		• K. Kumaniecki, Słownik łacińsko - polski, PWN, Warszawa 1984. • Mała encyklopedia kultury antycznej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1990 • J. Wikarjak, Gramatyka opisowa języka łacińskiego, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.
10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna podstawowe struktury językowe oraz terminologię filozoficzną w języku łacińskim K_W02, P6U_W, P6S_WG W2, zna w zaawansowanym stopniu podstawowe metody analizy i interpretacji najważniejszych wytworów kultury rzymskiej z zakresu literatury, retoryki oraz filozofii K_W06, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U1, potrafi wyszukiwać, selekcjonować, analizować, oceniać i wykorzystywać informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych odnośnie szeroko pojętej kultury rzymskiej K_U01, P6U_U, P6S_UW U2, potrafi samodzielnie przygotować wystąpienie ustne dotyczące wybranych, szczegółowych zagadnień z retoryki, filozofii oraz literatury rzymskiej K_U07, P6U_U, P6S_UW, P6S_UK U3, potrafi przeprowadzić analizę językową prostych tekstów łacińskich K_U08, P6U_U, P6S_UW, P6S_UU U4, potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz zespołową, dokonując analizy językowej tekstu łacińskiego oraz jego translacji K_U10, P6U_U, P6S_UW, P6S_UO Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy z zakresu języka łacińskiego oraz ustawicznego jej uzupełniania K_K01, P6U_K, P6S_KK K2, jest gotów do uświadamiania sobie roli, jaką odegrał język łaciński w europejskim dziedzictwie kulturowym K_K02, P6U_U, P6S_KO, P6S_KK
11	Praktyki zawodowe	–

Konwersatorium

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); pisemne prace śródsesemestralne z zakresu gramatyki i leksyki W2, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); pisemne prace śródsesemestralne z zakresu gramatyki i leksyk U1, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); pisemne prace śródsesemestralne z zakresu gramatyki i leksyk U2, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); pisemne prace śródsesemestralne z zakresu gramatyki i leksyk U3, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); pisemne

		prace śródsesemestralne z zakresu gramatyki i leksyk U4, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); pisemne prace śródsesemestralne z zakresu gramatyki i leksyk K1, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); pisemne prace śródsesemestralne z zakresu gramatyki i leksyk K2, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); pisemne prace śródsesemestralne z zakresu gramatyki i leksyk
3	Metody dydaktyczne	• Objąśnianie • Ćwiczenia przedmiotowe z użyciem podręcznika programowego • Klasyczna metoda problemowa • Dyskusja dydaktyczna
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• S. Wilczyński, E. Pobiedzińska, A. Jaworska, Porta Latina. Podręcznik do języka łacińskiego i kultury antycznej, Wydawnictwo Szkolne PWN, Warszawa 2005 - podręcznik wiodący. • O. Jurewicz, L. Winniczuk, J. Żuławska, Język łaciński. Podręcznik dla lektoratów szkół wyższych" Wydawnictwo PWN, Warszawa 2005r.- podręcznik uzupełniający • K. Kumaniecki, Słownik łacińsko - polski, PWN, Warszawa 1984. • Mała encyklopedia kultury antycznej, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1990 • J. Wikarjak, Gramatyka opisowa języka łacińskiego, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2007.
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna podstawowe struktury językowe oraz terminologię filozoficzną w języku łacińskim K_W02, P6U_W, P6S_WG W2, zna w zaawansowanym stopniu podstawowe metody analizy i interpretacji najważniejszych wytworów kultury rzymskiej z zakresu literatury, retoryki oraz filozofii K_W06, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U1, potrafi wyszukiwać, selekcjonować, analizować, oceniać i wykorzystywać informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych odnośnie szeroko pojętej kultury rzymskiej K_U01, P6U_U, P6S_UW U2, potrafi samodzielnie przygotować wystąpienie ustne dotyczące wybranych, szczegółowych zagadnień z retoryki, filozofii oraz literatury rzymskiej K_U07, P6U_U, P6S_UW, P6S_UK U3, potrafi przeprowadzić analizę językową prostych tekstów łacińskich K_U08, P6U_U, P6S_UW, P6S_UU U4, potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz zespołową, dokonując analizy językowej tekstu łacińskiego oraz jego translacji K_U10, P6U_U, P6S_UW, P6S_UO Kompetencje społeczne:

		K1, jest gotów do krytycznej oceny własnej wiedzy z zakresu języka łacińskiego oraz ustawicznego jej uzupełniania K_K01, P6U_K, P6S_KK K2, jest gotów do uświadamiania sobie roli, jaką odegrał język łaciński w europejskim dziedzictwie kulturowym K_K02, P6U_U, P6S_KO, P6S_KK
7	Zakres tematów	• Accusativus i nominativus duplex, składnia NCI. • Participium perfecti passivi. Dativus possessivus. • Zdania spójnikowe. Tekst "De Romulo et Remo". • II i III grupa czasów: indicativi perfecti, plusquamperfecti, futuri II activi. • II i III grupa czasów: indicativi perfecti, plusquamperfecti, futuri II passivi. • II i III grupa czasów: indicativi perfecti, plusquamperfecti, futuri II activi. i passivi- ćwiczenia utrwalające • Tekst "Verba poetae"- ćwiczenia translatorskie. • Zdania celowe i dopełnieniowe. Tekst "De Marco Tullio Cicerone" • Zdania względne. Tekst "De serviis et servitute" • Tekst "Bonum est salutare" - ćwiczenia translatorskie. • Translacja tekstów Cycerona: "Amor scientiae", "Definitio decori", "Reverentia et verecundia", "Appetitus et ratio", "Ludus et iocus", "Nosce te ipsum".
8	Metody i kryteria oceniania	Bieżąca ocena aktywności studenta podczas zajęć, uzyskanie pozytywnej oceny końcowej z testów śródsesemestralnych

Szczegółowe sylabusy dla poszczególnych semestrów są dostępne w systemie USOS

Logika formalna: 9ECTS; WY 60h, KW 60h

1	Nazwa	Logika formalna
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Wykład 60h, konwersatorium 60h, 4 ECTS Konsultacje i egzamin 15h, Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 135h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 4,5 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 45h Przygotowanie się do egzaminu 90h Łączna liczba godzin niekontaktowych 135h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 4,5 Sumaryczna liczba punktów ECTS 9
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin pisemny, ocena aktywności podczas zajęć, ocena przygotowania do zajęć, sprawdziany pisemne W2, egzamin pisemny, ocena aktywności podczas zajęć, ocena przygotowania do zajęć, sprawdziany pisemne U1, ocena udziału w dyskusjach, ocena aktywności podczas zajęć, ocena przygotowania do zajęć, sprawdziany pisemne U2, ocena udziału w dyskusjach, ocena aktywności podczas zajęć, ocena przygotowania do zajęć, sprawdziany pisemne U3, egzamin pisemny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie ustne K1, ocena aktywności podczas zajęć, ocena przygotowania do zajęć, sprawdziany pisemne K2, ocena aktywności podczas zajęć, ocena przygotowania do zajęć, sprawdziany pisemne K3, ocena aktywności podczas zajęć, ocena przygotowania do zajęć, sprawdziany pisemne
7	Wymagania wstępne	Brak
8	Opis	Cele kształcenia: zapoznanie studentów z podstawami logiki ogólnej i formalnej, elementami metalogiki; wykształcenie umiejętności precyzyjnego myślenia, "widzenia" rzeczywistości w aspektach formalno-strukturalnych, przeprowadzania analiz logiczno-filozoficznych; nabycie umiejętności rozumowania, uzasadniania, wnioskowania, dowodzenia, wprowadzenie w podstawy nauk formalnych i elementów filozofii matematyki, zapoznanie z ogólnymi aspektami języka jako narzędzia poznania i komunikacji.
9	Literatura	• T. Hołówka, Kultura logiczna w przykładach, Wydawnictwo Naukowe PWN. • B. Stanosz, Wprowadzenie do logiki, PWN, Warszawa 2005 (i wydania wcześniejsze) • K. Wieczorek, Wprowadzenie do logiki dla studentów wszystkich kierunków, Wydawnictwo Skrypt, 2005.

10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu i rozumie główne zagadnienia związane z problematyką analizy logicznej języka naturalnego oraz rolę logiki przy rozwiązywaniu problemów filozoficznych, K_W01, K_W02, K_W04, P6U_W, P6S_WG W2, zna w zaawansowanym stopniu główne rachunki logiczne: klasyczny rachunek zdań oraz klasyczny rachunek predykatów, K_W01, P6U_W, P6S_WG, K_W05, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U1, potrafi sformułować i przeanalizować problem z logicznego punktu widzenia, zgromadzić dane; jest przygotowany do udziału w prowadzeniu badań, K_U01, K_U02, P6U_U, P6S_UW U2, potrafi uczestniczyć w dyskusjach, formułując w jasny i logiczny sposób swoje stanowisko, podając argumenty, zachowując postawę otwartą na krytyki, K_U04, P6U_U, P6S_UK U3, potrafi samodzielnie dokonać analizy logicznej wnioskowań, wskazać błędy, K_U06, P6U_U, P6S_UK Kompetencje społeczne: K1, ma świadomość konieczności przestrzegania w działaniu norm i wartości, takich jak rzetelność, prawda, dobro społeczne, dobro jednostki, przestrzeganie prawa, respektowanie norm prawa autorskie i ochrony własności intelektualnej, K_K05, P6U_K, P6S_KR K2, przestrzega przyjętych w środowisku naukowym norm postępowania, w szczególności zasad etyki zawodowej, a także dbania o dorobek i tradycje zawodu, K_K05, P6U_K, P6S_KR K3, potrafi dokonać krytycznej oceny własnej wiedzy zawodowej, uzupełniania ją, K_K01, P6U_K, P6S_KK
11	Praktyki zawodowe	–

Wykład

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin pisemny W2, egzamin pisemny U3, egzamin pisemny
3	Metody dydaktyczne	Wykład informacyjny, wykład problemowy
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	T. Hołówka, Kultura logiczna w przykładach, Wydawnictwo Naukowe PWN.

		• B. Stanosz, Wprowadzenie do logiki, PWN, Warszawa 2005 (i wydania wcześniejsze) • K. Wieczorek, Wprowadzenie do logiki dla studentów wszystkich kierunków, Wydawnictwo Skrypt, 2005.
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu i rozumie główne zagadnienia związane z problematyką analizy logicznej języka naturalnego oraz rolę logiki przy rozwiązywaniu problemów filozoficznych, K_W01, K_W02, K_W04, P6U_W, P6S_WG, K_W05, P6U_W, P6S_WG W2, zna w zaawansowanym stopniu główne rachunki logiczne: klasyczny rachunek zdań oraz klasyczny rachunek predykatów, K_W01, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U3, potrafi samodzielnie dokonać analizy logicznej wnioskowań, wskazać błędy, K_U06, P6U_U, P6S_UK
7	Zakres tematów	• Czym jest logika? • Wprowadzenie do logiki. • Kategorialne ujęcie języka - kategorie syntaktyczne. • Zdania, nazwy, spójniki zdaniowe. • Definiowanie i definicje. • Ogólne pojęcie prawa logiki. • Klasyczny rachunek zdań w ujęciu semantycznym: metoda matrycowa. • Podstawowe prawa rachunku zdań. • Wzajemna definiowalność spójników. • Wnioskowanie dedukcyjne, reguły wnioskowania. • Wprowadzenie do rachunku predykatów (język formalny). • Analiza języka naturalnego w oparciu o język rachunku predykatów. • Elementy semantyki dla rachunku predykatów. • Tarskiego definicja spełniania i prawdziwości. • Wprowadzenie do algebry Boole'a zbiorów. • Rachunek relacji. Wprowadzenie to teorii mnogości. • Teoria mnogości - paradoksy. • Aksjomatyka, teoria mocy i porządku. • Arytmetyka Peano liczb naturalnych • Podstawowe zagadnienia metalogiki (teorii modeli). • Twierdzenia Goedla i Tarskiego. • Wybrane zagadnienia filozofii matematyki. • Przegląd logik nieklasycznych: logiki wielowartościowe, logiki wolne, logiki modalne, logiki przekonania, logiki czasu, logiki wyższych rzędów
8	Metody i kryteria oceniania	egzamin pisemny

Konwersatorium

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, ocena aktywności podczas zajęć, ocena przygotowania do zajęć, sprawdziany pisemne W2, ocena aktywności podczas zajęć, ocena przygotowania do zajęć, sprawdziany pisemne

		U1, ocena udziału w dyskusjach, ocena aktywności podczas zajęć, ocena przygotowania do zajęć, sprawdziany pisemne U2, ocena udziału w dyskusjach, ocena aktywności podczas zajęć, ocena przygotowania do zajęć, sprawdziany pisemne U3, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie ustne K1, ocena aktywności podczas zajęć, ocena przygotowania do zajęć, sprawdziany pisemne K2, ocena aktywności podczas zajęć, ocena przygotowania do zajęć, sprawdziany pisemne K3, ocena aktywności podczas zajęć, ocena przygotowania do zajęć, sprawdziany pisemne
3	Metody dydaktyczne	Dyskusja, realizacja ćwiczeń z zakresu logiki formalnej
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• T. Hołówka, Kultura logiczna w przykładach, Wydawnictwo Naukowe PWN. • B. Stanosz, Wprowadzenie do logiki, PWN, Warszawa 2005 (i wydania wcześniejsze) • K. Wieczorek, Wprowadzenie do logiki dla studentów wszystkich kierunków, Wydawnictwo Skrypt, 2005.
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu i rozumie główne zagadnienia związane z problematyką analizy logicznej języka naturalnego oraz rolę logiki przy rozwiązywaniu problemów filozoficznych, K_W01, K_W02, K_W04, P6U_W, P6S_WG, K_W05, P6U_W, P6S_WG W2, zna w zaawansowanym stopniu główne rachunki logiczne: klasyczny rachunek zdań oraz klasyczny rachunek predykatów, K_W01, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U1, potrafi sformułować i przeanalizować problem z logicznego punktu widzenia, zgromadzić dane; jest przygotowany do udziału w prowadzeniu badań, K_U01, K_U02, P6U_U, P6S_UW U2, potrafi uczestniczyć w dyskusjach, formułując w jasny i logiczny sposób swoje stanowisko, podając argumenty, zachowując postawę otwartą na krytyki, K_U04, P6U_U, P6S_UK U3, potrafi samodzielnie dokonać analizy logicznej wnioskowań, wskazać błędy, K_U06, P6U_U, P6S_UK Kompetencje społeczne: K1, ma świadomość konieczności przestrzegania w działaniu norm i wartości, takich jak rzetelność, prawda, dobro społeczne, dobro jednostki, przestrzeganie prawa, respektowanie norm prawa autorskie i ochrony własności intelektualnej, K_K05, P6U_K, P6S_KR

		K2, przestrzega przyjętych w środowisku naukowym norm postępowania, w szczególności zasad etyki zawodowej, a także dbania o dorobek i tradycje zawodu, K_K05, P6U_K, P6S_KR K3, potrafi dokonać krytycznej oceny własnej wiedzy zawodowej, uzupełniania ją, K_K01, P6U_K, P6S_KK
7	Zakres tematów	• Czym jest logika? • Wprowadzenie do logiki. • Kategorialne ujęcie języka - kategorie syntaktyczne. • Zdania, nazwy, spójniki zdaniowe. • Definiowanie i definicje. • Ogólne pojęcie prawa logiki. • Klasyczny rachunek zdań w ujęciu semantycznym: metoda matrycowa. • Podstawowe prawa rachunku zdań. • Wzajemna definiowalność spójników. • Wnioskowanie dedukcyjne, reguły wnioskowania. • Wprowadzenie do rachunku predykatów (język formalny). • Analiza języka naturalnego w oparciu o język rachunku predykatów. • Elementy semantyki dla rachunku predykatów. • Tarskiego definicja spełniania i prawdziwości. • Wprowadzenie do algebry Bolle'a zbiorów. • Rachunek relacji. Wprowadzenie to teorii mnogości. • Teoria mnogości - paradoksy. • Aksjomatyka, teoria mocy i porządku. • Arytmetyka Peano liczb naturalnych • Podstawowe zagadnienia metalogiki (teorii modeli). • Twierdzenia Goedla i Tarskiego. • Wybrane zagadnienia filozofii matematyki. • Przegląd logik nieklasycznych: logiki wielowartościowe, logiki wolne, logiki modalne, logiki przekonań, logiki czasu, logiki wyższych rzędów.
8	Metody i kryteria oceniania	sprawdzian pisemny, bieżąca ocena pracy studenta podczas zajęć

Szczegółowe sylabusy dla poszczególnych semestrów są dostępne w systemie USOS

Ontologia: 5ECTS; WY 30h, KW 30h

1	Nazwa	Ontologia
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Wykład 30h, konwersatorium 30h, 2 ECTS Konsultacje i egzamin 10h, Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 70h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 2,4 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 40h Przygotowanie się do egzaminu 40h Łączna liczba godzin niekontaktowych 80h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 2,6 Sumaryczna liczba punktów ECTS 5
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin pisemny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie pisemne W2, egzamin pisemny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie pisemne W3, egzamin pisemny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie pisemne W4, egzamin pisemny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie pisemne U1, egzamin pisemny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie pisemne U2, egzamin pisemny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie pisemne U3, egzamin pisemny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie pisemne K1, egzamin pisemny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie pisemne K2, egzamin pisemny, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie pisemne
7	Wymagania wstępne	Brak
8	Opis	Celem kursu jest zaznajomienie studentów z podstawowymi koncepcjami, pojęciami i zagadnieniami ontologii. Ukazany jest związek tradycyjnej problematyki ontologicznej z nauką współczesną oraz nowe problemy ontologiczne implikowane przez nauki przyrodnicze
9	Literatura	• S. Kołodziejczyk (red.), Przewodnik po metafizyce, Wydawnictwo UAM, Kraków 2011. • M. Hempoliński, Filozofia współczesna. Wprowadzenie do zagadnień i kierunków, PWN, Warszawa 1989 (Część II „Ontologia”). • K. Ajdukiewicz, Zagadnienia i kierunki filozofii. Teoria poznania, metafizyka (Część II „Metafizyka”), Czytelnik, Warszawa 1983. • T. Czeżowski, O metafizyce, jej kierunkach i zagadnieniach,

		Wydawnictwo Antyk, Kęty 2004. • Z. Cackowski, Zasadnicze zagadnienia filozofii, KiW, Warszawa 1989 (Część II „Ontologia”). • R. Ingarden, Spór o istnienie świata. t. 1, Ontologia egzystencjalna, PWN, Warszawa 1987. • W. Stróżewski, Ontologia, Wydawnictwo Aureus, Wydawnictwo Znak, Kraków 2004. • M. Hempoliński (red.), Ontologia. Antologia tekstów filozoficznych, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław–Warszawa–Kraków 1994.
10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu podstawowe koncepcje uprawiania metafizyki i ontologii oraz ich powiązania z naukowymi i pozanaukowymi formami refleksji i działalności kulturotwórczej: religią, sztuką, mitem i przekonaniami światopoglądowymi K_W01, P6U_W, P6S_WG W2, zna w zaawansowanym stopniu i rozumie główne spory w starożytnej, średniowiecznej i nowożytnej ontologii: o strukturę świata realnego, charakter zachodzących w świecie powiązań przyczynowych, materialnych, formalnych i celowych, o naturę czasu i przestrzeni, o rolę nauk przyrodniczych i społecznych w ukształtowaniu się współczesnego rozumienia sporów w metafizyce i ontologii K_W01, K_W02, K_W04, P6U_W, P6S_WG W3, zna zaawansowaną terminologię ontologiczną oraz wie jak się nią posłużyć w sporze na zadany do dyskusji temat K_W01, K_W04, P6U_W, P6S_WG, K_W05, P6U_W, P6S_WG W4, zna w zaawansowanym stopniu szczegółowe zapatrywania metafizyczne czołowych filozofów europejskich, główne argumenty przytaczane na ich poparcie oraz wysuwane w sporze z nimi K_W01, K_W02, K_W04, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U1, potrafi sformułować i przeanalizować problem z obszaru metafizyki klasycznej i nowożytnej ontologii; jest przygotowany do udziału w prowadzeniu badań K_U01, K_U02, P6U_U, P6S_UW U2, potrafi uczestniczyć w dyskusjach dotyczących zagadnień ontologicznych, jasno formułować swoje stanowisko, przytaczać na jego poparcie argumenty i odnosić się krytycznie do wysuwanych kontrargumentów K_U04, P6U_U, P6S_UK U3, potrafi przygotować konspekt lektur i wykładów, prace pisemne oraz wystąpienia ustne dotyczące zagadnień z obszaru klasycznej i nowożytnej ontologii K_U06, P6U_U, P6S_UK Kompetencje społeczne: K1, umie odróżnić pytania z filozoficznego punktu widzenia trywialne lub nieistotne od nietrywialnych i istotnych K_K05, P6U_K, P6S_KR

		K2. docenia wartość intelektualnego wkładu filozofii klasycznej i nowożytnej w ukształtowanie głównych paradygmatów filozofii współczesnej K_K04, P6U_K, P6S_KO
11	Praktyki zawodowe	–

Wykład

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, egzamin pisemny W2, egzamin pisemny W3, egzamin pisemny W4, egzamin pisemny U1, egzamin pisemny U2, egzamin pisemny U3, egzamin pisemny K1, egzamin pisemny K2, egzamin pisemny
3	Metody dydaktyczne	wykład problemowy, prezentacja multimedialna, wykład konwersatoryjny
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	• S. Kołodziejczyk (red.), Przewodnik po metafizyce, Wydawnictwo UAM, Kraków 2011. • M. Hempoliński, Filozofia współczesna. Wprowadzenie do zagadnień i kierunków, PWN, Warszawa 1989 (Część II „Ontologia”). • K. Ajdukiewicz, Zagadnienia i kierunki filozofii. Teoria poznania, metafizyka (Część II „Metafizyka”), Czytelnik, Warszawa 1983. • T. Czeżowski, O metafizyce, jej kierunkach i zagadnieniach, Wydawnictwo Antyk, Kęty 2004. • Z. Cackowski, Zasadnicze zagadnienia filozofii, KiW, Warszawa 1989 (Część II „Ontologia”). • R. Ingarden, Spór o istnienie świata. t. 1, Ontologia egzystencjalna, PWN, Warszawa 1987. • W. Stróżewski, Ontologia, Wydawnictwo Aureus, Wydawnictwo Znak, Kraków 2004. • M. Hempoliński (red.), Ontologia. Antologia tekstów filozoficznych, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław–Warszawa–Kraków 1994.
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu podstawowe koncepcje uprawiania metafizyki i ontologii oraz ich powiązania z naukowymi i pozanaukowymi formami refleksji i działalności kulturotwórczej: religią, sztuką, mitem i przekonaniami światopoglądowymi K_W01, P6U_W, P6S_WG W2, zna w zaawansowanym stopniu i rozumie główne spory w starożytnej, średniowiecznej i nowożytnej ontologii: o strukturę świata realnego, charakter zachodzących w świecie powiązań przyczynowych, materialnych, formalnych i celowych, o naturę czasu i przestrzeni, o rolę nauk przyrodniczych i społecznych w ukształtowaniu się współczesnego rozumienia sporów w metafizyce i ontologii K_W01, K_W02, K_W04, P6U_W, P6S_WG

		W3, zna zaawansowaną terminologię ontologiczną oraz wie jak się nią posłużyć w sporze na zadany do dyskusji temat K_W01, K_W04, P6U_W, P6S_WG, K_W05, P6U_W, P6S_WG W4, zna w zaawansowanym stopniu szczegółowe zapatrywania metafizyczne czołowych filozofów europejskich, główne argumenty przytaczane na ich poparcie oraz wysuwane w sporze z nimi K_W01, K_W02, K_W04, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U1, potrafi sformułować i przeanalizować problem z obszaru metafizyki klasycznej i nowożytnej ontologii; jest przygotowany do udziału w prowadzeniu badań K_U01, K_U02, P6U_U, P6S_UW U2, potrafi uczestniczyć w dyskusjach dotyczących zagadnień ontologicznych, jasno formułować swoje stanowisko, przytaczać na jego poparcie argumenty i odnosić się krytycznie do wysuwanych kontrargumentów K_U04, P6U_U, P6S_UK U3, potrafi przygotować konspekt lektur i wykładów, prace pisemne oraz wystąpienia ustne dotyczące zagadnień z obszaru klasycznej i nowożytnej ontologii K_U06, P6U_U, P6S_UK Kompetencje społeczne: K1, umie odróżnić pytania z filozoficznego punktu widzenia trywialne lub nieistotne od nietrywialnych i istotnych K_K05, P6U_K, P6S_KR K2. docenia wartość intelektualnego wkładu filozofii klasycznej i nowożytnej w ukształtowanie głównych paradygmatów filozofii współczesnej K_K04, P6U_K, P6S_KO
7	Zakres tematów	• Główne koncepcje ontologii. Ontologia a metafizyka i nauka. • Najważniejsze pojęcia i zagadnienia ontologii. • Spór o tworzywo świata: monizm, dualizm, pluralizm. • Podstawowe formy materializmu. • Pojęcie materii w nauce współczesnej a tradycja filozoficzna. • Zagadnienie idealizmu metafizycznego (idealizm obiektywny, subiektywny, transcendentálny). • Metafizyczny realizm. • Zagadnienie przedmiotów idealnych – spór o uniwersalia. • Główne koncepcje czasu i przestrzeni. • Zagadnienie związku przyczynowo-skutkowego. • Determinizm i indeterminizm, kauzalizm i finalizm, zagadnienie wolności. • Materia a psychika. • Teizm i ateizm
8	Metody i kryteria oceniania	Egzamin pisemny

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie pisemne W2, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie pisemne W3, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie pisemne W4, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie pisemne U1, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie pisemne U2, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie pisemne U3, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie pisemne U4, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie pisemne K1, ocena udziału w dyskusjach, ocena przygotowania do zajęć, zaliczenie pisemne
3	Metody dydaktyczne	Analiza tekstów z dyskusją
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym
5	Literatura	• S. Kołodziejczyk (red.), Przewodnik po metafizyce, Wydawnictwo UAM, Kraków 2011. • M. Hempoliński, Filozofia współczesna. Wprowadzenie do zagadnień i kierunków, PWN, Warszawa 1989 (Część II „Ontologia”). • K. Ajdukiewicz, Zagadnienia i kierunki filozofii. Teoria poznania, metafizyka (Część II „Metafizyka”), Czytelnik, Warszawa 1983. • T. Czeżowski, O metafizyce, jej kierunkach i zagadnieniach, Wydawnictwo Antyk, Kęty 2004. • Z. Cackowski, Zasadnicze zagadnienia filozofii, KiW, Warszawa 1989 (Część II „Ontologia”). • R. Ingarden, Spór o istnienie świata. t. 1, Ontologia egzystencjalna, PWN, Warszawa 1987. • W. Stróżewski, Ontologia, Wydawnictwo Aureus, Wydawnictwo Znak, Kraków 2004. • M. Hempoliński (red.), Ontologia. Antologia tekstów filozoficznych, Zakład Narodowy im. Ossolińskich, Wrocław–Warszawa–Kraków 1994.

6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna w zaawansowanym stopniu podstawowe koncepcje uprawiania metafizyki i ontologii oraz ich powiązania z naukowymi i pozanaukowymi formami refleksji i działalności kulturotwórczej: religią, sztuką, mitem i przekonaniem światopoglądowymi K_W01, P6U_W, P6S_WG W2, zna w zaawansowanym stopniu i rozumie główne spory w starożytnej, średniowiecznej i nowożytnej ontologii: o strukturę świata realnego, charakter zachodzących w świecie powiązań przyczynowych, materialnych, formalnych i celowych, o naturę czasu i przestrzeni, o rolę nauk przyrodniczych i społecznych w ukształtowaniu się współczesnego rozumienia sporów w metafizyce i ontologii K_W01, K_W02, K_W04, P6U_W, P6S_WG W3, zna zaawansowaną terminologię ontologiczną oraz wie jak się nią posłużyć w sporze na zadany do dyskusji temat K_W01, K_W04, P6U_W, P6S_WG, K_W05, P6U_W, P6S_WG W4, zna w zaawansowanym stopniu szczegółowe zapatrywania metafizyczne czołowych filozofów europejskich, główne argumenty przytaczane na ich poparcie oraz wysuwane w sporze z nimi K_W01, K_W02, K_W04, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U1, potrafi sformułować i przeanalizować problem z obszaru metafizyki klasycznej i nowożytnej ontologii; jest przygotowany do udziału w prowadzeniu badań K_U01, K_U02, P6U_U, P6S_UW U2, potrafi uczestniczyć w dyskusjach dotyczących zagadnień ontologicznych, jasno formułować swoje stanowisko, przytaczać na jego poparcie argumenty i odnosić się krytycznie do wysuwanych kontrargumentów K_U04, P6U_U, P6S_UK U3, potrafi przygotować konspekt lektur i wykładów, prace pisemne oraz wystąpienia ustne dotyczące zagadnień z obszaru klasycznej i nowożytnej ontologii K_U06, P6U_U, P6S_UK Kompetencje społeczne: K1, umie odróżnić pytania z filozoficznego punktu widzenia trywialne lub nieistotne od nietrywialnych i istotnych K_K05, P6U_K, P6S_KR K2, docenia wartość intelektualnego wkładu filozofii klasycznej i nowożytnej w ukształtowanie głównych paradygmatów filozofii współczesnej K_K04, P6U_K, P6S_KO
---	--------------------	---

7	Zakres tematów	• Główne koncepcje ontologii. Ontologia a metafizyka i nauka. • Najważniejsze pojęcia i zagadnienia ontologii. • Spór o tworzywo świata: monizm, dualizm, pluralizm. • Podstawowe formy materializmu. • Pojęcie materii w nauce współczesnej a tradycja filozoficzna. • Zagadnienie idealizmu metafizycznego (idealizm obiektywny, subiektywny, transcendentalny). • Metafizyczny realizm. • Zagadnienie przedmiotów idealnych – spór o uniwersalia. • Główne koncepcje czasu i przestrzeni. • Zagadnienie związku przyczynowo-skutkowego. • Determinizm i indeterminizm, kauzalizm i finalizm, zagadnienie wolności. • Materia a psychika. • Teizm i ateizm
8	Metody i kryteria oceniania	Aktywność na zajęciach; zaliczenie ustne / kolokwium; wykonanie pracy zaliczeniowej – esej; średnia ocen z aktywności na zajęciach, eseju oraz kolokwium

Translatorium w języku obcym: 5ECTS; KW 60h

1	Nazwa	Translatorium w języku obcym
2	Kod Erasmus	–
3	Język wykładowy	polski
4	Strona WWW	www.umcs.pl
5	Godzinowe ekwiwalenty punktów ECTS	Godziny kontaktowe (z udziałem nauczyciela akademickiego) Konwersatorium 60h, 2 ECTS Konsultacje i egzamin 15h, Łączna liczba godzin z udziałem nauczyciela akademickiego 75h Liczba punktów ECTS z udziałem nauczyciela akademickiego 2,5 Godziny niekontaktowe (praca własna studenta) Studiowanie literatury 45h Przygotowanie się do egzaminu 30h Łączna liczba godzin niekontaktowych 75h Liczba punktów ECTS za godziny niekontaktowe 2,5 Sumaryczna liczba punktów ECTS 5
6	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); śródsesemestralne pisemne testy kontrolne W2, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); śródsesemestralne pisemne testy kontrolne W3, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); śródsesemestralne pisemne testy kontrolne U1, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); śródsesemestralne pisemne testy kontrolne U2, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); śródsesemestralne pisemne testy kontrolne U3, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); śródsesemestralne pisemne testy kontrolne U4, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); śródsesemestralne pisemne testy kontrolne K1, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); śródsesemestralne pisemne testy kontrolne K2, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); śródsesemestralne pisemne testy kontrolne
7	Wymagania wstępne	Brak
8	Opis	Celem przedmiotu jest zapoznanie studentów ze specyfiką procesu tłumaczenia anglojęzycznych tekstów filozoficznych na język polski. W trakcie zajęć studenci pracują ze wskazanymi uprzednio fragmentami anglojęzycznych tekstów źródłowych z zakresu filozofii. Kładziony jest nacisk na zespołową pracę nad tłumaczeniem
9	Literatura	Arkadiusz Bełczyk, Poradnik tłumacza
10	Efekty uczenia się	Wiedza: W1. Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawową terminologię występującą w tekstach filozoficznych w języku angielskim K_W02, P6U_W, P6S_WG

		W2. Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metody analizy i interpretacji wybranych współczesnych tekstów filozoficznych w języku angielskim w celu ich poprawnego przetłumaczenia na język polski K_W06, P6U_W, P6S_WG W3. Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu specyfikę językową tekstów filozoficznych w języku angielskim reprezentujących różne współczesne nurty i kierunki filozoficzne K_W02, P6U_W, P6S_UW Umiejętności: U1. Potrafi analizować teksty filozoficzne w języku angielskim w celu ich poprawnego tłumaczenia K_U02, P6U_U, P6S_UW U2. Potrafi adekwatnie definiować pojęcia filozoficzne w języku angielskim w tłumaczonym tekście i tłumaczyć je na język polski przy użyciu poznanej wcześniej terminologii filozoficznej K_U03, P6U_U, P6S_UW U3. Potrafi wyszukiwać, selekcjonować, analizować, oceniać i wykorzystywać informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych w trakcie tłumaczenia na język polski anglojęzycznych tekstów filozoficznych K_U01, P6U_U, P6S_UW U4. Komunikować się w zakresie filozofii w wybranym języku obcym, zgodnie z wymaganiami dla poziomu B2 Europejskiego Opisu Kształcenia Językowego, K_U11, P6U_U, P6S_UK Kompetencje społeczne: K1. Jest gotów do krytycznej oceny własnych wiedzy odnośnie tłumaczenia tekstów filozoficznych w języku angielskim i uzupełniania jej K_K01, P6U_K, P6S_KK K2. Jest gotów do przekazywania innym wiedzy z zakresu filozofii przy wykorzystaniu anglojęzycznych tekstów filozoficznych K_K04, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK
11	Praktyki zawodowe	–

Konwersatorium

1	Strona WWW	www.umcs.pl
2	Sposób weryfikacji efektów uczenia się	W1, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); śródsesemestralne pisemne testy kontrolne W2, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); śródsesemestralne pisemne testy kontrolne W3, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); śródsesemestralne pisemne testy kontrolne U1, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); śródsesemestralne pisemne testy kontrolne U2, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); śródsesemestralne pisemne testy kontrolne U3, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność);

		śródsesestralne pisemne testy kontrolne K1, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); śródsesestralne pisemne testy kontrolne K2, ocena ciągła (bieżące przygotowanie do zajęć i aktywność); śródsesestralne pisemne testy kontrolne
3	Metody dydaktyczne	dyskusja dydaktyczna; korekta prac; objaśnienie lub wyjaśnienie; warsztaty grupowe
4	Uwagi	Student powinien mieć dostęp do aplikacji MS Teams lub platformy Wirtualny Kampus oraz posiadać urządzenie, które umożliwia aktywne uczestnictwo w zajęciach zdalnych w czasie synchronicznym.
5	Literatura	Arkadiusz Bełczyk, Poradnik tłumacza
6	Efekty uczenia się	Wiedza: W1, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu podstawową terminologię występującą w tekstach filozoficznych w języku angielskim K_W02, P6U_W, P6S_WG W2, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu metody analizy i interpretacji wybranych współczesnych tekstów filozoficznych w języku angielskim w celu ich poprawnego przetłumaczenia na język polski K_W06, P6U_W, P6S_WG W3, zna i rozumie w zaawansowanym stopniu specyfikę językową tekstów filozoficznych w języku angielskim reprezentujących różne współczesne nurty i kierunki filozoficzne K_W03, P6U_W, P6S_WG Umiejętności: U1, potrafi analizować teksty filozoficzne w języku angielskim w celu ich poprawnego tłumaczenia K_U02, P6U_U, P6S_UW U2, potrafi adekwatnie definiować pojęcia filozoficzne w języku angielskim w tłumaczonym tekście i tłumaczyć je na język polski przy użyciu poznanej wcześniej terminologii filozoficznej jK_U03, P6U_U, P6S_UW U3, potrafi wyszukiwać, selekcjonować, analizować, oceniać i wykorzystywać informacje ze źródeł pisanych i elektronicznych w trakcie tłumaczenia na język polski anglojęzycznych tekstów filozoficznych K_U01, P6U_U, P6S_UW Kompetencje społeczne: K1, jest gotów do krytycznej oceny własnych wiedzy odnośnie tłumaczenia tekstów filozoficznych w języku angielskim i uzupełniania jej K_K01, P6U_K, P6S_KK K2, jest gotów do przekazywania innym wiedzy z zakresu filozofii przy wykorzystaniu anglojęzycznych tekstów filozoficznych K_K04, P6U_K, P6S_KO, P6S_KK

7	Zakres tematów	• Wprowadzenie do przedmiotu • Praca z fragmentem #1 • Praca z fragmentem #2 • Praca z fragmentem #3 • Praca z fragmentem #4 • Praca z fragmentem #5 • Praca z fragmentem #6 • Praca z fragmentem #7 • Praca z fragmentem #8 • Praca z fragmentem #9 • Praca z fragmentem #10 • Praca z fragmentem #11 • Praca z fragmentem #12 • Praca z fragmentem #13 • Praca z fragmentem #14
8	Metody i kryteria oceniania	Obecność na zajęciach; oceny ze sprawdzianów; zaliczenie nieobecności i przypadków nieprzygotowania do zajęć

Szczegółowe sylabusy dla poszczególnych semestrów są dostępne w systemie USOS